Predigtbuch II

Schrader

Cost 4 M.

Okâlautsit

attoraksat

kattimajunut Sontagine,

piluartomik kattimavingmit apsimanerme.

SERMONS AND ADRESSES

PRINTED FOR THE S. F. G. IN LONDON,

FOR THE USE OF THE MORAVIAN MISSION IN LABRADOR.

STOLPEN:

GUSTAV WINTERIB NÊNERLAUKTANGIT.

1871.

THE NEWBERRY LIBRARY · CHICAGO

Nippisiorutit.

No.		Pag.
19	Tomasemik. Joh. 20, 19—29.	1
20	Judasemik. Math. 26, 47—50. . . .	8
21	Pilatusemik. Mark. 15, 5.	15
22	Rom. 12, 1. 2.	21
23	Efes. 4, 22—28.	28
24	Amos 5, 6.	35
25	Rom. 13, 14.	39
26	Joh. 6, 1—15.	43
27	Jesuse Egipteneme. Math. 2, 13—23.	51
28	Jesuse Jarelik 12 nik, Luk. 2, 41—52.	59
29	Arnak Kanaanemiok. Math. 15, 21—28	66
30	Attanniub kivganga. Joh. 4, 47—54	73
31	Takkomornek. Math. 15, 7. 8. . . .	79
32	Joh. 4, 29.	91
33	Noa Gudelo 1. I Mos. 8, 18—22. .	99
34	Gudelo Noalo 2. I Mos. 8, 18—22. .	108
35	Abrahab kaikojauninga. I Mos. 12, 1—4.	118

19.

Tomasib tækkunârninganik Jêsusib kikkiektorninginik.

No. 158, 1 — 4.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse Piulijivut! ijiptingnut tækkungigalloarpaptigit, igville tækkuksaunak najorpaptigut missigititsungnarpaptigullo illingnik namaktomik, nippingnik illuptingnêtomik nâletsiartuinarupta; taimaimat tuksiarvigivaptigit: najortiguttôk Stundeme tamattomanetauk missiginadlartomik, taekkotilutillo illingnik uvaptingnut, sorlo Tomasib taipsomane tautulaungmattit, tâpsotunak ômamut opigosuktomut niplerungnarkovluta: Nâlegara! Gûdigalo! Amen! —

Joh. 20, 19 — 29.

Wochib uvlungita sivorlerpangata unnulerningane, illiniartut kattimatillugit, upkuallo parngnanai-

simmatillugit, Judit erdsigigamikit, Jesuse tikkipok, akkornganelo nangerpok okautilugillo: Ullapirsautekaritse! Taimaglo okarame, 'agganelo senneranelo kemmergojautipait tapkomunga. Tagva illiniartut kuviasulerput Nâlegak tækkogamitsuk. Tagva Jesusib ama okautivait: Ullapirsautekaritse! Sorlo Atâtab tillilaungmanga, taimak tillivapse. Taimaglo okarame, supporpait okautivlugillo: Annernek ajunginek pigilersiuk! Issumagijungnaitasse ajorninginit, issumagijaujungnainekarput, issumagijungnainiangitasselo ajorninginit, issumagijaujungnaitekangilet. Tomasible 12 it illangata maggoliavinermik taijab illagingilait, Jesuse tikkitillugo. Tagva illiniartut assingita okautivât: Nâlegak tækkolaukpavut. Tapsomale okautivait: Aggangine kikiaktornerit tækkungikupkit, tikkeralo illingikupko senneranganut, okperijomangilara. Uvlullo sittamaujortut nangmatta illiniartut ama kammanelerivut, Tomasiblo illagivait. Jesuse tikkipok, upkuat parngnanaisimatillugit, akkornganelo nangerpok, okarlunelo: Ullapirsautekaritse! Kingorngane Tomase okautiva: Tikket kaitsuk, aggakkalo tækkolikit, aggaktillo issakit ovunga, illilugillo senneramnut; okpinginaglo, okperille. Tomasib kiova, okautivlugolo: Nâlegak, Gudîk! Jesusib okautiva: Tækkogamnga, Tomase okperpotit; pilloridlarput, tækkolugatik okpertulle sulle.

Nagliktakka! pijaraellunga unipkautsit tussarnidlartut ukkoa annerilaukpakka okâlajutiksamnut, okâlajomagama mânna illipsingnut Apostelib Tomasib illinganerilauktanganik Piuliklertib makkivingane, taekkunârninganiglo tâpsoma kikkiektorninginik; amalo okaromagama illinganiksaptingnik, Jêsusib kikkiektorningit taekkojomâruptigik uvlorme ipsomane sakkeromârviane kakkilârutiksaptingnuungitok piloreutiksaptingnulle kuviasutiksaptingnullo soraiuiatsengitomut.

Piuliklertib Tomase taipsomane okautilaukpâ: „taekkogamga Tomas, okperpotit; pilloridlarput taekkolugatik okpertullo sulle.“ Tamattomangat, Nagliktakka, sakkijâdlarpok: uvagut kinguraitsenginapta pilloringniksanut Jêsusib âkilauktanginut okpertokotiminut; okpernekartuinarupta kollarnangitomik, okpernermullo tamattomunga âkiktaujomagupta Piuliklertib namakutiksanganut. Illa okpertok tamâne okpernartovingmêdlune pigannertsainarune, tava sokkutsiane okpernerilauktane tamaita taekkojomârpait tukkisijomârlaitalo kaumajome; angiluartomigle Piulijine ungagilauktane taekkojomârpa, sorlo ovane nunamêningane tussalaungmago, illinnialaungmagolo tukkisilaungmagolo tækkonane unêt.

Apostelib Tomasib Aposteliôkattine illagivlugit Jârit pingasut nâlugit Jêsuse arvertarkattigigalloarlaukpâ, tattamnartulliningillo tamaita taekkokattaralloarlaukpait, okâlaningillo kingorlît tussarkattaulaurivait; sullele tukkisijungnalaungilak: Nalegane Jesuse ânîatitaksaungmat, tokkotaksaungmallo, tokkungajunillo makkituksaulaungmat innuit katteksimajut piulijaujutiksanginut; piuliklertemik taimaitomik Tomase nerriulaunginame; tâmnale assingillotauk unnuktut nerriudlalaungmatta: Jêsusib Messiaseôvlune Jûdit piulijomârmagit Rômiut agganginit. Taimaimat Jêsuse idluitullijotut okpingitut agganginut pijaulermat, tokkotaksangortitaulermallo kikkiektortaulermallo kejungmut senningajolingmut, kemaktaulermallo atâtaminut aglât, nu-

namelo tagvane târktoksôlermat tava Tomasib tarninganetauk târktoksôlerivok; tava innertuilerpok: Jêsuse nellâgut Messiaseôngmangât; tækkogamiuglo innuktut Annernengerlune tokkolermat, illuvertaulermallo innuktut, tava Tomasib okperninga soraikasalerpok, tungavikarungnailune ochotaujungnangitomik; taimanganillo avikôrlaukpoktauk okpertut kattimaniksanginit; attuarsivogulle: Jêsusib makkivingata tokkungajunit unnulerningane, Apostelit kattimangmatta Tomase illaulaungimat — sorlo sivornganetauk pikattarpallailaungmat — taimaimallo makkisimajomik tækkokattaulaunginivok, taipsomane mannigortaukattaulaungnanelonêt, kuviasuktitaukattaulaungilarlonêt tâpsomunga. Nagliktakka! Tomasib illinganerilauktanganit tukkisijuksauvogut: kattimmaniksavut kemaktailijaksarigaptigik, — sorlo illusiôkattarmat akkunapsingne, nippunganermut kissianeungitok, ningarnermulletauk illâne, suataumanermullo illâne, tussaromangimullo okautsinik kaiblainartunik — nellipsartailijaksaringinaptigiglo kannok illingagalloarmangâptalonêt; nellonalungilarle Apostelit uvlune ipkonane kiksarnarnerpaujune tokkovinganit makkivinganut tikkidlutik unnuktunik kattimakattarlaungmatta mannigortigêklutik appersortigêklutiglo Nâlegatik aksorornermut tokkotaumajok pivlugo; Gûdiblo ullapirsautinganik missigititaulaungmatta ômattimingne angijomik. Taimailaungilak Tomasemut, tamainik ajoksarpok, ullapirsaumik, kaumajomik illumine, mannigortaunermiglo,

okpernermiglo, ikkajortaunermiglo ajoksarpok, tarninganelo târktoksôvok, okperninga kammikasalaungmat kollektut orksukarungnaitotut, Aposteleôkattingit kuviasuktillugit, Nâlekamingnik makkisimajomik taekkolilaungmigamik.

Naegliktakka! Tomase taimailingagalloarlune okpingitôneraraksaringilavut, okpingitorle illalliorpangimat okarviônerminik; taimailaungilak Tomase; tâmna pinnasuartuinarpok miksekarnermik; okarlaungilak: Jesusekartomik okperungnaipunga uivêrijaugama tâpsomunga; aukak! kissianele Jêsusib tokkotauninga kangunartok, nachogijaungingalo illunainut tukkisijungnarlaungilâ nerriugilaungilâlonêt, taimaimat okperungnarlaunginivok: innuktut tokkojok, makkitsungnarajarmingmat tokkungajunit; tamannalo pitjutigivâ okarmat: „Aggangine kikkiektornerit taekkungikupkit, tikkeralo illingikupko senneranganut, okperijomangilara.“

Jêsusib, ômamiutaptingnik kaujimajub, Tomasib ômamiutangit kaujimagivait, tamanna pivlugo illinniartok kennertok una mannigortaungitotut îtsainarkojomalaungilâ; uvlulle sittamaujortut nangmatta, Apostelit kattimmatillugit, Tomaselo illautillugo sakkervigilerivait, Tomase pivlugo piluartomik tækkotilunelo ingminik tâpsomunga kikkiektornine pilauktane kejungme senningajolingme sakkertilugit tâpsomungma. Tagvainak kaumalerpok Tomasib ômattingane, tagvainak kollarnarnerit tamaita okumaititsilauktut ômattinganik pêrput

tattamminiarlunelo nipliavok: „Nâlegara, Gûdigalo!“ mânna tukkisilerpok, kikkiektorsimajok Gûdeôngmat ômatsainartok issokangitomit issokangitomut; mânna âkiktauvlune okperninga sokkosijuilerpok tokkomut tikkidlune, okperninelo Jêsusemut kigligiutigilaukpâ tokkominut; nellonalungimat Tomasetauk tokkotaulaungmat aksorornermut okperninga Jêsusemut pivlugo.

Nagliktakka! Apostelib Tomasib tuminginik tupjarsilerta, okperniptingniglo kigligiudsilerta nellianullonêt kaujijomajomut tamattominga; sokkosijuilertalo tamattomane naggatiksaptingnut, Aglaille hailigit Math. 24, 13, imâk pingmatta: „issuanut sokkosijuitok (okperlune) piulijaujomârpok.“

Jesusele okautsine nautsertoraksaptingne v. 29 okarmat: „pilloridlarput tækkolugatik, okpertullo sulle“ tagva tamattomûna tukkisijuksauvogut: okpertut nelliuniptingne tamattomane innôjut issumagijaunikinersautsengimatta pilloreutiksanik, okpertunit taipkonangat, ijimingnut Nâlekamik tækkolauktunit; sulle uvlome najoromangmagit taekkuksaunane taimak kannidlartomik, sorlo taipsomane tækkuksauvlune najorlaungmagit.

Apostelib Petrusib okpernek tamanna tautunginerme okautigivâ okpertunut siamangajunut imâk: „Tâmna Jêsuse tækkolaungigalloartasse naegligivasse, mânna taekkogalloarnago okpervigigapsiuk; tagva erkiêrtoromârpose kuviasungnermut okautaujungnangitomut, allianartoksoarmullo; okpernipse soraervik-

sanga, tamedsa tarnipse piulijauninga piksariniarapsiuk" (1 Petr. 1, 8. 9.) Illa tamadsa nautsertoraksapta okausertangita tukkingat tungavingallo: „pilloridlarput tækkolugatik okpertut."

Allianarmêk okpertunut, mâne nuname sâlakarlauklutik tamainik erkinautigijaptingnik sulle; Nâlekamingnik ungagijatuarilauktamingnik tækkonatik unêt, kannitomit tækkojomârunik, kikkiektorningillo keblariktut aggangine, ittiganginelo senneranganelo tækkojomârlugit kunniklugillo kugviorlutik pijomârpatta; tamaitalo okumainarnerit, kiksarnerillo, siarklernerillo, naugianarnerillo, ajornerillo, kannoeliornerillo tamaita ittigangita attanêtsomârpatta; allianamêk! taipsomane Tomase illagivlugo, Apostelillo piulijaumajullo illagivlugit imgervigijomârpât okanut ajortoêrutsimajunut: Hailig! hailig! hailig Gûde saugârsuglo! tokkotaumalauktok, innôjorle issokangitomit issokangitomut: tâpsoma ikkinginut innûlijauvogut. — Amen! —

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 402, 2, 3.

20.

Judasemik Ischariotemik.

No. 405.

Tuksiarnek: Nâlegak Jesuse! Anianitit anginersauvut kassilinarnersauvlutiglo ipaksijungnartaptingnit illâ; ânialauravit timekut kissianeungitok, angiluartomigle tarnekut ivsornaitotôjokut; ajornivut tamaita, taimaktauk sangusarainivut, tunnusarainivut pititaksarilaurangne illingnut âniajutigijaksarilugillo erkartuivingme atâtab sângane. Tukkisititigut uvlome! uvaguttauk malliklutit âniakut kappianartokullo ittertuksaugapta ânanauvingmut naggatekangitomut; tukkisititigut, tâmna kissiat niakoseromârangne sokkosijuitok okpernerme sorsungnermelo ajortomut; taimaimat pitsartunekartitiguttôk mungungalerkonnata sokkosijuikovlutale okperniptingne naggatiksamut. Amen.

Math. 26, 47 — 50.

Sullelo taimak okartillugo, ahâk, Judase 12 it illangat tikkilerpok, innugiartoksuit illagællugit, saviksoalijarlutik ajaupialijarlarmiglo, ajochertuijoksoarnit innuillo angajokanginit ρijut. Pititsiniartublo nellunaikutamik tunnitsivigilaukpait, okarlunelo: Kunnilartara taimnauvok; tigusiuk! Tagvainarlo Jesuse aivigiva, okarlunelo: Rabbi, salutitaulerit! kunniklalo. Jesusible okautiva: Illanara, sôg tamaungarkît? Tagva tikkipât, Jesuselo aktorpât aggamingnut, tigulugolo.

Aniatitaksauvunga, ânianiksakkalo sâmnêtsainarput! taimak Piuliklerte kiksadlarlune niplerpok Davidib kanningagut Jârit 100 diôkattartut ânianime sivorngagut, nellautaivlune; nellautainerilauktanga taipsomane nellautsilerpok mânna, âniavingit annerniptigut nellipsaraptigik. Taimailioromavogut uvlome ikkajortauvluta Annernerub hailigib ikkajorninganut. Unipkautsinut tussarêrtaptingnut perorsêvingmut Getsêmanemut tessiortauvogut tækkotitauvlutalo tagvane ânianingita pivallianinganik. — Mânna tikkilugo Piulijivut ômigijime agganginut ivsornartunut aktortaulaungilak; ivsornaitôtuak tarnimikut timimikullo ivsornartunut tigujaulaungilak sulle; mânna tikkilugo illanârijaminut kissênut illumajauvlune atâtane tuksiarvituarilaukpa kappiasungnermine okautaujungnangitome nekkoksijauvituarilâlo; tâpkonanele illiniartine najortamine nekkoksitiksarsijungnalaunginame; tâpkoale erkomakattigilugolo tuksiarkattigilugillo pijuksaulauktillugit, sinnilaukput nello-

lauklutiglo Jesusib okausinginik. Mânna Jesuse tuksiarêrame, tuksiarvingminit makkingmilune merngoêrsertuksaulauktôgalloak tarningata kappiagilauktanginit, kidsijâlauktanganillo aglât; aukagle! merngoêrsertuksaungilak innilangajuksaungilak, ânianingit nokkartuksaungilet kêtamiglonêt, unipkârviovôgulle: sulle okalatillugo illinniartine kaiblarlugit pigârtuksaukovlugit tuksiartuksaukovlugillo, ahâk Judase Ischariot tikkilerpok innugiartoksuit illagællugit, saviksoalijarlutik ajaupialijarlarmiglo tigujartorlugo. Kannorle Jesusib tigujartortine ukkoa okautivagît? imâk okautivait: tamadsa Stundise tâktublo pitsartuninga; Atâtaga tuksiarvigijomagupko mânna, tagvainak kivgakotima killangmiut sorsugutiginajarpânga, aggapsingnut tigujaukonnanga.

Taekkunârsigik kassêtoksuit ukkoa, ômisungnermik ômamiutiggit, innuartomut, arktaijomullo pikkablajoksôjomullo sorlo kaijut, aklunâlijarlutik, saviksoalijarlutiglo annautalijarlarmiglo. Ukkoa, ajungitulliviôkattalauktut ajochertortaukattalauktullo tâpsomunga Tempeleme illinniarvinginelo; sunauboale: ajungitullinerit pilauktatik agviarutigitsengilait idluartotôjok una aksorornermut tigulugo, kellaksorlugolo aularutisârlugolo innuartotut kiglissinniarvingmingnut parngnanaersimavingmullo.

Pijokalauktomit tamattomangat tukkisijuksauvogut: Sâtanasib kippalungit pitsiarnermut ajungitullinermullo namaksititaujomangi-

matta, kassêvalliatuinarmatta, sorlo tamanna tækkuksaudlarmat ajochertuinerôjut kiglisiniarvingane. Tamannaluatsiak Nagliktakka nellautsikattarpok sulle uvluptingne; okpertut idluartut unangmijaukattarmatta okpernitik Jêsusemut pivlugo; sapputijaukattarpulle tatannadlartomik, kotsingnermêtorle sanginersaungmat Sâtanasemit kippalunginillo.

Jêsusib ômigijinginit illûnainit Jûdase Ischariot oggurinerpârivara illa, ômattigalo kiksadlarnermut tikkitautsainarpok, erkaumalerangapko, issumaksarsiorama, innukulluk taimna Jârit pingasut nâlugit Jêsusib najorninganêtsainalauktôgalloak, taekkolauktorlo tâpsoma tattamnartullininginik, tussalauktorlo okausinginik innôgutelingnik, Gudeôninganiglo tukkisilauktok aglât, sulle sâmarilaungimat nellâgôrlune tâpsomunga; sulle Sâtanasib kittorngarivâ kivgarilâlo ovane perorsêvingme, sulle omattine sittitilugo mangaitipâ ovane perorsêmingme aglât, Jêsusemut illapsugosuktomut illænnârijauvlune apperijaugame: sôg tamaungarmangârme? sôg Nâlekaminik nagliktiminik pitsiarniktiminik pititsingmangârme? — Jûdase mâne perorsêvingme sulle Jêsusib ittiganginut pâmakterlaurune, ômamullo alliktorsimajomut kakkialerlune kugviolaurune, sorlo Petruse missiarkârlune pinnialaurmattut tungâgut, sulle mânna Jêsusib nâpkigosudlarlune issumagijungnaivigilugolo pinniarlungninginit piulinajarlaukpâ Sâtanasib agganginit erksinartoksôjunit; pijomalaungilarle,

taimaimat katteklunelo assiôlerpok piulijaujungnangitomik; kakkialilauktôgalloak kingorngane, Jêsusib passijaksaungitotôjub tokkotitaksautitauninga tukkisileramiuk, kinguraidlunele, taimaimat aglait hailigit okautigivât: inniminut aimalerpok, akkilertauvlunelo pinniarlungnerminut.

Sunamigle uvagut unipkautsinit koaksârnartunit ukkonangat tukkisijuksauvitâ? Imaitomik: Innuk okpertut akkornganêdlune saimanartunik illûnainik illangiutekattaugalloarunelonêt, sorrusiônerminit ajochertûtsinik pilloringnartunik tussâtsainaralloarunelonêt, omaettinele nellangaitok nutângortingipago Jêsusib aungata pitsartuninganut; akkerartornartut ômaettiminêtut tokkungipagit; Annernerub nippinga omaettimine pijarællune tappagitsainaruniuk Jûdasetut, tâva saimanerit illûnaita pigilauktane assiojilerivait, innukulluglo taimaitok piunginersaulerpok sivornganemit, innersimalerkârtinnago egitaksauvlune Sâtanasekarvingmut ânianartoliksoarmut sorainiangitomut.

Aglait hailigit Jûdase tigliktônerarpâttauk; tækkovose tagga ovane tigliktub naggatekarninganik koaksârnartoksôjomik; tiglingnermut Nâlegane pitsiarniktine niorvgutigivâ, kênaujakaromamut pôngmine, taimailiorlunele tarnine sujuktimarikpâ, innôserlo piloringnartoksoak assiojilerpâ; sullinatigle aglait hailigit okangilet; tigliktut Gûdib nâlegauvinganut itterniatsengimatta.

Apperkutigivavulle sulle illinniartut 11 it; nanêkât? kemâvut! pikabladlartokalermat, Nâlegatik sâlagijauvlune kellaksortauvlunelo ômigijingita agganginêdlune taekkogamitsuk, maksoanekarungnailutik kemakpât kemâlutiglo. Nagliktakka! tamanna ânianadlalaungilâk Nâlekamut ajungitotuamut, kemaktaunerminik illannâtuaminut aglât tukkisilerame? sivikitoârsuk sivorngane maksoadlalauktôgalloat okautingmatsuk: Nâlegak uvagut sinnaungajutiginiatsengilaptigit, opallungaersimavogut parngnanaersimmavingmut tokkomullo aikattigijomavlutit, sunaubvale: Jêsuse perorsêvingme pâmangavlune tuksiartillugo pigârkattaujuksaulerlutik sinnikput, mânnalo koksanadlartokalermat erksinadlartokalermat kemâvut aglât.

Nagliktakka! kannok issumavisê? tamakkoa illinniartut kangusutiksanginut aglaktaumavât? aukarmarikpunga! taimaitsengilak, angiluartomik aglaktaumavut tachatûtiksaptingnut kangusutiksaptingnullo. Illinniartut kemmergolersigik! tammarnerilauktatik angiarilaungilâlonêt mikkijorortinagolonêt! akkunaptingnele kannok pisongovâ? tammartokarpat, tâva angiarijausôngovok, takkormornerlo sakkerpok; angiarijaujungnangipalle, missiarutaulerpok; missiarutaujungnangipallo mikkijorortitaulerpok, kiglilingmik sakkeromangimatta, taimaidlutigle saeglovut nangminermingnut innukattimingnullo; Jêsusemullo kaujimajotôjomut tamainik; taimaitullo ômattingit atsuilitisimangilet ajortomut.

Taimailauksimatsengilet illinniartut taipkoa, taimaimat okpernekiningat sangêningallo tammarnerilauktangillo pivlugit kangusuktitaulautsengilet Jesusemut; baptitaumarêrmattalo Annernermik hailigemik, tâva tamaita sâlagilaukpait, innôsitik ivlerilaungilât tunnilaukpâlle tokkomut aglât Jêsuse pivlugo; Nâlegauvingmiglo issokangitomik piksarsilutik.

Uvagulle Nagliktakka tâpkoa tuminginik tupjarasuarta imâk: ajorniptinguik tammarniptingniglo angigutsiniarata missiutjiniaratalo mikkijorortitsiniaratalo, kigligiluarlutale tamakkoninga Jêsusemut ajochertuijomullo, kellarudsartaukovluta tamakkonangat, nâpkigijauneksilerkovlutalo nâpkigijauvikarningane; tokkokonnata ajorniptingne Jûdasetut Ischariotetut, kakkialerkovlutale Pêtrusetut; taimak Nâlekab apperijomakpattigut: Ernîk! pannîk! nagligivingâ? uvagut ômamut takkordlimautekangitomut kiojungnaraptigo: Ahaila Nâlegak! tamainik kaujimavotit, ômattimniktauk kaujimavotit, kaujimavarma nagligigapkit. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 382, 3.

21.

Pilatusemik.

No. 97.

Tuksiarnek: Jêsuse âtautipâtit, mittautigællutillo, ketserarlulit pivâtit, issakadlarlârpillo. Taimailijautigivarma, tokkomit piulivlunga; Opigomut Jêsuse kujagidlarpagille! Annaujaujomalaukpotit, aniatitaukonanga; mittautigijaulaukpotit terlitsungnarkovlunga; ôminartitaulaukpotit saimartaujutiksamnut. Opigomut, Jêsuse kujagidlarpagille. — Amen. —

Mark. 15, 15.

Pilatusib tagva innuit sattomakojomavlugit, Barrabase aularkova tapkonunga, Jesusele aklunatsanut issakajaukova unertujutigilâlo kikiektortaukovlugo senningajolingmut.

Nagliktakka! Okautsinut ikkitoârsunut ukkonunga nagliktapta piulijipta nachogijauninga nikkanartitauningalo kangusuktitauninga okautigijaumarikput, erkaumakassiutipavullo tagvainak nellautaijub Jesaiasib nellautainerilauktangit tâpsomangat imailijut: nachogijaunerpângolaukpok kammagijaunanelo, illûnâne ânialik kannimaseliglo, taimak nachonalaukpok, illûnatik kênatik tâpsomangat allarmatsuk; tamanna pivlugo suksaungisugilaukpavut.

Ahammarik illa! Okautsit ukkoa nellautsimarilaukput tamâne, Piulijivut akkisartorluta nangerame kiglissiniarvingme attanniub nâpkigosuitub idluangitublo sângane.

Pilatusib Jêsuse annaujaudlartok aunadlartorlo, niakosersimmajorlo orpinik kakkilautelingnik annitingmago kiglissiniarvingminit, tækkotingmagolo sillatâne kattimgajunut, sattomakojomavlugit, tâva illûnatik kassêtoksôvlutik kachudlarput: pêruk una: kikkiektoruk! kikkiektoruk senningajolingmut! Illâle nachogijaunerpângolaukpok, suksaunginerpângonasugijaulaukporlo; illûnâne ânialik, kannimaseliglo; taimaimat kajusilaukpunga Stundeme tamattomane unêt sangêdlunga okaromavlunga Piulijima nikkanartitauninganik; tamannalo malliklugo angutîk tapkoa Pilatuselo Jesuselo kemmergonersarilerlavuk, nautsertorkassiutjilerlutalo ajochertûtiksarsiniangimangâpta tamattomane uvaptingnuttauk illingajomik. Appeνogut tagva mânna: Pilatuse kinauvâ? Attanniôvok Jûdit nunangata illanganut, tilli-

jauvlune nâlekamigut attanniviksoarkut Rômemêtomut, idluartomik, nertornartomiglo attanniôtijuksaukovlugo, aulatsijuksaukovlugolo erkartuijuksaukovlugolo innukattigênik Jûdinik sâlagijaulauktunik; taimailiutsengilarle; anguteôlaukporle sangusaraitok, erksisaraitorlo nâpkigosuitorlo; illâne Jûdinut innukattigingitaminut nertortaujomavlune tâpkoa pijomajanginik pinniarutsikattartôgalloak, illânele takopsoajuidlune attanniôtipait, tuksiarvingallo, tagga Tempele hailige nikkagingilâ, (Luk. 13, 1.). Taimak illingavlune angut una illitarilerpavut, angiluartomigle ovane kiglissinniarvingminêdlune. Jêsusib passijaksaungimaringninga kaujimatsiaralloarlugo namaktomik, kigligiutigikattarlugolo aglât Judinut, angajokânginullo, nulliaminullotauk innertertaugalloarame, idluartok una allarluga pijuksaukovlugo, pinnasuaralloarame aglât, Jêsuse piulijomavlugo aularkojomavlugolo: sulle sullele sangusarainerminut innugaseksoarnullo pikkabladlartunut sâlagijauvok aksorotijaularmelo passijaksaungitotuak idluartotuarlo tokkotaukolugo, innuart·ut kejungmut ôminartitauvingmut kikkiel..orlugo; Jûdit sivûragigamigit. Taimak attannek una illingalaukpok, erkartuijuksak Jêsusemik; Annernerub innerterininga illumine tappagivâ akkerartorlâlo, pijomangitane tagva pinniarpâ, taimailiorlunelo pitlartautiksane nangminek sennavâ, unipkarviôvogulle aglangnut hailiginuungitôgalloak: Pilatuse Jêsusib tokkungata kingorngagut Jârit ikkitokulluit sulle attanniôlaukârdlune nale-

kaminut attanniviksoarmut pinniarniâlungit erksinartoksuit unnuktoksuit pivlugit ajektortaulermat, parngnanaersortauvlunelo nunamut tækkorngartamut âtaulermat, tagvanêdlunelo aklumariklune kemaktaumariklunelo tamainut tokkolaungmat pitlartaumariktotut. — Taimaitomik ogguanadlartomik naggatekalaukpogôg angut una kiglissinniarviub iksivautangane mâne iksivalauktok; sunalo pitlartaujutigivaûk? Miksekârnek tappagigamiuk! okautsinik miksekârtunik tussaromanginame; Jêsusible kiglissinniarvingme kaiblarlugo okautingmago: miksekârnermit pijub, nippiga tussarpâ, tâva mittautekarlune nachovlunelo kiosaraipok: Miksekârnek sunauvâ? —

Pilatusib miksekârnerub nippinga — tagga Jêsuse nangminek miksekârtôjok — tussalauruniuk okperilauruniuglo, okperninelo sivôralugane kigligiutigilauruniuk innukattigênut kassêtunut taipkonunga, nellonatsengilak piulijaunajalaungmat taipkonangat kassêninginillo, piloriktitaunajarlunelo sorsuktuksat angajokangatut, Jêsusib kikkiektortauviata nellânêdlune kigligiudsilauktotut illunatik tussâtillugit, okarame: „ahamarik, innuk una idluartôlaukpok, Gûdiblo ernerivâ.“

Kannorle Naglitakka! Erkartuijok idluangitok una uvagut erkartoromavittigô? Aukak! taimaitsengilak! oggurijomavavulle omamut, apperikassiutjijomavlutalo: akkunaptingne Pilatusekangimangât? innukangimangât miksekârnermik tussaromangitunik? nâpkigosuitokangimangât? sangusaraitokangimangât? sivû-

rasaraitokangimangât akkunaptingne? igvit, igvillonêt nagliktara ajorniâlungmut kivgaujotit sulle, okpingitotit ômaet: okautsinik mikselingnik tussaruvit, kakkialertuksaunernik sâgiartuksaunerniglo asserornartomit Jêsusemut tussaruvit, akkerartotsainaruvillo, tâva Jêsuse nachogilugolo mittautigivet, pitlaraksaunersauvotillo Pilatusemit, tâpsomale illiktut Jêsuse illitarilaungimago. Igvillonêt, Jêsuse Piulijît sivûralungnak kigligiutigingikungne illûnainut kaujijomajunut tamattominga, innuit erksigigangne mittautigijaujomanginavillo Jêsuse pivlugo, tâva Pilatuse adsigivet; igvillonêt, unangmijaujut Jêsuse pivlugo okarnerlotigijaujullo serngnigingikungne; Piulijipta okpertokottingit kivgakottingillonêt ajochertuijut erkartorungne nâpkigosuilutit, sangêningit tammarningillonêt pijarivlutit akpautigigangne pitlarlugillo aglât piguvit, Pilatuse adsigivet tagva, kaujijuksauvotillo: igvittauk nâpkigijauniksarsinianginavit Piuliklerteme Jesuseme, nangminek tâmna okalaungmat: „ukkoa kattanguma mikkinerojut illangat sumik pitinapsiuk, tamattominga pilaukpapsinga.“ Udsertolerit! Piulijît illingnut mittautigijaukonnago, nachogijaukonnago, issakajaukonnago, kikkiektortaukonnago; udsertolerit! miksekârnerub nippinga illungnêtok tappagilugo pikonnak Pilatusetut; illa sulle uvlome Pilatusib pinniarlungnerilauktangit pinniarutigivattit, ômamut tamânut sâniangikuvit Jêsusemut, illusiâlungnêdlutit pijaksaungitune sunatuinarne ipperaromangitarne innoguvit; udsertolerit tamakko-

arâlungnêdlutit tokkomut angujauniarkonnak, naggatekarniarkonnaglo Pilatusetut, Judasetullonêt aglât; erksinadlarporle Gûdib ômatsainartub agganginut kattaklune. Jêsusele, angut ânialik apperkutigivavut sulle; kannok tâmna tamâne Pilatusib kiglissinniarvinganêdlune illingalaukâ? Saugârsutut sinnaungaitotut sorlo, tokkotauvingminut tessiortaujotut; taimak tautukôrpavut mâne; suataugame, mittautigijaugamelo suangilak, âniatitaugamelo sillungilak; atâtaminulle idluartomik erkartuijomut tamanna perkovâ. TâpsomangatNgliktakka illinniartuksauvogut kennuênermik naglingnermiglo; niplernermik niplinginermiglo idluarningane; nâpkiningnermik tuksiutsinermiglo ômigijivut pivlugit aglât; miksekârnerub kanninga, Jêsuse nangminek okalaungmat: kaititse illinniarvigilungalo. — Taimailiorkattarniarta Nagliktakka, Piulijivut annerniptigut kemmergokattarlavut sorlo akkisartorluta âniadlarmat Pilatusib kiglissinniarvinganetauk; uvagut tâpsoma âniajutigilauktangit ulloreagilugit makkojugilugillo ipperarmariklugillo pilerkovluta; taimailiorlutalo piulijauviksarsilerkovluta innôgutiksarsilerkovlutalo nâksaungitomik.

Nâlekable ikkajorlittigut illûnata ajugakanginerminut. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 113, 3.

22.

No. 485.

Tuksiarnek: Igvit Nagliktotit Nâlegak Jesuse innosernik ivsornaitomik tokkomut kassilingnartoksoarmut tunnilaukpotit, timîllo hailigeojok passijaksaungitorlo ikkilertaulaukpok, nerkersudlartaulaukporlo okautaujungnangitomik nellekangitomiglo, uvagut issumaksarsiornermut, ômamiutarksinermullo tamattominga kibliktaujuksaugapta, erkaititaujuksaugaptalo, kannok sângne Atâtavillo sângane ajornek makkojungnadlarmat, kannorlo angijomik sugiartaujutiksaungmat. Tamanna pivlugo kennuvigivaptigit okautsit tussarniartavut nênnerkittôk ômattiptingmut kajungersartigullo tamakkonunga, ômamut tamânut ivsornainermik pinasuarkovluta namagijarnut. Amen.

Rôm. 12, 1. 2.

Kaiblarpapse kattangutikka, Gûdib nâpkiningninganut, timise pitissigik tunnergutiksauvlutik ômajut ivsornaitullo, kuviagijaujullo Gûdemut, taimailiorupse Gûde nâletsiarpasse. Sillaksublo tamattoma innungit adsiginiarassigik, ablatsauleritsele issumapsigut, nutângordluse, Gûdib pijomajanginik ajungitunik kuviagijaujuniglo, namaluartuniglo nautsertorkovluse.

Gûdib nelliunerit pigiartainarningane inûk sivurlerpâk, Adam Evalo adsiminut pingortilaukpak, pitilauklugiglo Paradisemut, tagvane tâpsoma Gûdib pingomajanga malliklugo inôsekartuksaukovlugik. Tâpkoale Gûdemut nâlegungnaisarailaukpûk, Satanasiblo pijomajanganut nerrilaukpûk nappartomit innerterutigijaujomit perkojaungitomillo, tagvalo tâpkoa passijaksaunginermingnik ivsornainermingniglo assiojivûk. Taimangallo inuit illunamassiatik erniangonermingnit ingergarmik asserorsimavut idluilutiglo, ivsornainekangilello. Gûdele ivsornaitoksôjok sokkosijuidlune kajusimavok ivsornartok attauserlonêt killangmut ittertuksaungimat; taimaglo inuit illunamassiatik assionajalaukput Gûdib nangminek nâpkigilaungipagit, ivsornaititsijomiglo, âkiksoijomiglo tunnitsivigilaungipagit. Taipsomanele angajokâkput Adam Evalo Paradisemit annititaulaungmanik Gûdib mânnakut nâpkigosumut ivsornaititsijomik, Sâtanasib pitsartuninganik, piniarninginiglo sâlakartomik asserorterijomiglo angervigilaukpak.

Kristuselo ivsornaititsijok inungnik sakkerkârtinago Adamib nelliuninganit innuit unnuktut okpernermut tâpsomunga angerutigijaulauktomut tâpsomalo pitsartuninganut, ivsornaitomik idluartomiglo Gûdib namagijanganut inosekalaukput nuname. Taimak Hênoche pivlugo aglaksimavok, Gûde aiparællugo Jârit 300dit nâvlugit ivsornailune Gûdeojârlune agvertalaungmat nuname, tamanalo pivlugo inôvlune aularutsaulaungmat nunamit killangmut. Inuille ajortullivallialaungmatta, ivsornartuniglo makkojungnartuniglo illusekalaungmatta, Gûdiblo nippinganik nâlegungnailaungmatta, tagva Gûde kakkialilaukpok aglât pingortitsinerminik innungnik, okarlunelo: Pêjaromavakka nunamit. Nâpkigosumulle illapsugosumullo Jârit 120 git nâvlugit kamangitsertorlune kennuêvigilaukpait sâgiartuksaukovlugit.

Sâgiaromalaungimattale ullitornivaksoarmut nâpkigijaujuilutik nungutaulaukput Tarnillo 8 tuinait umiaksoakut piulijaulaukput. Assianiglo attautseungitunik igsagaksakarpogut sulle, kannok angijomik ajortullinerit makkojungnarmatta Gûdemut kannorlo sugiartaujutiksaungmatta. Ilâ Sodomiut Gomoramiullo ajortullinitik pivlugit ikkomamut killangmit pijomut nungutaulaukput, nunangallo aglât mumiktaulaukpok ablatsângortaulunelo imaksoarmut, sullelo uvlok tamanna tikkidlugo tennersartaujutiksaptingnut erkaijutiksaptingnut tagvanêpok, taipkotitunak ivsornartunik makkojungnartuniglo illusekar-

tuksaumikonata. Israelitit apkomêlauktillugit Kânaanemut, tagva taipkoa illangit ajortullilaurivut assiniarlutiglo, tamannalo pivlugo uvlorme attautseme 23000 dit Gûdib perkojininganut kimiktaujuksaulaukput, pêjartaujuksauvlutiglo illagêktunit. Attuarsigupta Môsesib aglangine tagva nachvârpogut, kannok angijomik Gûde illungertorlune sillungmat, ajortullijut, ikligunerit mamaitut malliklugit pinniartut sugiaromavlugit, kannorlo okarmat: Ivsornaituksauvose uvanga ivsornainama. Nâlegavullo Jêsuse nuname sakkerlaurame tagva tamna okalaukpok: Pêjaijartorasuginiarassinga perkojanik, nellautaijullo aglanginik. Pêjariatungilakka namaksilugille pinniarpakka. Taimaglo Jesusibtauk okautivâtigut, killangmut itteromagupta Gûdelo tækkojomaguptigo, tagva ivsornainermik pinasuariakarapta, ivsornaitunnik ômattekariakarapta.

Tamanna pivlugo Ap. Paulusib kaiblarpâtigut nautsertoraksaptingne, ivsornainermik pinnasuartuksaugapta ômamut tamânut, okarpok: Kaiblarpapse kattangutikka Gûdib nâpkiningninganut, timise pitissigik tunergutiksauvlutik ômajut, ivsornaitullo kuviagijaujullo Gûdemut. Gûdib nâpkiningninganut kaiblartauvogut timivut pititaksarigaptigik ivsornainermut. Sorlo okarêrama ingergapta erniangoniptingnit Adame Evalo pivlugik ajorpogut ivsornartôlutalo, assiojuksaulutalo Gûdib nâpkigilaungipattigut. Sunamulle napkigilaukpâtigût? Tamattomunga ernetuane

erdligijane nagliktanelo tunnilaungmago uvaptingnut, tâpsomunga ivsornaititaujuksaugapta sujungaititaujuksaugaptalo idluarsititaujuksaulutalo. Kristusemut taimak passijaksausuertomik, pitlaraksausuertomiglo illinganekartitaujuksaungmivogut, sorlo angajokâkput Adame Evalo pekalaungmanik Paradiseme kattakâratik Gûdemit. Taimak aglait hailigit okarput. Pauluse Titusemut aglakpok: „Kristuse ingminik tunnilaukpok pivluta, piulijomavluta idluitunit tamainit, ivsornaititsivlunelo nangminek innukotiksaminik, attaruilijunik pinniarnernut ajungitunut.“ Tit. 2, 14. Amalo Kolosemiunut: „Kristusib ullapkosersimavâse timime uviningata tokkunganut, ivsornaititsomavluse, pitlaraksaukonase, passijaksaukonaselo tâpsoma sângane.“ Kol. 1, 22. Okautsinit tamakkonangat akkerartortaujungnangitomik sakkijârpok, Kristusemut nellâgut ivsornaititaugapta, âkiktaujungnaraptalo uvagut pijaraelluta kunnutuilutalo kivgautsainaromangikupta ajortomut Sâtanasemullo. Taimaimallo innuk attauserlonêt assioniangilak Adame Evalo tammalaungmannik, assiojomârtulle assiovut Gûdib nâpkininganut tagva Jesuse Kristusemut ikajortaujomalunginamik âkiktaujomalunginamiglo. Ilâ pitsartuniptingnut nangminerijaptingnut ivsornainermik pinasuartuksaunajarupta, okautsaunajaruptalo: „Ivsornainermik pinasuaritse, tamattominga pinasuangitut Nâlegak tækkonianginamitsuk;“ pitsartunermiglo taimailiorungnarnermut manijivigijaulungikupta, tagva ajornavigajarpok

uvaptingnut. Mânale Gûdib pijomanermik namaksititsinermiglo tunitsivigijomavâtigut, sorlo Paulusib Filippimiut aglagvigingmagit: „Gûde tagva pititsijok illupsingne pijomanermiglo namaksititsinermiglo idluarijaminut.“

Ilâ Jêsuseme Nâlegaptingne pitsartunekarpok namaktomik ivsornailivalliajungnarnermut, ajornerniglo ipperaijungnarnermut, sorlo Jêsuse nangminek illiniartiminut okalaungmat: „Uvanga Weineliksab nappârtôvunga, illipse akkerovose, uvamnêtsainartok uvangalo tâpsomanêdlunga paungakarniarpok unnuktunik.“ Joh. 15, 5.

Sâlerupta nellagut, illuêngarlutalo tunnigupta tâpsomunga Gûdib erninganut, tâpsomanêtsainarasuaruptalo, tagva ivsornainermik tunitsiviogivogut; tâpsoma tokkungata pitsartuningata ivsornaitimattigut, aungminullo ubvarmattigut ajortunit tamainit. Tæk. 1, 5.

Jêsusib illiniartingit okpertullo taipsomane, aglait hailigit okautigijangit, allagaigiguptigik nautsertoruptigiglo; ilâ! tâpkoa ivsornailutik idluarlutiglo agvertarlaukput! ingergarmigle idluarnersaulautsengilet uvaptingnit. Kristusible tokkungata pitsartuninganut kellujaulaukput kakkitaulutiglo ajornerit maujanganit akkilupinganillo ittersanginillo.

Okautsit Kristusib kikkiektortauninganik pitsartuniolaukput tâpkonane nellâgut, Gûdemit pijok, pilloriktitsijok tâpkoninga, ablatsângortitsijorlo tâpkoninga. Taimaglo timitik tunnilaukpait Nâlekamut, innigijaujomalauklutiglo tâpsomunga, kivgaujomairlaukput

ajortunut, tâpsoma ajorningit nangmalaungmagit. Taimaglo sângane agvertalaukput idluarnerme ivsornainermelo, pinniarasuarlutiglo Nâlekab kuviagijanganik. Ahâglo, Kristusib ânianingita aungata tokkungatalo pitsartuningat taimailingatsainarpok sulle, sokkosijuitsainarpok; illunatik piulijaujomajut ajortunit, pitsartunek tamana tukkisigivât, ablatsângortitaulutiglo tâpsomunga, issumatârtitaularmiglo.

Kannoktôk tagva Paulusib kaiblaininganik ômamiutarksilerta, Gûdiblo nâpkiningninganik tigusilerta, ablatsautitaujomaluta issumaptigut, kuviagijaulerkovluta Gûdiptingnut. Ilâ akkitudlartomik pissiarijaumagapta; tamanna pivlugo Nâlegak nertorlavut timiptingne tarniptingnelo, tamakkoa Gûdib perkutigingmagit. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 493.

23.

No. 283.

Tuksiarnek: Nâlegak ijivut uitatikittôk kaumaksartilugillo tækkokovluta illitarksilerkovlutalo pijomajarnik. Annernerpît ajunginerpît siutivut ômattivullo angmarligit, okautsinik tussartaptingnik illaliorkovluta, tamakkonungalo kajungersartaukovluta, ômamut tamânut mallikteoleromavluta illingnik okauserniglo. Amen.

Efes. 4, 22 — 28.

Innutokak tagva attorungnairlugo, piusiovalauktut allarsigik, ikligunermut ingminik asserorsaijok tammarnartomut. Nutângoleritsele issumapse annerningagut; Innuktârlo attiniarsiuk, Gûdib adsinganut pingortisimajok idluarnerme, ajunginermelo ivsornainermelo. Taimaimat sæglunek ipperarlugo miksekârnermik okausekaritse. illunase ingmikôrluse inukattipsingnut avataukattigêkapta. Ningarniarase idluitulliniaraselo, sekkinek nippitiniarnago

ningartilluse. Sâtanaselo inniksakalertiniarnago. Tiglilauktok tigligungnaile, sennalunelo pile aggangminut ajungitomik pinniarle, tunnijaksakarkovlugo ajoksartunut.

Nâlekab Gûdipta okautsiminik tunnitsivigilaukpâtigut, tâpkoa malliklugit innosekartuksaugapta mâne nuname, tokkogupta nunamillo tamattomangat annigupta itterviksakarungnarkovluta killangmut Gûdib najugânut. Uvagulle inuit illunatik illagællugit, ingergapta ajortoliksôgapta asserorsimagaptalo, tamannalo pivlugo nangminek pitsartunekanginapta sapperaptalo Gûdib okausingit malligungnarlugit, tagva Gûdib naglingniôjub ernine tillilaukpâ nunamut, sillaksoarmiullo ajorningit illunamassiatik tâpsomunga nangmartaukolaukpait, ernine nagliktane âniakolaukpâ nellekangitomik, tokkokarkovâlo kassilingnartoksoarmik inuit pivlugit, tâpkoa piulijaujungnartuksaukovlugit ajortunit, Sâtanasiblo pitsartuninganit, taimaglo ajornarungnaituksaukovlugo innungnut Gûdib perkojangit okausingillo malligungnarlugit, idluartomiglo namagijaujomiglo Gûdemut innôsekarungnarlutik, kittorngaulerungnarlutiglo Gûdemut. Tagva mânna Kristusib Gûdib erningata nellipsalaungmattigut, akkisartolaungmattigullo ômigijivullo ajornerit Sâtanaselo sâlagilaungmagit, uvagullo tâpsomane mânna pitsartuneksijungnarapta ajungitunut tamainut, tamana pivlugo mânna nerriugijaujungnarpogut okausingit malliklugit pinniarkovluta. Illangiutivikaromaguptalo Kristusib piulikler-

ninganik, tagva taimailioriakarpogut sorlo nautsertoraksaptingnut uvlome okautsaugapta. Tamanna pivlugo okautsit tâpkoa nellekârdlugit kanninersamik kemmergolerlavut.

Kristusib âniatigilaungmattigut pissiarilaungmattigullo âniaminut tokkominullo, tamanna pivlugo okautsauvogut mâna sivurlermik, innutokak, piusingit illagilugit attorungnailugo pijuksaugapta. Innub illinganinga ingergarme taijauvok innutokak, illinganek tamana Adamib kattangninganit pingmat. Illinganermelo tamattomane asserorsimangmat timekut tarnekullo, Gûdiblo Annerninganut kaiblartaujomangimat tessiortaujomangimallo, tamanna pivlugo illinganek tamanna innutokarmik taijaujok sivurlermik ipperartaujariakarpok innungmut Kristusemut illingajomajomut. Taimaimat okautsauvogut: „Kristusib attinganik taisijok idluitullinermik attorungnaile.“ 2 Tim. 2, 19. Innutokak tâmna asserorsaingmat ingminik ikligunerit makkojungnartut Gûdemut, malliklugit piniarpangmat, tamanna pivlugo innuk namanersaujungnangilak, illinganek tamanna ipperartaungipat attortaujungnailungipat. Innuk mânna Kristusemik naglingninganiglo uvaptingnik, ânianinginiglo piniarninginiglo tamainik pivluta tussarune, tagva koaksârtuksauvok nangminek pivlune, tussarame ajortullinerminut, idluitullinerminullo illuserminullo Gûdib erninga âniatilauramiuk tokkolauramiuglo. Innuglo tussarnerme Kristusib kikkiektortauninganik tokkunganiglo pijarallune ak-

kerartorlungikune, annernermut ajunginermut kakkialertitauvok, kiksartitauvok kappiasuktitaulunelo issumakartitaulunelo imaitunik: Ilâ uvanga ajortokullônerpauvunga piunginerpauvunga, ajornimnut kissênut sorlo, Jêsuse nênertaulunelo tokkotaulaukpok, uvanga innuartôvunga. Innuglo taimaitunik issumakarlune kugviorune, innilangajungnangikunelo, tagva sukkutsiane Nâlekab nelliuninga nelliutikpat tussarpok illumine Kristusib nippinganik, okartomik: Uvanga ajornitit nangmalaukpakka, issumagijaujungnaiput. Nagligilaukpagit sillaksoak tunganilititaukârtinago, ilâ nagligitsainalaukpagit, tamanna pivlugo amualaukpagit uvamnut, saimanermut kissianut. Jerm. 31, 2.

Nippelo tamanna tussartaukpat innub ômattingane, tagva innutokak illuptingnêtok kakkialernermut ippititaumavok tokkotaulunelo; innuglo tukkisilertok tamattominga kingorngane kivgaujomairpok ajortunut ikligunernullo asserorterijunut inungmik. Kinalo tamattominga tukkisilaungitok sulle, tâmna Kristusemut tikkisimalunginivok sulle.

Namatuinarlungilarle taimak kakkialernermut Kristusemut tikkisimagupta, kingornganele kaiblartauvogut perkojaulutalo, sorlo Kristuse illaliorlauraptigo mânatauk agvertartuksaugapta tâpsomane, (Kol. 2, 6.) pivallia tuksaugaptalo ajungitune. Tamanna pivlugo Paulusib nautsertoraksaptingne okautivâtigut, innutokak attorungnairlugo pigupta, tagva kingorngane nutângortuksaugapta issumapta

annerningagut, innuktârlo attiniarlugo Gûdib adsinganut pingortisimajok. Tamanna imaipok, uvlut tamaita Nâlegak Jesuse attijariakarpavut, kaikojariakarpavut ômattiptingnut, tâpsotunarlo issumakariakarpogut, (Fil. 2. 5.) tâpsomalo tumingine agvertariakarpogut; Johanese okarmat: kina okarune: Jesuse illitarivara, tapsomanelungalo tâmna agvertartuksaungmattauk, sorlo Jesuse agvertalaungmat mâne nuname 1 Joh. 2, 6. Tamanna imaipok: Sorlo Jêsuse mâne nuname pinasuatsainalaungmat atâtame pijomnajanga piniarlugo, idluartomiglo ivsornaitomiglo innôsekalaungmat, taimak mâna okpertok Jesusemut, tâpsomungalo nutângortitaumajok, pinasuartuksaugivok Jêsuse malligomavlugo, pijomajanga piniaromavlugo, ivsornainekaromavlunelo, idluarnekaromalarmelo tâpsotunak. Ilâ innuit nelliat, nellivut nellâgôrlune ingminik Jêsusemut tunnijok, tâmna nutângortitauniarivok tâpsomunga, illumertaulunelo annernermik ajunginermik, nertornarlunelo Jêsuse ungaginasuaruniuk, attaviginasuarlugolo, tagva sivumuatsainarniarivok, pivallianiarlunelo ajungitome ivsornainermelo. Okpertok pivallialungitok nokkangajotullo itok Nalekamut kuviagijaujungnangimat.

Mâne nuname nangiarnartovingmêtsainarapta assiojisaraijungnaraptalo tunnergusiaptingnik, tamanna pivlugo nellojungnaititauvogut sulle illutsit illanginik, pitjutaukattartunik innutokâk uttermikovlugo innungmut.

Pauluse okarpok: Taimaimat, imaipok Kristusemut nutangôrtitaumagapse, sæglunek ipperarlugo mikselingnik okausekaritse, illunase ingmikorluse innukattipsingnut.

Kristusemut innukutaujomajok piluartomik sivurlermik uvingub pinniarninginik, tagva ajortullinermik, assiniarnermiglo attorungnaituksaujôgalloak, kingornanele miksekârtojuksaugivok nellâgôrtuksaulunelo, okpernartuksaularmelo; taimaingikune sujulerpok, illutsillo piungitut illunatik sukkutsiane utterniarivut. Jêsus Pilatusemut okalaukpok: Miksekârnermit pijok kainiarpok uvamnut. Judinullo okarpok Joh. 8 me, sæglojunik okausekartok Sâtanasemit pingmat Sâtanase sæglolaungmat pigiarnermit. Tamanna pivlugo pitjutekarpogut angijomik okautsivut kamagilugit miksekârtôgalloarmangâtta; udsertorlungitorlo sæglovalunelo pijok, tâmna kemaktaulerpok Kristusib anerninganut ômattingalo mangailerpalliavok tijilerlunelo kibliktaujungnarungnailunelo Gûdib okausinginut, opinaranelo tagva kingorngane kallerêktitsimigune ajortunik ajortunnut.

Taimaimat kiksarnadlarpok illâne aglât baptisimajut Komunionitallo illangit apperijaujariakarmatta, suna pivlugo tagva sæglonerit attuinautsainarmatta? Innuit illangit erkarsariakalungilellonet kêtamiglonet, mânakut sæglonerit innersimavut, sungiusimagamik taimaitunik. Innuglo pinasuarlungitok sæglunernik ipperaimarigomavlune, assianik piungitunik illusekarajangigalloarune (taimailungilarle,

sæglujok tiglikpakame illusekarpakame namalungitunik unnuktunik) assianigle idluinekarajangigalloarune, sulle Gûdib iglugaseksoakotinginut nunatâmêtsomârtunut itterkataujungnaromângilak. Tæk. 22. 15.

Amalo kaiblartauvogut nautsertoraksaptingnut: Ningarluse, idluitulliniarase; sekkinek nippitiniarnago ningartilluse! Attannek Salomo okarpok ningarsaraitok sillaitôgame, Jakobusiblo okautivâtigut ningarnasârtuksaugapta. Inuit unnurnerset okpertullotauk ningarnermut tikkitaujungnarput, innuit illangit sinnaungaluarungnarmatta, kennuks uipangmattalo. Innugle Jêsusemik illitarksijok innorlungnermik akkiniartuksaungilak innorlungnermut. Tamanna pivlugo ningarnek soraitsainartuksauvok uvlorme tamnatsainartome; kaujimagapta, ajornivut idluinivullo issumagijaujungnaijungnangimatta uvagut innukattivut issumagijungnaivigilungikuptigik idluitullininginik uvaptingnut. Ningarnerlo Gûdib idluarijanganik piniarlungimat; (Jak. 1, 20.) tamanna pivlugo pitjutautsainarniarpok Sâtanase itterungnarmikovlugo innub ômattinganut.

Kingorlermik tâpkoa, tiglilauktut, uivêriklilauktullo tikkerkâratik Kristusemut, kaiblartauvut sulle, okautsaulutiglo taimailiorungnaituksaungmatta. Tigliktok Gûdib nâlegauvinganut itterungnangimat. Namatuinangilarle okpertok sennagune aggangminut, pinasuarunelo nerkiksaminik; aituijuksaugivorletauk, ajoksartok, aklujorlo ikajoraksarivâ, tai-

mailioriakarporlo kunnutuidlune Nâlegak pivlugo, Nâlekab tamanna kuviagingmago. Attêtôk tagva pinnasuarta illiorniptingne illinganiptingnêlo tamaine Nâlegak pissiarilauktivut kuviasuktitsomavlugo, tagva illaginiarpâtigut, nekkoksitiniarlutalo, apkosiningane agvertarungnarkovluta. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 281.

24.

No. 222, 1. 2.

Tuksiarnek: Igvit Nâlegak Jêsuse sâviksatôvotit tamainut ajulertunut sangêtunullo, naglingnît nâpkigosungnîllo angidlarpok, sullele kammagikattangilaptigit unganersauvlutalo assingnik nunablo pinginik nungusârtunik; tamanna pivlugo ikkajortiguttôk, ken-

nerkovluta ômamut tamânut illingnik innôtsib puailavinganik, tarnivut perlerkonnagit assiokonnagillo. Amen.

Amos. 5, 6.

Nâlekamik kenneritse, tagva innôniarpose!

Taimak nellautaijub Amosib nipliutivâtigut, taimaglo okautsinut ikkitoârsungnut okautsauvogut, kannok pilloringnermik innôtsemiglo nungusuitomik pijungnarapta: Nâlekamik Gûdemik kenneritse, tagva innôniarpose. — Illûnata kaujimatsiarpogut kenneriakanginapta pigilerêrtaptingnik najortigijaptingniglo, pigingitavulle kingomajavullo assiojijavullo tamakkoa kennerjariakarpavut. Taimaimat aglaksimajokarpat: „Gûdemik kenneritse," tagvatauk sakkijârpok, ingerainak Gûde illitarinago piginagolo ungasidlaraptigo. Taimaiporlo illa: Ajornermut innuit Gûdemit katteksimmangmatta, tagva Gûdib adsinga, illagêngnerlo Gudemut assiovok, sorlo nellautaijok Jesaiase okarmat: Idluitullinipse apsimmatipâse Gûdipsingnit, ajorniselo pivlugit Gûdib kênane allarpâ illipsingnit tussaromanase. Aglane hailigene avisimanek tamana Gûdemit taijauvakpok t o k k o m i k; sorlolo Gûdekanginek taijaungmat tokkomik, taimaktauk illitarksinek Gûdemik aiparêngnerlo tapsomunga taijauvok i n n ô t s e m i k.

Gûdemut pingortitaumavogut annerimavlutalo, kingormgûjijuksaulerkovluta innôtse-

mik nâksaungitomik. Innônivullo nuname tamattomane opallungerviksautuinarpok inôtsemut kaijomartomut, pinasuarkovluta tarnipta tokkosuitut piulijauniksanganik. Taimaimat inônipta nelliuninga attutsiaraksarivavut, Nâlegarlo Gûdivut kenneraksarivavut ômamut tamânut. Nellâgut kêmitituinarupta Nâlekamik, illungertudlarlutalo kenneruptigo pigijomavlugo, tagvatauk neniniarpavut nellonangilak. Nalegarle ungasingilak nelliptingnit attunit, nangminerlo angilaukpok najutsainaromavluta uvlut tamaita sillaksub naggatanut. Okarivorlotauk: Pivluse issumakarpunga ullapirsautelingnik kiksartuniungitorlo, tunnijomagama illipsingnut nerriugijapse namaksititauninganik; ômamut tamânut kenneromârupsinga nachvârniarpapsinga tagva. Jer. 29, 13.

Taimaimat illa Nâlegak kennerlavut katsungailuta koksasuklutalo! Kaut tamât nutâmik Gûdemut piulijiptingnullo Jêsusemut ailaukta piksarsiluta nerkiksarsiluta tarnipta nekoksijaujutiksanganut. Timivulle kissianeungitok, tarnivulletauk kaut tamât nerrititaujariakarput perlerkonnagit. Tamanna pivlugo Jêsuse okarpok: nerkiksamik nungusârtomik pinnasuarase, innôtsemulle nungusuitomut îtsainartomik, uvangauvunga innôtsib kakkôjanga uvanmut kaijok kângniarungnaipok. Joh. 6.

Tuksiarnek nellâgôrtok Jêsusemut aiparêngnerlo tâpsomunga, tamedsa tarnipta nerkiksangat nekoksijaujutiksangallo. Kiglisini-

aruptale nangminiptingnik tukkisileruptalo nippunganiptingnik sangusarainiptingniglo ômattiptalo niglinarninganik, tagva pijariakaluarpogut Nâlegak kennerlugo, issumagijaujungnaernerlo nâpkigijaunerlo pitsartunerlo kennuarilugit. Illa nipporniarata tuksiatsainarta ikpigilerkârtinata Jesusib najorninganik saimarsaininganiglo, Apostele Johannese okarmat: Okarupta: ajortokangilagut, uvaptingnik nangminek uivêrivogut, miksekârnerlo illuptingnêngilak. Ajornivulle kigligiksautigiguptigik, tâmna nertornartôvlune idluartôvok, issumagijungnaivigigamittigut ajorniptingnit sujungaitilutalo idluitunit tamainit. 1 Joh. 1, 8. 9.

Illâ Jêsuse nertornartôvlune idluartôvok naglingnermulle nellekangitomut nagligilauramittigut tokkomut aglât ailune pivluta; kennilaukpâtigut innôkojomavluta uvagut kammatinata sulle tâpsominga, taimaimat piulijauniksak pilloringniksak âkiksimajok mikkijônasuginiarattigo, Nâlegarle kennerlavut nelliutillugo sulle tâpsoma ikkajorninganut pitsartuninganullo aglisivalliakovluta ivsornailinerme, illangiutititaukovlutalo innôtsemik nâksaungitomik. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 504, 2.

25.

No. 491.

Tuksiarnek: Jêsuse âniajotit
Tarnivut nâpkigilaukit!
Timiptingnut tarniptingnut
Akkit nertutsainarlavut!
Kaut tamât sapputittigut
Pekonnata ajortomut;
Taimak innosek nuname
Ivsornaikovlugo sângne. Amen.

Rôm. 13, 14.

Nâlegak Jêsuse Kristuse attiniarsiuk, timelo pairisiuk, ikliguktaililugole.

Apostel Pauluse okarpat: „Nâlegak Jêsuse attiniarsiuk“ kannok tamana tukkelik? kannok pijuksauvita Jesuse attiniarlugo? Jesuse attilugo tamanna imâk tukkelik: Jêsuse Piulijivut illûnâne igsageksarilugo malligeksarilugolo. Omamut tamânut pinasuarupta adseka-

romavluta Jêsusemik, taimak kissiane attiniarungnarpavut. Tamannale inôtilluta illiorniptingnit pinasuarnernillo tamainit angnerpaujuksauvok, pijariakarnerpauvorlo attinasuarlugo Jêsusib adsinga; taimagle kissiane innutokak, tagva issumait piungitut idluinernllo tamaita ipperarungnarpavut, sorlo aglaksimangmat: Innutokak attorungnaerlugo piusiovalauktut allarsigik, innuktârle attiniarsiuk Gûdib adsinganut pingortisimajok idluarnerme ajunginermelo ivsornainermelo.

Illa tarniptalo timiptalo pitsartuninginut tamainut attorasuaraksarivavut Jêsusib tumingit kemalauktangit uvaptingnut okausermigut hailigekut, Apostelekotimelo aglangittigut, tamakkoa ajochertortauvigilugit torautiksatuarijaksarivavut innôsiptingne tamât.

Jesuselo attilugo malliklugolo pigupta, tagvatauk sappingilagut timivut pairilugit, sorlo idluarmat, sorlolo pijuksaugapta. Tamanna Gûdib perkojanga, Gûdib pijomajanga pairksikovluta timiptingnik, attaruiluta erkeasugatalo pinasuarkovluta timipta pijariakartanginik. Paradîseme Gûde okalerêrpok Adamemut: kênavit kidsijârningane nerkiksarnik êsijuksauvotit. Apostele Pauluselo okarpok: nelliat sullijomangitok nerrijuksaunginivoktauk.

Taimak illa timivut pairijeksarigalloarpavut, kissianele pinasuarnek timipta piksanginik anginersaujuksaungilak pinasuarnermit tarnipta tokkosuitut piksanginik. Piulijivut nangminek okarmat: Gûdib nâlegauvinga idluarningalo pinasuarkârsigik tagva tunnitsi-

vioniarposetauk timipse pijariakartanginik. Atâtapta killangmêtub kaujimavait tamaita pijariakartavut. Pattangaititsijub nerrititsijub tingmitseniglo ômajuniglo tamainik, tâpsoma innukotine kittorngakotine issumagijaksaringilagît? Aukak illa. Okarporle: tuksiaritse tunnitsivioniarpose tagva, kenneritse nennisiniarpose tagva. Katsungailuta tettekarlutalo Nâlegak sâvigilugo kennuvigilugo pijuksauvogut, tagvatauk tâpsoma ikkajorninganik saimarsainingan iglo tukkisiniarpogut nellonangilak. Tamana pivlugo siarklernivut tamaita Nalekamut pitilavut, kennunekut tuksiarnekullo aivigitsainarlavut, tettekarlutalo kennuvigilugo tunnitsiviokovluta pijariakartaptingnik tamainik timekullo tarnekullo. Erkaumatsainartalo tamaita innôgutigijavut Gûdemit pingmatta; mingeritsello puijillo tuktullo tingmitsello ômajullo tamaita kammagijeksarivavut tækkonarlugillo attorlugillo Gûdib perkutingititut, Gûdib tunnijangititut uvaptingnut. Taimaimattauk sunamiglônêt mikkijomiglônêt tunnitsiviolerangapta tagva kujalinermik puigorniarata, Gûde nangminek okarmat: Kujalinermik pititsijub, tâpsoma nertorpânga, tamanalo apkotetôvok nellojungnaertilugo Gûdib piuliklerninganik. Img. 50, 23.

Angiluartomigle kujalinermik sakkertitsijuksauvogut arvertarnermut innôtsemullo idluartomut nellâgôrtomullo. Jêsuse attijomaguptigo, attuaromavlugit tâpsoma tumingit, tagvatauk kemâjaksarivavut ulloriagilugillo tamaita avititsijungnartut uvaptingnik tâpso-

mangat. Timivuttauk pairijaksarivavut ikliguktaililugole. Idluitut ajortullo tamaita, uvingublo ikliguningit piungitut akkerartorlugit Jêsusiblo pitsartuninganut sâlagilugit pinasuartuksauvogut ômamut tamânut, erkaumatsainarluta akketojotuamut pissiangomagapta Jêsusib aunganut, tarnivullo timivullo nangmineringinaptigik Kristusible perkutigingmagit. Kristusible avatingit attoraksarivittigik ajortullinermut? Taimaitsengilak illa. Tamana pivlugo kajungertigêlerta timiptalo tarniptalo pitsartuningit tamaita attutsainarlugit kivgartornermut Gûdemik, Gûde illûnâne nertortaukovlugo timiptigullo tarniptigullo.

Nâlekable nangminek ikkajorlittiguttok illûnata pivalliatsainarkovluta ivsornailinerme, pilloridlarmatta ivsornaitunik ômattiggit, Gûde tækkojomâramitsuk. Illa taimak kissiane ômattekarluta ivsornaitunik, Jêsusib aunganut ubvarsimajunik, neriugungnarpogut sukutsiane timipta ajulertub ablatsângortitauniksanganik, Jêsusib adsiotitsomârmago timiminut ânanaudlartomut. Âmen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 492.

26.

No. 331.

Tuksiarnek: Jêsuse piulijivut! kakkôjauvotit nellâgôrtok killangmit tikkisimajok; tunnitsivigitigut ilingnik nangminek! Pigingikuptigit inôjungnangilagut; perlertuksauvogut tarniptigut, ingergarniptingne nangianartoksôjome paunga. Taimaimat sângne kennuvogut, akkeartorkattartittigut timingnik aungniglo, illuptingne inôsekarkovluta. Illungertorluta malliktitigut ilingnik kenuêrsarnerme! tunnergutingniglo kaikattartarnik uvaptingnut attortittigut kuviagijarnut nertornautiksarnullo. Malliktittigulle ilingnik ajoksarnartokut pitakatsiarnekullo attanerilutit pijungnarkovluta mâne nuname pânelo! Amen.

Joh. 6, 1 — 15.

Mattoma kingorngane Jêsuse umiakut aularpok, Galilêab immangagut Tiberiasib erkânut. Inugasak-

suillo mallikpât, tattamnartitangit tækkolauktatik pivlugit, pinialauktangit kannimajunut. Jêsusele kakkamut majorarpok, tagvungalo ingitsartorlune illiniartine illagilugit. Aularviksiorvigle Jûdit uvloksiorvingat kaglilerpok. Tagva Jêsuse tækkosarpok tækkolunelo inugasaksoarnik tikkitiminik, Filippusemullo okarpok: nakit kakkôjaksiniarpitâ makkoa nerkiksangannîk? (Taimâgle okarpok ôktoromavlugo; kaujimagalloarame piniaromajaminik.) Filippusib kiovâ: kakkôjat kênaujârsunut 200 inut akkilertauvaktut nâmangilat tâpkununga, mikkijomiglônêt attunit pigunik. Illiniartingita illangata, Andreasib, Simonib Pêtrusib nukkât okautivâ: Nukapiakarpok ovane kakkôjanik tellimanik mingeriângniglo maggûngnik pilingmik; kissiane unuktoksoarnut tâpkua suglunarput. Jêsusible okautivait: Inugasaksuit ikterkosigik! Iviksukakarporle tagvane unuktunik. Tagva ikterput 5000 iokasait. Jêsusible kakkôjat tiguvait, kujalilunelo illiniartiminut tunnivait; illiniartulle iksivajunut; taimâktauk mingeriângnit nâmagijaminik, Kâgungnailermatale, illiniartine okautivait: Amiakut kattersorsigik, assiojokarkonago. Tagva kattersoivlutik amârgaujat 12 it tættæpait amiakunik kakkôjanit tellimanit, nerrilauktut kikkilauktanginik. Inuit tattamnartitak Jêsusib pinialauktanga tækkogamitsuk, okarput: Tâmna ilâ nelautaijôvok, tikkituksak sillaksoarmut. Jêsusele mallugosulerame, kainarajarmata tigujomavlugolo attaniotitsomavlugo, ama kemâlerpok kakkamut inutôvlune.

Nautsertoraksapta unipkârvigivâtigut, nagliktakka, Jêsusib immak Tiberiasemik attelik ikkârvigilaungmago inukarpangitomullo malliktaulaungmat inugasaksoarnut. Tækkuksaumarikpok, tâpkua illûnatiungitok Jêsusemut tikkisimangmata sâleromavlutik tâpsomunga okperlutiglo. Jêsusele kennertautuarpat mal-

liktauvlunelo, tagva tâpsoma kennertine ikajorivâ, okpernermut ômanartomut tikkerkovlugo. Jesusênak issumagiguptigo, ajoksartuksaungilagut; timipta ajoksaluarningit issumagijomavait, piluartomigle tarnivut nerrititsomavait timiminik, imertitsomalaitalo aungminik; Komunionemetuinaungitok, kaut tamâlle, tækkuksaujomiungitok, mallungnartomaringmigle. Nagliktakka! mallitsainarlavut! tatamnartomik tukkisititsomavâtigut saimanermiglo piloringnermiglo.

„Jêsusele kakkamut majorarpok, tagvu„ngalo ingitsartorlune illiniartine illagilugit. „Aularviksiorvigle, Jûdit uvloksiorvingat kag„lilerpok.“ Tagva issumagilaukpallaivâ kakkame Golgatame tunnergutaulârnine Gûdib saugârsungatut; okautigilungilâle tamanna mânna; tikkitine naiperkutigilugit, tâpkua issumagerkârpait, tâpkualo pivlugit Filippusemut okarpok: „Nâkit kakkôjaksiniarpita makkoa nerkiksanginnîk?“ Ilâ angijoksoarmik inuit nagligivait! Kaujimagalloarlune ilûnatiungitok sâgiaromamut tikkingmata, nagligivait, nerriugivait, piloriktitsomavait, illangit sappernaralloartillugit sulle. Ilûnatik, assiojuttauk, okartuksaujomârput: ilûnata Jêsusib nagligilaukpâtigut, issumaptingniluatsiak assiovogut.“ Aglât nerkiksatuinak issumagivâ, tikkisimangigalloarlune timipta attoriakartanginnik kaitsivigiluta, tarnivulle piloriktitsomavlugit. Tamattomungaletauk amuaromavâtigut.

Sôgle, nagliktakka, tamainik kaujimajok nangminerlo kakkôjamik pingortitsijungnartok, sôg tâmna appersorkâ: „Nakit kakkôjaksiniarpitâ?“ Kaujimanginameungitok, Filippusemullo ajochertortaujomavluneungitorlônêt, okperningale kiglisiniaromavlugo; nangminek piniaromajaminik kaujimatsialauralloarpok. Kappiasungnekut piulijipta illâne tessiorpâtigut, sunaunginiptingnik illitarksivalliakovluta, ikajortaujomanivullo angijororpalliakovlugo, Filippuse akkiliutiksanik pissiaksaniglo kissênik erkaumavok, tâpkutigûna kissiane ikajortaujungnarasugivok, erkaumalugane, okpertunut ajornartokangimat.

Andrease, Pêtrusib nukkanga kaujimanersârsôlerpok, kêtatuinarmigletauk: „Nukapiakarpok ovane kakkôjanik tellimanik mingeriângniglo maggûngnik pilingmik; kissiane unnuktoksoarnut tâpkua suglunarput.“ Okpernekaluârsuktôgalloak, naidlartomigle. Taimâk illingakattarput okperomagalloartut Jêsusemut, kêtatuinarmigle tâpsomunga issumagijaukpata timib attoriakartanginnik. Suglugosukput Nâlekab kaitârsunginnik, issumakarlutik: Uvamnutuinak nâmanajarput, illakarpungale nerrijomangmijunik; kakkôjat ikkigijauvut, mingeritjallo suglunadlarput okpernekangitune. Nâlekamulle okumailungilak ikajorlune unnuktunullônêt ikkitunullônêt. Okpernelik ômanartomik issumavok okarporlo, Gûdingoak attekartok „akkiliksarsiluadlarnermik“ tættiginago: „Nâlegak ikajorniarpok.“

Illiniartit sulle taimâk kollartillugit, Jêsuse okarpok: „Inugasaksuit ikterkosigik!“ — sunârsungmik unêt piniarmerkovlugit. Tunnitsiviojomaguptale, tigusijomajuksaugivogut ajugaringitaptingnit. Aglaksimangmingmat: Sulijomangitok nerrijuksaunginivok! Kivgartorniptinguele Jêsusemik, tâpsoma pattangaititsomagivâtigut.

Sakkijârtut mânna Jêsusib tiguvait, kujalivlunelo illiniartiminut tunnivait, illiniartullo iksivajunut, 100 inut 1000 inullo, taimâktauk mingeriângnit nâmagijaminik. — Gûdib kaitangit ikkitômangâta unuktômangâtalônêt kujalijutigikit! ikajortauvotit tagva. Nâmaniarporlo ilingnut illangnullo. 5000 inik taimâk akkeartortitsijungnalauktok, amigarnartomut amigarsijungnangitok. Inuble kakkôjatuinak inôgutigingilâ, Gûdib okausingille; tâpkonunga akkeartortitauvogut nellâgut saimartaulutalo ikajortauvlutalo; tâpkununga angerviovogut tamainik kennuarijaptingnik Jêsusib attingane.

Jêsusib kujalingmat, saimanek pilerpok kakkôjanut mingeriângnullo, perormata sorlo illiniartut aggangine; illangertautsainaralloarlutik angijororpalliatuinarput; kakkôjanut tellimanut 5000 it nâmaksititaujungnarmata, amiakokarlarmelo mikkijôlungitomik. Sôgle Jêsuse kujalivâ? Tussartaunine atâtaminut okperimarigamiuk. Taimailiorkattalaukpok. Lazarusib illuvingane kujalilaurivok, tupaksimajok tautujarêrkôrlugo, tokkungajok tippekadlartillugo sulle. Taimâk illingakovâtigut-

tauk, okpernermik taimaitomik pekartuksaugivogut; kollarata kennujuksaugivogut kujalilutalo aglât, kennuarijavut tautujarêrkôrlugo. Okpernekangitut nangminerminingnik assimingniglo okkumaititsivut, nangminermingniglo uivêriklerput tækkuksaujunik tættekartut, saimanermik angijomik assiotitsivut.

Angijomik okidlarajarput, Gûdib okausingit okperinajarunigit; Gûde okalaungmat, killaglo nunalo nungukârajarmanik, angernerilauktangit sokkoserkârtinnagit. Okpingînek ajoksartitsivok; okpernek kujalititsivok pekaloriktitsivorlo.

Taimaitsarêrpat nunab pingit pivlugit, kanok angijomik taimainiarka tarnipta ajoksartangit pivlugît? Jêsuse nangminerminik taivok inôtsib kakkôjanganik, killangmit tikkitomik, sillaksoarmiunik inôsekartitsijomik. Kâdlaruvit idluarnermik piloringnermiglo, pilorijarêrpotit. Tâpsomane idluarnekaravit piloringnekarlarpillo. Kittorngane, piulijaumajokotine, saugakotine perlerkonajarpagît ingeranasuarninginne piloringnartovingmût? Anânab kittorngane puigorungnarpago aglât, perlertitsungnarpago aglât — tâpsoma puigorungnangilâtit. Aggaminut aglalaukpâtit, attît ômatinganêpok ikkinginelo. Akkitudlartomik pissiarilaukpâtit, pigivâtit, tamanna okperiuk kollarnaglo!

Nâmaksilermatale kâgungnaerlutik, illiniartine okautivait: „Amiakut kattersorsigik assiojokarkonago.“ Tamattomungatauk igsagaksamik tunnitsivigilaukpâtigut, taimailior-

merkovluta. Tunergutingit kujalivluta tigutuinaraksaringilavut, angijomiktauk asserkitailititaksarivavut attorlugillo Nâlekab nertornautinganut. Maungatuinak nungutailitilugillo, issumakaratalo: pitakarningane erkanangilak.

Piluartomiktauk saimanartut tarnemut kaitangit ivleridlaraksarivavut. Nâlekab saimanermik angijomik tunnitsivigikpattigut, ivlersilungikuptalo tamattominga, maungatuinarlo nungutsigupta nippunganermut, tagva tungâgut ajoksarnek angijôsôngovok, kingorngane pannermariklutalo illuptingne kattagungnarpogut aglât tatamnartomik. — Kattersijut amârgaujat 12 it tættæpait amiakunik. Tamakkoa tamaita assionajalaukput kattersortaulungipata. Unnuktut ilâ ajoksarput kamatsiangimut, piorisângimut, illipaungimut nelliutiningane.

„Inuit tattamnartitak, Jêsusib pinialauktanga tækkogamitsuk, okarput: tâmna ilâ nellautaijôvok, tikkituksak sillaksoarmut. Jêsusele mallugosulerame kainiarajarmata tigujomavlugolo attaniotitsomavlugo, ama kemâlerpok kakkamut inutôvlune.“

Nertortaunerminik attaniovingmiglônêt kenningilak; attaniovît tamaita pigigalloarlugit. Atâtame nertortauninga kennerpâ, attanioviglo kappiasungnelik, niakot kakkilautelik, anorâk aupalluktak, issakajaunerlo, kikkitsat aggamigut ittigamigullo kennerpait. Attaniojomalaukpok Jûdinut mittautigijauvlune, inuartûk akkorngangne tokkojomavlune

kejungme senningajolingme. Nachogijaunerpângojomalaukpok ivlerijaujomananelo, issumagijaujok Gûdemut kemaktaujotut, annaujaujotut. Taimak issumakainarlune tattamnartullilaurivoktauk. Tattamnartullinekuungitorle, ânianekut tokkonekullo kejungme senningajolingme itteromalaukpok ânanauvingmut, uvagut tagvunga ittertitsungnaromârluta.

Nâlekab nikkanarsârnermik taimaitomik tunitsivigilittigut, ômamiglo serkomisimajomik, okpernermiglo. Ijivullo torângatiligit kejungmut senningajolingmut, attanerijomavlugo perkovluta, niakotelijarningane kênariktunik! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 334, 2.

27.

Jêsusib nutarauvlune kemâjuksauninga Egiptenmut.

No. 245.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse Kristuse! Illingnut ârlorluta Stundeme tamattomane tuksiarpogut imâk: ivsornaitomik innûlerlutit erniangomagavit, uvaguttauk kuviasuktittigut innôniptingne; kippijaugavit, uvaguttauk kippijautittigut omattiptigut; innûlervingnit nutarauvlutit sulle kemâjuksaulauravit tujormiangojuksaulauravillo nuname ungasiktome, taimaimat nanênivullonêt namagijautilauruk uvaptingnut; illa innôserne tamât igsareksarigaptigit, taimaimat nutarauvlutittauk pinnialauravit illusekalauravillo igsareksarilap-

tigit: innôtsivut innôsernut ivsornaitomut âkiksortaukovlugo namagijaukovlugolo uvaptingnuttauk, taimailingavlutaio innûsungnivît saimaninginik illangiutititaukovluta. Amen!

Math. 2, 13 — 23.

Ahâglo, Nâlekab Engelingat Josef sakkervigiva sinnektomonikut, okarlunelo: Makkitit, nutarârsuglo anânangalo illingnut pikik, nunamullo Egiptenemut kemmalerit, tagvanelaulutillo uvamnut okautsaulerkârtinak; nutarârsuk Herodesib tokkonerasuarmago. Makkiporlo tagva, nutarârsuglo anânangalo unnuame ingminut pivak, nunamullo Egiptenemut kemmavok. Tagvanelerdlunelo Herodese tokkotsiarilugo, Nâlekab okausingit nellautsikovlugit, nellautaijokut okartok: Ernera kaikolaukpara Egiptenemit. Herodes kaujimalerame iliisimmajunut tappagijaugame kanningajadlalerpok, nutarârsuillo illunaita Betlehemetut erkânetullo, Jâriggit maggungnik nukardlillo tokkotsartorkovait, illisimmajut kiglisitsialauramigit sivorngagut. Tagva nellautaijub Jeremiasib okausingit nellautsimalerput, okartok: Kakkane nippersoak tussartaujok ogguadlarnerlo, keanerlo kajumidlarnerlo; Rahelib kittorngane keagivait, mannigortaujomananelo; nungutaungmatta. Herodesele tokkungmat, ahâk, Nâlekab Engelingat Josef sakkervigiva sinnektomanekut, nuname Egipteneme, okarlunelo: Makkitit, nutarârsuglo anânangalo illingnut pikik, Israeliblo nunanganut uttilerit; tokkungmatta nutarârsungmik tokkotsijomalauktut. Makkiporlo tagva, nutarârsuglo anânangalo neksardlugik, Israeliblo nunanganut pilune. Tussaumagamiugle, Archelaus attanniolertok Judæame, atâtane Herodes innangêrdlugo, taikunga ainermik sivoralerpok. Sinnektomanikut Gudemut perkojauvlune Galilæab erkânut ailerpok. Igluga-

sengnullo Nazaretemik attelingnut pivlune, tamanna nunagilerpa; nellautaijut okausingit nellautsikovlugit, okartut: Nazaremiomik attekaromârpok.

Aglangne hailigine illûnaine ajochertûsiksarsilutalo âkiksutiksarsivogut omattiptingnut sillaitomut asserorsimajomullo illingajunik, aglait hailigit piojorinata ajochertortaujomamullo attorasuaruptigik, Annernerublo hailigib kaumaksaininga kennuariguptigo, omattekulluvut kaumaksartaukojomavlugit tâpsomunga; attuartavut tussartavullo tukkisitsiarlugit, âkiksortaujutiksaptingnullo illingatidlugit pillorilerkovluta.

Aglaille illûnatik Gudemut illingatitaumangmatta attortaukovlugit uvaptingnut ajochertûtiksauvlutik, mannigorutiksauvlutiglo innerteraksauvlutiglo, âkiksutiksauvlutiglo, pitlautiksaularmiglo; Gudib okpertokotinga pillorilerkovlugo pinniarnernut ajungitunut tamainut; okpertok illûnâne innôtsime illinganerijangine tamaine nachvâtsainarkovlugo attoriakartaminik. Taimainivoktauk unipkautsine ukkonane tussarêrtaptingne mânna; illa, tamakkonangattauk illinniartuksauvogut illinganiksaptingnik nunamêniptingne, kuviagijaujomavluta Jêsusemut; taimaimat unipkautsit kemmergonersarilavut manna, nautsertorlutalo kannok nutarab Jêsusib kemâjuksauninga Egiptenemut uvaptingnuttauk tukkekarajarmat.

Unipkautsine attualauktaptingne unipkârviôvogut Jêsusib Piulijipta nutarauvlune kemâninganik innungorvingminit Judêamit nu-

namut kanningitomut Egiptenemut, unangmijaugame attannermut Herodesemut. Sinnektomanekut Gûdib Atâtab Josefe, illanne neksarlugit kemâkolerpa nunagijaminit nunamut takkorngartamut, nunagijangata attannertanga Herodese illissimajunut unnangat pijunut terliatauvlune ningaumajadlarlune takopsoajuidlunelo perkojilaungmat: Nutakkat illûnaita Betlehemêtut erkânêtullo tokkotaujuksaungmatta; taimaimat nuname taipsomane kêavaksoadlarnekalaukpok angijomik; anânat unnuktoksuit kittorngatik tokkotaumajut kêagidlarmattigik, mannigortaujomannatiglo; Gûdible ernine erdligijane sapputilugolo piulivâ nangianartoksoarmit tamattomangat. Engelit hailigit Josefekut kemâjut illagilugillo tessiorpait innukajuitokut, apkotikut illitarnangitokut, tikkitilaitalo kannoêlugatik Egiptenemut; Jârillo kapsit nâlugit tagvanêtilaukârdlugit ama kannoêlugatik uttertinivait nunamingnut Nâzaretemut Galilêametomut. — Taimak unipkautsit pivut, uvagulle tamakkonangat unnuktunik illinniaraksarsilutalo mannigortauniksarsivogut, imâgle: Nutarab Jêsusib saputjauninganit piulijauningamillo tukkisijuksauvogut: sulle mânna Gûdib pinne, illa nipliavigijine illûnaita najorlugillo sapputikattarmagit piulikattarmagillo nangianartomit; sorlo itsaksoarnit tâpsomangat aglaksimangmat Img. 50, 15. imâk: kappiaktoadlarnerne nipliavîginga, piulijomavagillo, igvillo nertoreksarivarma; amalo Luk. 18, 7. 8. Gûdib annerijane piulinajangilait? uvlut

unnuallo nipliavigingmatsuk? unêt akkunêralloarune? okaupapse, piulisâromârpait.

Illa, akkunapsingne, tussartikka, piulijaulaungnermingnik nangianartomit tokkomillo kannidlalauktomit aglât kigligiudsinajarput mânna, appersoromagupkit; takpêngitungnik ijekarupta, tautuktaujomik tautugungnangitungnik, tagva sulle uvlome uvaguttauk Engelit hailigit tækkokattarajarpavut apkotiptingne, sapputsijartorlutik uvaptingnik; takpanêtsomâruptalo terlitsungnarvigijomârtaptingne, piulijaumamarikluta nangianartunit illûnainit, tagva sapputijaulaungnivut aglât kaujimatinnata tukkisijomârpavut namamariktomik, Jêsuselo, atâtangalo kujalivigidlaromârpavuk opigudlarluta, taimak angidlartomik pairijaukolaungmatigut.

Ama unipkautsinit ukkonangat Jêsusib akludlarninganik miklilertininganiglo tukkisivogut; illa nellautsimavok okauserilauktanga ajochertuivlune nangminerminit okarame: Terrianniet sittekarput, tingmitselle ublokarput, innuble erninga pekangilarlonêt niakome akkittiksanganik. (Luk. 9, 58). Erniangogame iglugasengne Betleheme, tava tagvane iglokalaungilarlonêt tâpsomunga attoraksaujomik, ômajut iglungane tækkominaitome kissiane inniksakarialaukpok, Jârekarkâranelo maggungnik tava kemmajariakalerêrpok innungorvingminit nunamut tækkorngartamut, tokkotautailijauvlune; uvagulle tamattomangat sumik tukkisijuksauvitâ! tukkisijuksauvogut, tâpsotunak îtokatsengimat nuname innuit akkor-

ngane, aklunerpaujorlo akkunaptingne kaujijuksauvok, Jesuse aklunersaulaungmat sulle tapsomangat; tâpsotunak erniangomajokangilasse illa; Piulijise aklumariklune erniangomavok nergjutit nercheviane illimavlune; nutarauvlunelo Jârelingmik maggokasângnik, kemâjuksaulaukpok unangmijauvlune, illipsele terlikluse tamânêpose iglogijapsingne, kaujimannasselo unangmiklertomik illipsingnik.

Jêsusib nutarauvlune nunakarlaungninganik tækkorngartamik uvagut ajochertuijôjogut piluarluta, ajochertuijokattivullo nellojunut tillijaujut manigortaujutigiluarpavut, uvaguttauk nuname tækkorngartame sungiusimangitaptingne innôkojaugapta, issumaptingnuungitok tillijaumagaptale Nâlegaptingnut kivgartorvigijaptingnut, okausingit piloringnadlartut sillaksoarmiut piulijaunik sanginut illingajut okâlatigijartorlugit illipsingnuttauk perkojaugapta. Taimaidlutalo tussartikka nunavut, angajokâptalo iglungat innulervigilauktavut, illavullo erdligijavut, illannârijavullo ungagijavut, sunatuinaillo sungiusimalauktavut allarlugillo kemmalaukpavut, kittorngavullotauk ipperaraksarilugit illiarsûlertut mânna, Jêsusib perkojanga uvaptingnut okâlanek pivlugo tussugidlarlugo. Tussartikka! taimailinganajangilagut uvagut, Nâlekab tamattominga perkungipattigut; kujalinermulle tâpsominga naglingnikârlauktomik uvaptingnik, naglingnermullo tarnipsingnik tamaita taunane pinnarnartigijavut kemmalaukpavut; taimaimat uvagut nunab pingita illanginik

akluinersaukôralloarupta illipsingnit, sullele aklunersauvogut illipsingnit sunatuinarnik taijarêrtamnik pigijapsingnik uvagulle najortigijungnangitaptingnik; taimaidlutalo tagga perkutekulluvut pivlugit igvinêgosuktuksaungilasse; pinnanarnersat nuname pigijavut, tagga kittorngavut nangminivut, illavullo ipperaraksarigaptigik, illangit innôsiptingne tækkojungnailugit aglât, illipse najortekartilluse tâpkoninga ovane nunapsingne kemangniangitapsingne. Taimailingagaptale uvagut, tuksiarutsimut ômunga nekkoksijaukattarpogut: „Nutaraunerne innûlervingnit kemâjuksaulaunivît sungiutilitigut nanêtarangaptalonêt“. Illa tamattomanetauk Jêsuse sivorlerilugo nunase ânanauneraralloarnago unêt namagijeksarivavut Jêsuse pivlugo, namaksijuksauvogullo najortigituinaruptigo.

Jêsusib akluninganit kemmâjuksauningasnillo ajochertûsiksarsijuksaugivose nangminiksapsingnik imaitomik: Nunagijase, annorâselo attorpalauktasse, nerkiksasselo nerkigivaktasse ovane nunapsingne Gûdib kaitangit illipsingnut namagijeksarigapsigik, kangugijeksaringinapsigiglo, pingortitipse sillatunerminut taimailingatilaungmasse kiglinganit, sorlotauk innukattigêksuit adsigêngitut nunaksoarme illûnaita attunit ingmigut taimailingatilaungmagit nunangit, nerkiksangillo, annorângillo pivlugit; tamanna pivlugo ômattisse okumaitinassigik siarklernermut pinnasualuarnermullo pigijungnangitapsingnik sungiusimangitapsingniglo, erkarissigiglo Apostelib Paulusib okau-

sertangit Timoteusemut Kap. 6, 8 me: „Nerkiksakarupta annorâkaruptalo namagilavut; kaitsilaunginapta sumik sillamut tamattomunga, nellonangilak tagva neksarnianginivogut sumik issokangitovingmut.“ Kiglissiniarvingme ipsomane kingorlerpâme appersortaujomâtsengilagut nunagilauktavut, nerkiksarilauktavullonêt, annorâgilauktavullonêt pivlugit; tamattomingalo angiluartomik appersortaujomârpogut: ômattivut kippijaumangâtta, okpernermelo idluartome ivsornaititsijome piloriktitsijomelo agvertalaungmangâpta, apkome amitome, innôtsemut nâksaungitomut torârtome; illipselo ajochertortisse illaliulaungmangâpsigik Gûdib tillijangititut; okausingillo ajochertûsingillo illaliulaungmangâpsigik Gûdemit pimajutitut.

Ahamarik tussartikka! namaksituinarupta illingatitauniptingnik nuname, tukkisileruptalo kannôeliornerit tamaita ôgeksarijavut nunamêniptingne pigannerutiksaptingnut illingajuksaungmatta, sorlo Piulijiptatauk nunab tamattoma okumainarningit ôgeksarilaungmagit nutaraunerminit aglât, sâvigitsainaruptigolo igsareksarilugolo, tava ikkajortaunermik mannigortaunermiglo tâpsomunga ajoksarniatsenginivogut; tâpsomale nangminek okarmat Math. 11, 29: Nangmagara illipsingnut pissiuk, illinniarvigilungalo; kennuênama ômattimnetauk piojoringinama; tagva merngoêrserviksarsiniarpose tarnipsingnut. Amen!

Atâtavut killangme! malliktingillo.

Nr. 731.

28.

Jêsuse Jârelik 12 inik.

Nr. 194.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse! pigilaptigit nutarârsônerne, sorrusionerne, inôsungnerne, inumarionerne! ilâ saimartigut inônivît hailigib akkiliutiksarsêningannut tamânut! Iliktut illingatikit sorrusivut, inôsuktullo inumarîllo inutokaujullo! inôtsît ilûnât tunilaurangne pivluta, tokkokattigilaptigittauk ajortunit, inôkattigilaptigillo nunamêniptingne kaut tamât issokangitomullo! Amen.

Luk. 2, 41 — 52.

Angajokâgik Jârine tamaine Jerusalemut aivakpuk aularviksiorviolerangat. Jêsuse Jârekalermat 12 nik, illagallugo takpaunga Jerusalemut aivuk,

aularviksiorviub illusinga malliklugo. Uvlullo taipkoa nângmata, angerarmingmaniglo, nukapiak Jêsuse Jerusalemit nûlungilak, angajokâkitalo tamanna nellovâk. Illagilauktamingnulle illaunasugigamikko, uvlok atausek ingeragamik, kenneriartorpâk illamingne illitarijamingnelo. Nenninginamikko, ama Jerusalemut utterivuk kenneriardlugo. Uvlut pingasôlermata, naipipâk kattimavingme iksivajok ajochertuijoksuit akkornganne, tâpkoalo nâleklugit appersorpait, Nâlektullo ilûnatik tattaminiarivât, sillatuninga kigusingalo. Angajokâkita tækkogamikko, koaksârpuk, anânangallo okautivâ: Ernîk, sôg taimailiorpitigûk? Ahâk, atâtaksavît uvangalo kennilaukpaptigit kiksarlunuk. Jêsusib kiovak: Sôg kennerpitingâ? nellovitîk, atâtama pingit pinniariakarapkît? Kanorle okautingmagik, okausinganik tukkisingilâk. Illagallugiglo tâva taununga Nazaretemut aivok nâleluarlugiglo. Okausingillo makkoa tamaita anânangata ômamine torkorpait. Jêsuselo sillatulerpalliadlarpok, inumariôlerpalliavlunelo saimanarsivalliavlunelo Gûdeme inungnelo.

Gûdib inukotingit uvloksiorvît pivlugit 2 Môs. 23, 14. perkojaulaukput imâk: „Pingasuertorluse uvloksiortuksauvose uvloksiorvingmik sakkamne Jâreme atautseme.“ Taimaimat angutit Gûdemik opigosuktut ilûnatik Jerusalemuarput pingasuertorlutik Jâreme atautseme; aularviksiorvingme arnat illauvalaurivut; nukapitsat Jâringita 12 inganivallukpok. Jêsuse illaujomadlalaungmat Jârekarame 12 nik nellonangilak. Uvloksiorvît taipkoa ânanaudlalauralloarpallaigivut, ilûnânit tausendeokattartut kaingmata, kattimaniksane ânanaudlartune saimartaujomavlutik.

Ananaudlarêlaungmata Testamentetokame, Gûdib ajungitulliningit uvloksiorutaulaukpata,

tagva mânna ânanaunersauvaksoadlarpok ilâ, illagêt piulijaumajut Jêsusib aunganut illagællugit uvloksiorupta piulijipta inûlervianik, tokkotauvianik, makkivianik, killaliarvianik Anernerublo ajunginerub kovijauninganik, uvloksiorvîllo assinginnik. Kina tâpkonane kikkitaujomavâ? kina kattimajartorlune erkeasuluadlaromavâ? Omatekangitut kissimik taimailiorungnarput. Nautsertoraksaptingne kamagijaksauluartunik tellimanik tukkisivogut:

I. Jêsusib nûngininga Jerusalemit Tempelemuarningalo.
II. Angajokâkita kennernigik nagvârnigiglo.
III. Taipkoa okausingit Jêsusemut, Jêsusiblo kioninga.
VI. Mariab torkuininga ômamine Jêsusib okausinginnik.
V. Jêsusib nâlengninga aglisiningalo.

I. Nukapiak Jêsuse Jêrusalemit nûlungilak, angajokâkitalo tamanna nellovâk, illagilauktamingnulle illaunasugigamikko, ingeravuk uvlok atausek nâvlugo. Nûnginime pitjutâ Jêsusib ânanâmik okautigilaukpâ; angajokâkitale kenninginikita pitjutâk nellovavut; kamaginekiluadlalaungmakko nellonangilak, Jêsusib nukapiatuinaktun - ingininga issumagiluarlugo.

Nagliktakka! Nâlekab kittornganik, paunga killaub pinginnut sorrusionermingne torârtunik tunitsivigilaukpattigut, tâpkoa angiluartomik pairijaksarivavut, Nâlekab perkuti-

nganik assiotitserkonata, asseroerkonatalo okausiptingnut piluartomiglo igsagaksakartitsiniptingnut. Amatauk: Jêsuse illagilugo kattimajartulaurupta, angerartuksaugivogut tâmna neksarlugo, illagillugo. Uvloksiorvingmetauk aglât assiojijungnarpavut; piginago ingerajomajuksaungilagut ablutemik atautsemiglônêt; najorninga uvlok nâvlugo ikpigijomajaksarivavut; ullapirsautingat, anerningat illumertitaksarivâtigut nanêmangâptalônêt. Illinganasuarta, nagliktakka, imâk: Jêsuse perkojikpat, aularta! Jêsuse sivorliôkpat, ingergarta! Jêsuse nokkarkojikpat, norkkarta!

II. Kenneriartorpâk illamingne illitarijamingnelo, illagilauktamingnut illaunasugigamikko. Issumakatuinartuksaungilâk ipkua, kaujimamariktuksaulaukpugle. — Igvit kaujimatsiarmarikêt, Jêsusît nanêmangât? Omatingne ikpigitsiangikungne, terlingniarnak, issumanak: pigivallukpara; innilanganak tâmna najortigimarerkârnago!

Angajokâkita, nagvânginamikko, utteriakarivuk Jerusalemut, kemaivigilauktamingnut tâpsominga. Tagvane ômaridlarlutik kennerpâk nagvârkârnago. Jêsuse pigijomaguptigo, kenneriakarpavut illungertornermut, illâne kugvinut ônartunut akkunîllo; nagvâruptigolo ingergainak akkilertauvogut ânanâinik; kappiasungnerilauktavut âblatsautitauvok kuviasungnermut; kippiniarutigiguptigo, nâmaksititauvakpogut, tunnitsiviolutalo nâpkigijaunermik ullapirsaumiglo angidlartomik.

Nagvârpâk kattimavingme ajochertuijunik

nâlektillugo appersortillugolo; nâlektullo ilûnatik tattaminiarivât, sillatuninga kigusingalo. Nellonangilak, nukapiangolune sulle nâmanersamik ajochertuinajalaungmat ajochertuijunit tamainit; idluarnernigle tamainik nâmaksititsijomagame, ajochertuijuttauk opigivait, inôsuktut tamattomanetauk kajungersarnartomik igsagaksakartillugit. Kanoktôk tamattomanetauk malliktaule inôsuktunut ilûnainut!

III. Angajokâkita tækkogamikko, koaksârpuk, anânangatalo okautivâ: Ernîk, sôg taimailiorpitigûk? ahâk atâtaksavît uvangalo kennilaukpaptigit kiksarlunuk. — Sôgle assiojilaukpakkô? sôg Jerusalemit aularkâk, kennerkarnagô? — Kanorle Gûdib angajokait apperijomârkagît asseroijut kittorngamik, sorrutsekotimik timinginnik tarninginiglo pijarijomîk? Kittorngat, sorrutsit tunnergusiangovut Nâlekamit. Tâpsoma perkutinganik asseroijok okausekariakaromârpok sângane takkomôrviksaujungnaertome missiarviksaujungnaertome.

Uvaptingnuttauk Gûdib kittorngane kailaukpâ, tâpsominga ivlersilerkovluta ômatiptingne. Kappianamêk, assiojiguptigo, najorninga ikpigijungnaeruptigo. Ilâ Jêsuse assiojiguptigo ômamit, tarne tokkub kappianarninganik ikpigivok. Sullele kujalinadlarpok assiojilaunerminik ikpigijokarpat, kennerungnartokarpallo assiojilauktaminik. Kiksadlarlune Jêsusemik kennertub nenniniarpâ, kiksarningalo tâpsoma âblatsautiniarpâ kuviasungnermut. Tamanna assingit akkornganne

Marîab Magdalenab tukkisilaurivâ illuviub senniane, perorsêviksiorteojorigamiuk. Illitaridlaramiuk okausinganit, kugvingit allartertauvut tagvainak, kuviasungnerlo itterpok ômatinganut.

Ananaudlarpok Jêsusib kigusinga: Sôg kennerpitingâ? nellovitîk, atâtama pingit piniariakarapkît? Piloridlarpok inôsuktok, sorrusek kuviasuklune pinasuartok atâtab killangmêtub pinginnik, kuviasutekartok illaukattarnermik Gûdib iglunganut, sêrkortorkattartok piulijime sângane; tâmna kannitôvok Jêsusib ômatinganut.

IV. Angajokâgik tukkisilaungitôgalloâk okausinginnik; okausingille tamakkoa tamaita anânangata ômamine torkorpait. Marîa sorrusek tâmna angidlartomik nâpkigijaulaurame, pitjutekalauralloarpok issumaksarsiornermut opigosungnermullo tuksiarnermullo; tukkisilauktaminullo illumertortauvok naglingnermik sôngojomik opigosungnermiglo kittornga minut Jêsusemut. Uvagulle, nagliktakka, pitakanginersauvita ômatiptingnê? kaujimajogut piulijipta piniarninginnik tamainik inûlervinganit tokkotauvinga tikkilugo. Ubva piulijigijaksaringilavût? ubva pivluta kissiane erniangongilak tokkolarmelo? mâne nuname illagijomangikuptigo, issokangitomut pilorikti niarpâtigut? Ubva sunamut assianut nellâgut nekoksititaujungnarkitâ? Nagliktakka! anersaumita ômamut:

Kujagivagit tagva, piulijartoramga;
ômatiga ilingnut inniksautilauruktôk!

tâpsomunga itterit, pigigangne kissivît!
ubvalaungmiuk aungnut ajortunit tamainit!

V. Jêsuselo sillatulerpalliavok inumariolerpalliavlunelo saimanarsivalliavlunelo Gûdeme inungnelo. Nellâgut inungolaurame, inuktut peroriakalaurivok angutemarionek tikkilugo. Tamattomungalo igsagaksakartituinalaungilâtigut, pitsartunermik kaitsilaurivoktauk adsigijungnarlugo. Nangminek pivluneungitok tamaita pinialaukpait ânialarmelo, pivlutale. Sorlo tâmna ilaungmat, taimaigivogut sillaksoarme tamattomane, avateogupta timingane kittorngauguptalo naglingnerme. Gûdeovlune nellâgut aglisijungnalaungilak, âniajungnarane; taimaimat inungolaukpok, inuktullo illilertulaukpâtigut ullapkoserlutalo piulilutalo. Tamannalo mannigornadlarpok uvaptingnut okautaujungnangitomik.

Sorlole Kristuse aglisijariakalaungmat, pivalliajariakarivoguttauk kittorngaunerme Gûdemut. Nâpkigijaunermik pituarupta, innersimanermik okpernerme issumakartuksaungilagut. Taimaimat Johannese aglakpok sorutsinut, inôsuktunut, inumaringnut, atâtanullo okpernerme. Kanoktôk ilûnata, nagliktakka, aglisilerta okpernerme, angutemarionek Kristuseme tikkilugo, illingalutalo imâk, kaut tamât nelâgut okarungnarkovluta: Inôvunga uvangaungitorle, Kristusele inôvok illumne. Tâpsomunga perkutauvunga inômangârma tokkomangârmalônêt. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.
No. 492.

29.

Arnak Kanaanemiok.

No. 239, 1 — 3.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse piulijivut! okpernermik nellâgôrtomik sennalauríttôk ômatiptingne, illungertornermiglo kennerlutit, malliklutit inôsiptingne tamât. Illingatittigut imâk: kanoêniptingne tamaine nipliavigilutit, kanoêngitsiarniptingnetauk inôkattigilutit illanârijiptitut. Ajorniptingnit issumagijaujungnainermik tunnitsivigitigut, inôtittigullo kujalinerme ilingnik, nikkanarsârnermelo sângne. Amen.

Mat. 15, 21 — 28.

Jêsuse tâva tagvangat aularpok, Tirusiblo Sidoniblo erkângnut pivok. Ahâglo, arnab Kanaanemiub tagvangat erkânit pijub nipliutidlarlugolo okarpok: Nâlegak, Davidib erninga, nâpkiginga! panniga Sâtanasib âniatidlarpâ. Kiungimarikpâ okautsemut atautsemullônêt. Tagva illiniartingita tikkipât kennuvigivlugo okarlutik: Ikajoruk una, nipliojormattigut. Kiovaille okarlunelo: Tillijaumatuinarpunga saukanut tammarsimajunut, Israêlib iglunganit pijunut. Taipsomale pâmangavigijartorpâ okarlunelo: Nâlegak, ikajunga! Kiovâle okarlunelo: Idluangilak, kittorngaujut kakkôjanginnik aksârlugit, kingminullo egilugit. Arnak okarpok: Ahaila, Nâlegak, taimaikalloarpok; kingmiârsuille nerrivut karnganerlukkunik, angajokâmik nerrimavingannit kattaktunik. Tagva Jêsusib kiovâ okautivlugolo: Arnak, okpernît angijôvok! pijomajarnik pilârpotit. Panningalo Stundeme tâpsomane pijungnaerpok.

Nagliktakka! unipkautsit tamakkoa pivianartoksuit tukkekartitauluariakangilat; ômatelingmut kappiasuktomik, serkomisimajomik ingminik tukkisinartuinangilat, mannigornadlarivuttauk angijoksoarmik. Jêsusib kittorngane pitsiarpait, sulle kittorngaungituttauk nâpkigivait, okpernerme sâvigikpatsuk, illungertorunik, katsungaikunik.

Arnak nellojut illangat pannekalaukpok sôngojomik Sâtanasemut kappiasuktitaujomik. Arnak tâmna tussarpok, Judêab nunangane angutekarmat Jêsusemik attelingmik, ikajorpaktomik kappiasuktunik ilûnainik; issumavorlo: ainiarpunga tâpsomunga; ilûnainik tikkitiminik ikajorpogôk, ikajortaujariakadlarama, ikajorniarpallaigivânga. Okpernermiglo

tamattominga sapkutsingilak, pijomajaminik perkârane. Okpernermik tamattominga aksârtaujomangilak aglât ikajortaunermik kennervigijaminut Jêsusemut, tâmna pêrsijomajotut okarkôralloartillugo. Panningminik naglingnikpok; tâmnalo Sâtanasemut âniatitaudlarpok. Anianek tâmna nangminek ikpigivâ, taimaimat okperpok pannine pivlugo.

Inuk, kinaumangârpîllônêt! ahâk tarnekarpotit kappiasuktitaugalloarmijomik Sâtanasemut; taimaitaungikuvillônêt ôktorluktauvotit ajortomut, sillaksoarmiunut, uvinernullônêt. Tarnît nagligigungne taimâk angitigijomik, sôrlo arnab nellojub taipsoma pannine naglígilaungmago, attê! ailaurittauk piulijingnut, kaigarsudlarvigiuk kappiasuklutit; innornalungilak okpernekartomut. Ubvalo, arnatut nellojotut unuktigijunik tussalaungilallônêt, Gûdib inukotinginut illingangitotût? kaujimangilatillônêt nipliangmat; Kaititse uvamnut illûnase ajulertose kappiasuktoselo, nekoksititsomavapse? kaujimangilatît, okalaungmat: tuksiararijapsingnik tamainik attimne, tamakkoninga piniaromavunga? Kaujimaguville, okperittauk arnatut tâpsotunak!

Arnab taimâk okpervigigalloarlugo, nipliavigigalloarlugo Jêsusib kiungilâ okautsemut atautsemullônêt. Tattamnarmêk! ôktortaudlarpok. Issumajungnalauralloarpok: Opinarnanga tussartaungilanga, nellojokullôgama, inukotinginnut illingalunginama; tussarniatsangilânga aivigijaksarilaungigalloarparalônêt.

Unuktulle uttituinarajalaukput, pagvisâromanginermik patsitiksaerutiksakarlutik.

Nipliagannermalle, aglât assiminut ikajortaungmat, Jûdinut ômigijiminut aglât imâk tuksiutigijaungmat: „ikajoruk una, nipliojormattigut“, kiotailijungnangerpok. Kigusingale mannigornanginivok arnamut nellojunut illingajomut; okarmat: „Tillijaumatuinarpunga saukanut tammarsimajunut Israêlitit iglunganit pijunut.“ — Kigusek ajaktuiluarpok, arnak ôktortauluarpok nerriungnekangimariktotut. — Okpertut ilâ angijomik nâpkigijauvut! tâpkoa kaujimajungnaralloarmata, pivlugit Jêsus tikkisimangmat. Okpertulle taipsomane inôlauktut Jêsusib taivait saukanik tammarsimajunik (assiomajunik) kenneraksanik, taipkoa tættekaralloartillugit illaunermingnik Gûdib inukotinginnut! Ama mânna, unuktut okpertunik taijaujomavut, ikkitulle tukkisivut saugaunermingnik tammarsimajunik. Nâlegak tillikleriakarivok kivgaminik, saugakutiksaminik kennerkovlugit, iglomit tamattomangat pingitunik.

Arnak unuktunik okausiksakangilak, angijomigle okpernekarpok, sânganut pâmangangmilune nipliatuinarivok: Nâlegak ikajulaunga! Ikajortaujariakarnerminik nellungitub Jêsuse ikajortuksaukôrtok ipperaromangilâ, ikajortaukârane. Tuksiarniptingne ilûnane Jêsusib okautsit unuktut senamatsiartut, inuillo napteritsiartut kuviagingilait, ômamigle illungertortomik tækkojomavok. Illungertorniptingnik kiglisiniarungnaralloarpok, tussangimarik-

lutale sapperpok. Arnak imna kiogalloarpâ: „Idluangilak, kittorngaujut kakkôjanginnik aksârlugit kingminulle egilugit;“ ômatingale tættæpok illapsugosungnermik, ikajoromanermik. Arnable ôktortauninga okumainersauvalliavok; kennuningit, tuksiarningit tamaita assiokôtuinarput. Jêsuse takopsoajuitotut - erkôtuinangilak, ikajoromanginerminik aglât okautivâ, aglât kingmionerarpâ kamagijaksaulungitomik.

Arnarle issumavok: ikajorniaralloarpânga sulle! ikajoriakarpânga sapkutsangikupko. Kennunerub, tuksiarnerub illusinganik ôksilauktub, attulauktub okautsit tamakkoa illitarivait. Annusingortitaujomangitok okautsinut taimaitunut, nagliktakka, okpernekariakarpok tunganelingmik, piojorijuinermêtsariakarlarmelo. Nâlekab nellojut idluitullivigilaungilait, kingmioneraramigit. Okpingitok ikligunermine sullinersauvâ kingmimit Nâlekaminût? Inuminut, Jêsusemut nellâgôrnersauvâ kingmimît? Nagliktakka! Gûdib inukotingit kittorngaunerartautillugit Jêsusemut, okpingitut kingmionerartauvut Jêsusemut; neliangnut illingangâromavêt?

Arnak kingmekutauvlune Jêsusemut nâmaksivok unêt, kattararnerlukkunik nerrimavianit pijungnatuarune. Taimâk aungmut uvinermullo ajochertortaumangilak, Atâtable amualaukpâ ernerminut. Nâlekab pine annerilauktane kaujimavait, piloringnermullo tessiorungnarpait, nellojut akkornganit kenneriakaralloarunigit.

Arnab mannigorutiksatuamik assiojekôrtub Jêsusib okausingit ukkua saimarsautiksaminut illingatipait, okarame Jêsusemut: kingmiârsuille nerrivut kattararnerlukkunik. Taimâk Jêsusib okausingit tamaita saimartaujutiksaptingnut sâtitsungnarpavut, okpernerme nellâgôrtome tiguguptigik.

Illinganermut taimaitomut Jêsuse kigusiksakarpok imaitomik: „Okpernît angijôvok, pijomajarnik piniarpotit.“ Tâva ôktortaunek nâlerpok, okpernek malliktauvok sâlakarnermut. Tagga, nagliktakka, Jêsuse nertordlerpok okpernelingmik nellâgôrtomik, kuviasutekarporlo okpernermik taimaitomik. Okpernerle inuit ilûnatiungitut pigivât. Taimâk Pauluse anersaumivok, Jêsuselo okarpok: „tikkingmiguma, okpernermik nagvârniaralloarkîk?„ Okpernekanginiptingnik sângane nâmagijaujomik tukkisilerupta, kangasungniarata illiniartititut tuksiarluta: „Nâlegak, okpernivut sôngotitsuk!“

Arnab taipsoma panninga Stundeme taipsomane pijungnaerpok. Atâtaujotit, anânaujotit! ernît, pannît atsuilinajarivok timekut, tarnekut, okpertôlerajarivok arvertarlune Jêsusib kuviagijanganut, okpernekaruvit arnatut taipsotunak, Jêsuse kenuvigigungne taipsotunak illungertortigilutit, nikkanarsârnerme piojorijuinerme nipliavigigungne: „Nâlegak piviojuksaungigalloarpunga kittorngaujotut, kingmiârsuktullônêt nerritilaunga kattararnerlukkunik!“

Ajortunut kellaksortaujotit! issumagijau-

jungnaernermik mânnakut pinajarpotit, ullapirsaumiglo kuviasungnermiglo Anernerme ajunginerme, arnatut taipsotunak Jêsuse nipliavigigungne, tussartaukârtinak; okautinajarivâtit: pijomajarnik pilerit, ajornitit issumagijaujungnaerput.

Nagliktakka! unipkautsinit makkonangat okpernermik nikkanarsârnermiglo illiniangikupta, tagva tâpkungninga illiniarniatsangilagut. Arnamut tâpsomunga kangusuktitaungitok piojorijoksôlunelo takpêdlarpok ômatimine. Kanoktôk ilûnata illungertornermik nutâmik tigusilerta, katsungaidlarluta, ômatipta ikpigijanginnit okarungnarkovluta: Nakungmêk! Jêsusib nâpkigivânga! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 240, 2.

30.

No. 234.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse! okpernermik tunnitsivigitigut, okpernermik ômajomik, ômartitsijomiglo, ilingnut okperkovluta kannermutuinaungitok, ômamulle! okpernermut ilingnut âblatsautitaukovluta adsiunernut, okperniptingnut pijungnaertitaukovluta tarnipta kannimasinginnit tamainit, itteromârungnarkovluta inôtsemut nâksaungitomut. Amen.

Joh. 4, 47 — 54.

Attaniuble kivgangita illangata erninga kannimalune nellavok Kapernaume. Tâmna tussaumagame Jêsuse Judêamit Galilêamut tikkingmat, tuksiarvigijartorpâ, attersârkovlugo, ernine inûlijaukovlugo, tokkomut kannimangmat. Jêsusiblo okautivâ. Nellunaikutanik tattamnartuniglo tækkungikupse, okperomangilase. Attaniub kivgangat okautivâ: Nâlegak attersâlaurit, kitorngara tokkokârtinuago. Jêsusib okautiva: Ailerit, ernît inôvok. Angut tâmna okautsemik, okarvionerminik Jêsusemut, okperpok

ailerlunelo. Attersârtillugolo, kivgangita pârpât, nellojungnaertillugolo okautivât: Kitorngat inôvok. Tagva kiglisiniarpait Stundemik nakornersaulervigilauktanganik. Okautivâllo: Ikpeksak Stundit 7 oningane ôlingnartub kemmakpâ. Tagva atâtanga tukkisivok, Stunde tâmnaungmat okautjauvine Jêsusemut: Ernît inôvok. Okpilerporlo iglomiokattine ilûnaita illagilugit. Tamadsa Jêsusib tattamnartitangat aipanga, Judêamit Galilêamut tikkiname.

Nagliktakka! Attaniub Herodesib kivgangita illangat Jêsusemut kaivok! kappiasudlarame kissianevallukpok. Attaniub Herodesib iglungane kivgartornek Gûdemik, kennernek Jêsusemik pijariakigijaulaukpuk mittautekarutiksaulutiglo. Attaniub Herodesib ikligunine issumanelo nertortaujomaninelo sattutituinarasuarpait. Attanermut taimaitomut ajochertuijok Johanesetut baptiterijotut Jêsusetullônêt itok kennunatuinalaukpok, ullapitautuinarame taimaitomut, okâlajomut: „idluangilak taimâk imâglônêt piniaravit.“ Kivgangit taimaituinalaurivut, kaujimagapta, Pilatusib Jêsuse Herodesemut tillingmago, Herodesib kivgangitalo Jêsuse mittautigituinarmatsuk. Iglomut taimaitomuttauk Jêsuse illâne avilortarpok, itteromamut, piulikleromamut, piloriktitsijomamut inunginnik, piluartomik kiksarnekartitsinekut, kappianartokut, kanimasekut. Kivganga nautsertoraksaptingne okautigijaumajok tussarpok, Jêsus Judêamit Galilêamut nunagijaminut tikkingmat, kennuvigijartorpâlo attersârkovlugo, ernine inûlijartorlugo kannimaserminut tokkoniarkôrtok. — Sivorngane kammalaukpallaingilak, tussarune:

Jêsuse kannitomêpok, mânnale erninga kannimajok âniasiutinut ânanaunerpânut âkiktaujungnangimat, Jêsusemillo tussalaurame, kanimajut âkiktaujungnangitut âniasiortinut âkigungnarmagit, kappiasungnermine sâvigivâtauk. Kappiasukkame kêta Jêsusemut sâpok. Tuksiarkattalaukpallaingilarlônêt issumakardlune: illakka tattaminiarajarput, mâne tuksiaruma, sêrkortoruma! Mânnale kappiasungnermine Jêsusemut aigalloarpok ikajortaujomavlune tâpsomunga sivorngane kangusutigilauktaminut.

Nâmalungitôgalloak, kappiasukkupta kissiane Gûde kenneruptigo, nâmanersauvorle kappiasungniptingne Gûdemut sâlerupta, tættekarnermit assinginnik. Tâpsoma kappiasungnermik kiksanartomik tikkititsivigikattarpâtigut, amuaromavluta ingminut; issokangitomelo kujagiluaromârpavut kappianartunik tukkisitilaungmatigut, kappiasungniptingne kenniluaraptigo, nipliavigiluaraptigo. Tagvane issumakarungnaeromârpogut, okumaitunut unuluadlartunut tikkitaulaukpunga nuname. Okpertok nunamêgalloardlune sulle taimâk issumakartuksaunginivok, okpertok kaujimajuksauvok, kappianartutigut unuktutigut itteriakarapta killaub nâlegauvinganut, Nâlekablo nagligijane sugiarlugillo pitlarmagit. Ernerilertanelo ilûnaita sugiarpait. Sugiarnerille ilûnaita, attortillugit, kuviasutiksaujoringilavut, kiksautigivavulle, kingornganele tamakkonunga sungiusititaujut ullapirsarnartomik idluarsinermut tunitsiviginiarpait.

V. 48: „Jêsusiblo okautiva: Nellunaikutanik tattamnartuniglo tækkungikupse, okperomangilase.“ — Jêsusib attaniub kivganga tukkisisaraipâ okpernermuungitok, kappiasungnermut kissiane kaingmat, taimaimat, taimâk suarpâ, mannigornartunik okausekarkattaralloarlune tikkitiminut assinginnut. Tumangajok avaserijok ingergainak okautivâ; „ajornitit issumagijaujungnaerput!“ Takpêtunullo tussiartunullo kallakadlartunullo: „pijomavunga, tautulerit, pissulerit, kallakarungnaerit. Arnak issumakartok: annorângat sinninga aktorungnatuarupko, pijungnaerajarpunga, taimailerpok. Taimaitut Jêsusib kuviagivait, attaniub kivganga nautsertoraksaptingne suartautillugo. Okperningalo sulle nâmangimat, okperlunginivoktauk, Jêsuse okauserminutuinak ikajorungnarmat, kennuvorle: Nâlegak! attersâlaurit, kitorngara tokkokârtinnago. Assianimarik sorsuktuksat angajokângat Kapernaumiok okpernekarpok. Taimna okalaukpok Jêsusemut: „Itternît iglumnut nellopkotijutigivara, okautsemik atausênarmik okalaurit, tagva kivgara pijungnaerniarpok.“ — Jêsusib attaniub kivgangat okperninga nâmagingigalloarlugo sulle nâpkigivâ okautivâlo: „Ailerit, ernît inôvok!“ Nagliktakka, okpernekarluta unêt nâmangitomik, Jêsusemut aijuksaunginivitâ kennuvigilugo: „tarniga inûlilauruk“? Kennuvigiguptigolo taimâk, kollartuksauvitâ, okautinajarmatigut attaniub kivgangatut: „ailerit, tarnît inôvok“? Ahâk, nagliktakka, tarnib

inûlijauninganik pijariakortunersautitsivok angijomik timituinaub âkiktauninganit. Sillaksoarmut tikkilaukpok ajortullijut piloriktitsomavlugit. Inûliklerningillo timib kanoêninginnit erkaititsinetuinauvut, tarnipta kanoêninginnit, ajortomit, Sâtanasemit tokkomillo kappianartovingmillo piulijartulaungmatigut. Suksarinajarpitigô Jêsusib inûliklerninga kanoêtolingnik sunatuinarnik, ajortunit tokkomillo nâksaungitomit piulijaungikupta, ajortunit issumagijaujungnaernekangikupta, neriungnekaratalo inôtsemik nâksaungitomik, ullapirsautekaratalo uvluvut nuname nâjariakaruptigîk? Taimaimat kennuvigituinalauruk unuktunik, sôngojunik; tussaromaluarpâtit tarnivît piksanginnik pijariakortunerpautitsiguvit; okperille ômamut, tagva tukkisilârpotit, Jêsuse tattamnartullijungnarmat, ijîngnut tautungigalloarungne.

Ilipselo, nagliktakka, nellipsartauluartose Jêsusemut! Kappianartokut, kannimasekut akkunapsingnêtokut ikpigititsomaluarpâse, nâmaktomik inûlijaujomagupse Jêsusemut timekullo tarnekullo, Jêsusemut aijuksaugapse nangminek, kennuvigerkâraksarigapsiuk inûlijaujomavluse tarnipse kanoêninginnit; tagva tussarniarivâse, kennuvigigupsiuk timipse âkiktauninga pivlugo. Tukkisinerluktauniaranele Jêsusib nippinga, nagliktakka, kanimasekut kappianartokullo kakkialerkojijok. Kakkialertut nâpkiginiarpait, nâpkigijane issumagijungnaervigivait piloriktilaitalo. Taimailioromagivait ilûnata. Nunanik sunatui-

narnik mânna nellipsaivok, tokkungajut illumikut tupaktillugit inôsekartillugillo pivigivait piloriktipaillo. Kanoktok! nâjijungnarlune uvaptingnuttauk issumaminik ullapirsautilingnik!

Attaniub kivganga tukkisigame, ernine pijungnaermat Stundeme Jêsusemut okautjauvigilauktamine „ernit inôvok“, tagva okpilerpok iglomiokattine ilûnaita illagællugit. Sivorngane okperkôlauralloarpok, okperningale nâmalaungilak, mânna okpernekalerpok nangminerminik piloriktitsijutigijaminik iglomiokattimelo ilûnatik piloriktitaujutigijangannik! Kanoktôk ovane, nagliktakka, taimailerle iglune unuktune! Iglunut taimaitunut Jêsuse itterkattaromavok, Jêsusiblo innigijanginne piloringnekarpok aksârtaujungnangitomik kinamullônêt sunamullônêllo. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 240, 3.

31.

Takkomôrnek.

No. 474.

Tuksiarnek: Nagliktivut Gûdivut! uvlome akkunaptingnêlerittôk Anernekut ajunginekut, okautsinik hailiginik nautsertorupta. Nellâgônginerit nellangainerillo tamaita ômigidlarangne, uvlometauk sagvailaurit ilûnaptingnut, kanok illingangmangâpta; piungitut tamaita ijersimajut sulle ômatiptingne ullêrlugit pît, takkojaukovlugit uvaptingnut. Âma tussunekartittigut, nâmangitut taimaitut kunutuiluta pêromavlugit, nelâgut perkutaukovluta ilingnut, illangane kissianeungitok, kaut tamâlle! Amen.

Mat. 15, 7. 8.

Ilipse takkomôrtose, Jesajase (29, 13.) ilipsingnik nellautailauralloarpok okarlunelo: Inuit ukkua kannermingnut tikkipânga, kangasinâmingnullo nertorpânga, ômatingitale ungasikpânga. Sullinatigle kivgartorpânga.

Mânna ilûnapsingnik attunit appersorajaruma: piloriktitaujomavêt? killangmut sukutsiane itteromavêt? issumavunga tagva, atauserlônêt kionajangimat: Aukak, piloriktitaujomangilanga. Ilûnatik okarajarput: killangmut itteromavlunga tussudlaralloarpunga. Tammarajarpogulle, ilûnaita taimaitunik okausiggit maungatuinak killangmut Gûdiblo kitornganginnut illinganasugiguptigik. Nâlekab nangminek kiglisiniarunitigut nelekârluta, tagva atauseungitut akkunaptingne okautinajarpait: „Sulle illitaringilagit; inokotiminut illautsangilatit nellâgut, okpertônerartaugalloarlutit.“ Ilâle, nagliktakka! okausipta kissimik upkuêrutitsangilâtigut killangmik; ômatipta tussuninganik nellâgôrtomik Nâlegak tækkolungikune, tussarungnangilâtigut. Unuktut, unuktut, piungitut pêraksauvut uvaptingnit, inutokak tokkotaukovlugo issumavullo âkerkovlugit Nâlekab sângane.

Tagvale tuavi inuit adsigênginingat sakkijârpakpok. Inuit nellagôngitut maungatuinak okausekartut piulijaujomanermik kunusaraiput, Nâlekamut tâpsomalo okausinginnut kivganginnullônêt innertertaugunik kaiblartaulutiglo. Inuille nellâgôrtut mianersijub

ajungitub nippinganik tussatsainaromavut mallitsainaromavlutiglo, perkojauguniglônêt inutokab okumaigidlartanginnik; nâletsainaromavlutiglo, ipperairkojauguniglônêt ômatimik ungagilauktanginnik tagvunga tikkidlugo. Taimailingavut, miksekârnermik ivlersigamik. Tamanna pivlugotauk Nâlekab okausingit illanârnartut mannigornartullo kissianeungitok, taimâluatsiaktauk okausingit tennersarijut kuksanartullo tussarnerivait allarnagillo.

Nagliktakka! nautsertoraksapta okausertangit uvlome inutokaptingnut tussarominarkât, Nâlegak pigialermat okarlune: ilipse takkomôrtose? Aukagalloak. Gûdib illungertorninganik ningausinganiglo ikpigivogut, tussarupta okautsinik ukkuninga. Tagva mânna sakkijârtitsilerta, miksekârnermik ivlersigapta pigaptalo miksekârnermit, Nâlekab okausingit sillungnartuttauk illalioromavlugit ômatiptingne agviarata kunutsannatalo Gûdib okausingititut ômanartutitut.

Tagva mânna nautsertoromavogut I. Israêlitit Jesajasemut Jêsusemullo nangarijaumajut ilinganinginnik. II. Gûdemik nâmaktomik kivgartortut illingajuksauninginnik. III. Uvagut illinganiptingnik tamanna pivlugo. IV. Illinganerub nâmangitub mallikinginnik. Gûdible Anernermigut ajunginekut kaumaksarligit ômativut!

I. Israêlitit Testamentetokab nelliuninginne tunnergutinik Gûde kaitsivigilugo perkojauvut; tamadsa kivgartorningit

Gûdemik. Issumajungnarpogut, nangianartomêngmata tammarsaraijungnarlutik. Tunnergutinik kaitsilerangamik Gûdemut, issumakarungnarput imâk: „Pijarêrpunga tâva; Gûdib perkojangit nâlelaukpakka, assianik pijariakangilanga.“ Taimâglo unuktut issumalaurmata ilâ, kaujimavogut; nellautaijut aglanginnik attuarsijariakatuinarapta, tamattominga kaujititaujomagupta. Angijomik ukkua nellautaijut ârusutigivait inugiartoksuit tappatojoksôningit annâtorningillo idluitulliningillo. Piluartomik angajokaujut Israêlitine suaktaudlarauvut, uigarnerit illiarsuillo perkutingit aksârnigarilugit siorniortitsingmata pagvisârlutiglo inugiartoksoarnik, inôsekarlarmiglo piungitoksoarmik. Taimaigalloarlutiglo Gûde tunnergutinut ullapirsarasugivât. Tagva nellautaijut okautsit sillungnartut attorkattarpait ilâ. Jesaiase okarpok nautsertoraksaptingne 29, 13: „Nunakattigêt tâp„kua kannermingnut najorpânga, kangasinâ„mingnullo opigivânga, ômatingille ungasik„tillugit uvamnit.“ Ama Kap. 1, 4. 11. „Kappianamêk nunakattigêt idluitullijoksuit, „nunakattigêt ajortullijoksuit, kinguvârêt kas„sêtoksuit, kittorngarêt asserorsaijut! tâpkoa „Nâlegak kemangmatsuk, Hailigeojorlo Israê„leme okarnerlutigingmatsuk tunnulugo. Tun„nergutipse unurningit suksauvât uvamnût? „Nâlegak okarpok. Otaksat angusalluit koini„jullo orksungit arriupakka, tuktuvaillo sau„garkallo angusalluillo aungit kuviagingilak„ka.“ Piluartomigle Amos 5, 21 — 23 Nâ-

legak illungertordlune niplerpok: „Uvlok-
„soakotise sinaungajutigivakka nachogivak-
„kalo, naimajomangilangalo kattimaniksap-
„singnut. Tunnijigupselônêllo uvamnut tun-
„nergutiksanik ôtaksanik, tunnergutiksanik
„nerkiksanik, tâpkua kuviagingilakka; tunner-
„gutiksasetauk kujalijutiksat tækkunâromangi-
„lakka. Imgerutipse nipliadlarniâlungit pêjar-
„sigik uvamnit; imgernerijaselo tussaromangi-
„napkit.“

Kingorngane Jûdit aularutjauvut nunamingnit parngnanaersimavingmut Babilonemut, tagvanêlutiglo Jârinik 70 nik. Ama Kôresemut, Persiamiut attaningannut, utterkojaugamik Kânaanemut Jerusalemullo, taimangat Jûdit Môsesib perkojangit sivorlermiglo illusingit nâletsiarlugit pinasuarput. Nâmanersamik aglât tamakkua tamaita nâlekpait nelliunernit tamainit kângersimajunit; Môsesiblo perkojanginnut perkojat assinginnik illautitsivut; aglangniglo illisimajut, angiluartomik Fariseêrit perkojat ukkua mikkinerpângojuttauk nâlektaukovait ilûnainut, taimâk idluarasugijut Gûdib sângane. Inuille sânginne pitlaraksautinnagit, ômatingit Gûdib sângane sujuksimamarikput. Kaujimavose, attuarsituinarupse Testamentetâmik, Jêsusib tamanna pivlugo Fariseêrit nellâgôngitut akkerartutsainarmagit. Piluartomik Mat. 23 suadlarpait. V. 27. 28 me okarpok: „Kappianamêk ilipse, aglangnik
„illisimajut Fariseêrillo, takkomôrtose! illu-
„vertitut mingoarsimajutitut - inapse, sillatingit

„ânanaujârtut, illungille tættæput tokkunga„jut sauninginnik mamaitoâlungniglo. Tai„mainivosetauk! kallinipsigut idluartôjârpose „inuit tækkoane; illupsigulle takkormôrner„miglo idluiluktomiglo tættæpose.“ Taimaitunut Jêsuse nautsertoraksaptingnetauk okarpok: „Ilipse takkomôrtose! Jesajase ilip„singnik nelautailauralloarpok okarlunelo: „Inuit ukkua kannermingnut tikkipânga, „kangasinâmingnullo nertorpânga, ômatingi„tale ungasikpânga. Sulinatigle kivgartor„pânga.“

II. Tâpkua nellautaijut Jêsusiblo okausingit malliklugit kigusek okumailungilak, appersorupta, Gûdemik nâmaktomik kivgartortut kanok illingajuksaungmangâta? Omativut tâpsomunga perkutaujuksauvut Nâlekamêtuksauvlutiglo. Kannipta okauserijanginnut, aggapta piniarnerijanginnut ômatipta nellagôrninga unganingalo nâlengningalo illautsainariakarput.

Tamanna nellonatsangilak. Nellojut, Gûdingoamingnik tækkuksaujunik, kejungmit Goldemillo sennamajunik kivgartortut, nâmaksikpata kivgartorvigilugit kallinermikut kissiane, illumikuungitorle, tagva tattaminiarungnangilagut. Gûdele ômatsainartok takkuksaungitorlo, inuit illumigijanginnik kaujimajok taimâk kivgartorvigilugo saimartillugolo ajornavikpok. Erkaumalungilasê Jêsusib okauserijanginnik Jâkob immektarviata senniane arnamut Samariamiomut imaitunîk?“ Tuksiartut nellâgôrtut Atâtamik Gûdemik

„tuksiarvekarput anernerme miksekârnermelo; Atâtalo taimaitunik tuksiartiminik pijomavok.“ Joh. 4, 23. Ila Gûde anerniongmat, uvagut anerniptigut ômatipta illungertorninginnut tuksiarvigijaksarivavut.

III. Uvagut ovanêtogut kivgartornivut tuksiarvekarnivullo Gûdemik kanok illingavâ? nagliktakka!

Sorlo pigiarnerme tuksiarvigilaurapse, taimâk mânna tuksiarvigingmivapse: mânna kuksasukluta miksekârnerub nippinganik tussatuinaromavluta tussulerta! missigijariakaruptalo, uvaguttauk Nâlekab okausinginnut tikkitaugapta: „Ilipse takkomôrtose! Jesaiase ilipsingnik nellautailauralloarpok,“ tagva nikkanarsârtatôk Gûdib sângane, kemmânatalo tâpsoma erkartuininganik. Nâlekablo pitsartutilinga, okausekarkonanga inungnut, ilipsingnut nâmagijautuinaromavlunga, okâlakovlungale, Gûdemut ivsornaitoksôjomut idluarijaujomavlunga!

Kattimaniksakarpogut sunatuinarnik. Tamât, okâlajokalerangat attuarsijokalerangallônêt sâme, kattimatitsijok tækkonâdlarpakpasse okkijivigilugolo. Kanorlê? tækkunârnise-tussuniselo ajokertortaujomanermik nakoksijaujomanermiglo okautsinut okausiojunut adsigêkâk? Ijise ômatise illungertorningannik sakkertitsituinarkât? Sivôradlarpunga unuktut akkunaptingne akkulaitomik ovane iksivavangmata issumakaratik, tussatsangilarmiglo tussaralloarlutik, annilarmiglo ovangat sulitsanatik, ajornermik mal-

lingmivlutik sivornganetut. — Kiksanadlarmêk! pitakarpok illâne akkunapsingne illanginnik kaujimangikasaktunik, Jêsuse sumik pilaurmangât, nane ânialaurmangât, tâpsoma illiniartingit sumik pinialaurmangâta, pijokalauktullo nellît aglangne hailigine unipkautaungmangâta? Kaujimangilat, illaulauralloaramik kattimaniksanut Jârit 5 it 10 illônêt kissianeungitok, Jârille 15 it 20 illônet aglât nâvlugit. Sakkijârpok tagva, illautuinalaurmata, ômatekaratik tussâjunik, najutilaurmatale ujarkatitut tussarungnangitutitut missiginekangitutitut.

Ama kattimaniksakarpogut imgituinarnermut illingajunik, attutuinaruptigik imgerutit, Liturgîillo, imaipok tuksiarutsit kujalitiksat nertordlerutiksallo. Imgerutigijavulle kanniptigut ômamut illuitomut tamât tuksiarutigivitigîk? Issumaksarsiutuinarta: attoruptigik tuksiarutipta okausertangit, pijarialiksôjunik okautekarpogut, kigligiutsijuksauvlutalo okperniptingnik ômatiptalo naglingninganik. Tuksiarutipta okausertangit attoruptigik, Gûde angervigivavut angijoksoarnik, taivavut Jêsuse piulijiptingnik, ômatipta ungagijangannik. Angijoksôlungilâk, imgerupta? „Ikkingnêtsomavogut,“ Kikkiaktortauviata attânêtsainaromavunga,“ „Ajornikka tamaita mattumavut mânna, „Omatiga tamaitalo pikka pikit, nagliktara Jêsusiga.“ Okautsillo taimaitut assingit unuktut sulle taijungnarajarpakka. Sivôragivunga ama, unuktut akkunaptingne akkulaitomik tuksiarkattauvangmata, okautsit

taimaitut pijariakortuninganik ikpigitsannatik, saglutiksanik sorlo tuksiarlutik. Nâmanersaunajarpok tagva akkulaitomik, nippangernajarupta-imgerkattauniptingnit ômatipta nellâgut tukkisilungitanginnik missigilungitanginniglo.

Taimâktauk, Kôremêtut imgertillugit, uvagut tussartogut, sorlo pijuksaugalloarapta, nippangeralloarluta ômatiptingne tuksiasôngovitâ Nâlekamut, okautsit attortaujut issumaksarsiorutigilugît?

Nagliktakka! kangusutekarkattangilagût kiksautekarkattarlutalo unuktunik, kigligiktomik nautsertoruptigo kivgartornipta Gûdemik illinganinga? passijaksauniptingnik missiutekarungnarkitâ? tikkitaukattarapta okautsinut ipkununga: „Ilipse takkomôrtose! kan„nipsingnut tikkipapsinga, kangasinâpsing„nullo nertorpapsinga! ômatipsele ungasik„pânga. Uvloksiorvise nachogivakka naima„jomangilangalo kattimaniksapsingnut.“

Kanoktôk tagva koaksârluta niplerta Zoelneretut adsiujome: „Gûde nâpkigilaunga idluitoksôjunga!“ tussulertatôk, Gûde tuksiarvigitsainaromavlugo nutâmik miksekârnêrme nellâgôrnermelo.

Neliat taimailingajomagune, kamale mânna okauseriniartamnik! Gûde kivgartorvigijomaguptigo idluartomik, inôsivut ilûnât tâpsomunga illingatitaujuksauvok; ikpigijuksauvogut piulijaujariakarniptingnik, tarnivullo killanârtuksauvut ikajortaunermik tâpsomunga. Taimâk illusekatsainarupta, kattimavingmut-

tauk illauniarpogut ômatekarluta kâktunik sorlo angmajuniglo Nâlekamut.

Ama apkomêtilluta kattimavingmut, issumavut torârpata nunab pinginnut sunatuinarnut, okarkattigêkuptalo suksaungitunik, ullapitautuinarpogut. Apkomêdluta kattimavingmut tuksiariakarpogut Nâlekamut okarluta: „Ikajulaungatôk, Anernernut uvlome kaumaksartaukovlunga, tussunekartilaunga nellâgôrtomik, okautsitit tussarniartakka sullerkovlugit illumne!“ — Taimâluatsiak angerarmigupta ovangat, tuksiarluta kissiane annijuksauvogut. Sâtanasib sunatuinartigut pêrasuarpait kajusimanerit issumaillo tamaita ajungitut. Tingmitsat, sorlo adsiujome Mat. 8 tussarapta, karngasutit apkosinermut kattaktut pukkumalukpait. Taimaimat udsertorta tuksiarnermut, okautsit ômanartut pêrtaukonagit tagvainak ômatiptingnit! Torkorlavut aulalugillo ômatiptingne Mariatut! Luk. 2, 19.

Atautsemik sulle taisijomavunga. Aglakangitut kattimavingme imgerlutik tuksiarkattaujungnangilat illagêktunut. Kanoktôk ilûnase tagva, pinasuarnipsingne sulileraigupse tunnitsivioleraigupselônêt sumik, issumakaritsetôk, kittorngapsingnut angajuklinut, illiarsungnullotauk aglait pissiarijomavlugit. Ilipselo, inôsuktôjose, taimangat saimartitaksanut illaugapse, nangminek ôktortuksaugalloarpose akkigesiornermut sulijaksanullônêt sunatuinarnut aglait tuksiarutsit akkiksangannik kattersijomavluse, aglakarkovluse nangminip-

singnik, nertordlerungnarkovlûse nâmanersamik Gûdipsingnik.

IV. Nagliktakka! kivgartorkattarupta Gûdiptingnik kangasinâtuinarmut, ômativut ungasiktillugit issumakartinagillo, — illinganerub taimaitub malliktingit kappianadlarput. Nâlegak nangminek v. 9 me okarpok: „Inuit taimaitut sulinatik kivgartorpânga.“ Ilâ, nagliktakka, taimâk illaujungnarpogut kattimavingmut tokkoviksavut tikkidlugo, sulitsannata. Tuksiarkattaugalloarpogut, pitsartuneksilungilagulle, sivumuaratalo, kivgaujungnaeratalo ajornermut, ôksinatalo ullapirsaumik ômatiptingne.

Tamannalo tattamnalungilak. Omativut niglijok niglinersaulituinarpok; iptekarungnaerpogut; pallektun-ipogut ikkomamut illingatuinartotut; attekarpogut inôjomik tokkungavlutale.

Kuksalaidluta illinganermêkupta taimaitome, maungatuinak attoruptigo Gûdib attinga, tuksiarvigilugolo kanniptigut, tautokarluta okpertutitut nellâgôrtutitut, Nâlekab okausingita Mat. 12, 36 tikkipâtigut: „Erkartuiviub uv„loksanga nelliutikpat, inuit kiojuksaujomârput „okausitik piungitut ilûnaita pivlugit.“ Tuksiarnivut aglât suksaungimata okausiôvlutiglo taimaitut piungitut. Erksinadlarmêk! Uvagullo takkomôrtutitut sæglojutitullo arvertarpogut Gûdib sângane.

Taimaimat ilipse, ikpigijose, nangianartomênapse, utteritse, utteritsetôk kingurairkârase! Jêsusib ânianga uvlome sulle pitsar-

tuneliksôvok; âblatsângortitsungnarpait ômatit nippunganerpaujut nellâgôrtitsungnarlugillo.

Taimâk kissiane, ômativut nellâgôrtomik, kivgartoromakpata Jêsusemik, kajungertitigêgungnarpogut kuviasukluta, okautsit Ebr. 13, 15 attorlugit: „Soraerata tagva Gûde „âtsivigilavut tunnergutinik nertordlerniojunik „Kristusekut; tamadsa okautsit nertordlertut „kangasinârnit pijut, attinganik kigligiutsijut!" Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 226, 3.

32.

No. 293.

Tuksiarnek: Nagliktivut piulijivut Jêsuse Kristuse! nellangaitokartuksaungimat sângne, takkomôrtokartuksaunanelo, arvertartokartuksaunanelo târtome, ômativut illumertikit killanârnermik nellâgôrtomik, ilûnâne nippingnik tussaromavluta, ajokertortaujomavlutalo ilingnut nangminek! Okautsitit tamaita, maksuanartullônêt innerterijullônêt kaujisârtullônêt, tamaita tussarnerilavuttôk nâlegomavlugillo! Amen.

Joh. 4, 29.

Kaititse, inuk tækkojartorsiuk okautjiga tamainik, Kristuseungimangât?

Okautsinik ukkuninga tussarupse, nagliktakka, ingergainak kaujimajuksaugalloarpose, kia okauserilaurmangâgit; illitarnadlarmata, Arnak imna Samariamiok taimâk okausekarpok nunakattiminut, Jêsuse okarkattigerkâramiuk Jâkob imektarvingata senniane. Tagvane Jêsuse naipilaukpâ merngortortok. Imek imektarvingmêtok attorlugo Nâlekab tagva arnak imna okautilaukpâ killanârtilugolo imermik inôgutilingmik; kingorngane okautilaukpâ: ailerit, uit kaikolugo. Arnable kiovâ: uekangilanga. Jêsusible okautilaukpa: nellâgut okarpotit: uekangilanga; tellimanik uekalaukpotit, mânnalo najortigijat uigingilat; nellâgut okarpotit. Nagliktakka! ovunga uvaptingnut angut ainajarpat tækkorngartarmarik okautinajarlutalo pijokalauktunik inôsiptingne mânna tikkidlugo, angijoksoarmik tattaminiarajarpogut. Opinarane arnak imnatauk tattaminiadlarpok. Koaksârpallukkivok, ikpigititaudlarame Jêsusib ivsornaitub, miksekârniojub okausinginnut inôserivaktame assiniarnermelo piungitoksôninginnik. Taimaitunik illumiutekarlune aisaraipok nunakattiminut okautivlugillo: „Kaititse, inuk tækkojartorsiuk okautjiga tamainik pinialauktamnik.“ Taimâglo okausekarlune arnak imna sillatulungitok, nangminek kaujimangigalloarlune, kaujititsivok ânanâmik, Kristuse Messiaselônêt, sillaksoarmiut piulijingat sunaumangât. Jêsuse tâmnauvok inuit okautjingat tamainik pinialauktanginnik. Uvaguttauk tâpsomunga okautjaujuksauvogut tamainik pi-

nialauktaptingnik. Tamanna pivlugo uvlome kemmergotigilavut Jêsuse, inuit okautjingat tamainik pinialauktanginnik.

I. Taimâk Jêsuse illingalaukpok, inuktut nunamêtillugo. Inuit okautitsiarungnaralloarpait pinialauktanginnik. Issumajuksaungilagulle, taipsomane Gûdetut tamainik kaujimatsiarteolaungmat. Kaujimangilasê, nagliktakka, Jêsuse aglisijariakalaungmat, ajokertortaujomavlunelo ajokertuijunut kattimaviksoarmê? Erkaumalungilasê, nangminek illiniartiminut okarmat Mark. 13, 31: „Killaglo nunalo nungujomârpuk, okausikkale nungujomângilat; uvlormigle taipsominga, stundemiglônêt taipsominga kaujimajokangilak, Engeli lônêt killangmêtut „Ernerublônêt Atâtable kissime nellungilâ.“ Taimailingagalloarame inumariktut, nellautaijutitut illingalaurivok. Sorlo ipkua Gûdemut taututsiartitaungmata uttimut nelliutilauktomut, sivumullo pijomârtomut, taimâluatsiak Jêsuse ajulungilak. Jêsuselo, nellautaijut angnerpângat, ipkonangat piluardlune aglât. Tâmna kissime inôgame ajornekangitok, Gûdib pijomajangane issumanginnelo inôjok sorlo. Tamanna pivlugo Gûdemut ilûnainit angiluartomik sappingititaujungnarivok, inuit ajortuggit illumigijanginnik illitaritsiarlugit. Tamannalo pivlugo Johannesib 2, 25. nâmaktomik okautigivâ: „Inungmik nellojungnaertitaujariakangilak kimullônêt; kaujimagame inûb illumigijanginnik.“ Tamattominga Natanael imna tukkisivok. Jêsuse, tâpsominga tækkotainaralloarame, kaujitsiarmat ômatingata il-

linganinganik, okarungnarlunelo: „Ahâk, tagga Israelite idluartok nellangainekangitok. Joh. 2, 47. Inôsuktublo ipsoma akluitub, Gûdib perkojanginnik tamainik nâlelaurasugijub, tikkivigingmago, tagva Jêsuse ingergainak illitarksitsiarpok, sumut tâpsoma ômatinga sagvangitome kellaksortaungmat sulle, okautivlugolo: „perkutitit tamaita niorvgutigijartorkit, aklujunullo pilliutigilugit.“ Mat. 19, 21. Attuarsileritselo Matêusib kapitelinganik 23 mik. Tagvane Jêsuse kappianadlartomik Fariseêrit idluarasugijut ivsornaitôjârtullo ômatingit tâlutjarpait sorlo, issumangit ijersimajut takkomôrningillo inuit ilûnatik sânginne sakkijârtillugit kappianamêgutigilugillo. Ilâ nâmaktomik Jêsuse pivlune okarpok: „Silaksoarmiut kaumanerivânga“ Joh. 8, 12. Kaumajorlo tâmna kaumavok tâktome. 1, 5.

II. Assianigle mânna illinganekarajarka piulijivut nunamênerminît? Aukak, agliktakka! Mânna kaumanetuarivavut sulle, tâpsomalo kissime okautitsiarungnarpâtigut pinialauktaptingnik tamainik. Makkiningata, sâlakarningata kingorngane Pêtrusib nipliutilerêlaukpâ Tiberiasib imangata sikjangane: „Nâlegak, tamainik kaujimavotit, nellungilarma nagligigapkit.“ Joh. 21, 17. Mânnalo Nâlegak killalialauktok kaujimaluarpok tamainik, okautitsiarungnaluarlutalo tamainik.

Tattamnadlarpok ilâ, nagliktakka, Jêsuse kanok inuit okautingmagit pinialauktanginnik! Inuit tâpsoma okausingit anernekut ajungine-

kut tussarunik, tagva nellojungnaertitauvut pinialauktamingnik kaujimalerêrtamingnik kissianeungitok, piluartomigle pinialauktamik tukkingannik illinganniglo nellâgut. Adsigêtsangilak, Nâlegak nangminek okarmangât kimut: „ahâk, inôjotit, taimâk pinialaukpotit;“ inuillônêt illangat okarmangât kimut: „ahâk, taimak pinialaukpotit.“ Nâlekab okausingit kiblingnartotôngmata, sorlo arnak Samariamiok imna tukkisilaumat. — Kiglisiniarvekartillugo ajokertuijut sunatuinarnik okautijungnarpâse; okausingille tamaita sulitsangilat, Nâlekab nangminek okautikassiutilungikpasse piniarnerilauktapsingnik.

Inuk, Jêsusemik kaumaniojomik pekangitok târtomêpok ilâ, kaujimangilak ilâ piniarnerijaminik. Issumangitotun - ipok, idluarasugilunelo, ajortullo attutsainarpaktane nâmagituinarpait allaromanagillo. Jêsusib okautikpago kissiane piniarnerijanginnik, tagva illitarivok ingminik, kakkialerungnarlunelo sâtsungnarlunelo Nâlekamut kippalônermit nunguniartomik. Rôm. 8, 21.

Kingornganetauk, kigligiutsigupta Nâlekamik kivgartoromavluta taijaujomavlutalo okpertunik, tamât tamât nutâmik okautjaujuksauvogut piulijiptingnut pinialauktaptingnik. Inuk tamât nunamêdlune uivêrisaraidlarpok; ânanaunersamik illinganerminit nellâgut sakkijâtsainaromadlarpok nangminek sâmine, assimelo sângine, Gûdiblo sângane; idluarasugitsainarasuarpok, nangminek illâne kaujimanane; nellâgôrkattalungilak takkomôrkattar-

lunele; tamât, tamât patsitiksaerutiksarsiudlarpok.

Tamannale Nâlekab mamaigidlarpâ angijoksoarmik, ômigidlarlugillo nellâgônginerit nellangainerillo takkomôrnerillo tamaita, angijôkôrmangâtalônêt, mikkijôkôrmangâtalônêt. Taimaimat kaumaksarasuarpâtigut okautitsainaromavlutalo, illinganivullo piniarnivullo kanok taijaujuksaungmata nellâgut. Illainanginnik okautekarta:

Inokarpok nagliktigêngnek okautigitsainarlugo pivaktunik, aivakattarpaktunigle okausekaluktuniglo, inôkattitik kissêta passijaksaunerarlugit. Ukkua Jêsusib okautikpagit pinialauktanginnik, tagva koaksâdlarlutik tækkovut ômatimik nangminermik, naglingnekanginingannik, passijaksauneringniglo. — Inokadlarivok sæglovaktunik erksinaratik, nunablo pingit pivlugit, Nâlegarlo okpernitiglo pivlugik aglât. Inokadlarivok ama, sivôranatik kivgartortunik uvingub ikliguninginnik, ijimingnullo aggamingnullo timingnullo, sangênitik patsitiksaerutiksakarlutik. Ukkua ilûnaita Jêsusib okautikpagit pinialauktanginnik, tagva uititauvut ikpigititauvlutiglo illinganermingnik kappianadlartomik, kiksartitsidlarnermingniglo Nâlekamik pivluta tokkolauktomik. — Inokarivok ama illâne annûtunik kattalungajuniglo kuviasulungituniglo. Ukkuale Nâlekamut okautjaugunik pinialauktamingnik, tagva kiksarlutik kangusuklutiglo illitarksilerput, assitik sinaungalungimata, nangminerle sinaung-

ngaluaramik ômatekangilarmiglo sulle kuviasutsainartunik Nâlekame. — Angijoksôkôrtomiglo idluitullilaungikuvillônêt, nagliktara, Nâlekab tamainik pinialauktarnik okautjivît missigitsiartipâtit, ajortomut mikkinerpângokôrtomut unêt pititaksaudlaravit kappianartokarvingmut Sâtanasekarvingmut. Idluitullinajalaungigalloaruptalônêt mikkijomik aglât, tagva Nâlekab akkulaitomik okautijaksarinajarpâtigut imâk: „Inukullôjotit! taimaigalloaravit, passijaksaudlarpotit, suksaungitomiglo inôsekalaukpotit. Uvlome, ikpeksarlônêt inôlaukpotit aiparinanga, tuksiarviginanga; sullijaksakalaukpotit, pinasualaukpotit puigorlunga; nerrilaukpotit kamaginanga, kujaginanga; kuviasulaukpotit piginanga.“ Tagva erkaitidlarpâtigut ipkuninga aglait hailigit okausertanginnik: okpernermik pingitok ajortullijutauvok. Rôm. 14, 23.

Pijariakadlarpogut, nagliktakka, taimâk Jêsusemut okautjauniptingnik pinialauktaptingnik. Okausingit illâne sôngodlarpatalônêt kunujutiginiarnagittôk! Taimâk kissiane sivumuarungnarpogut ivsornailinerme. Taimâk kissiane piulijaujungnarivoguttauk issokangitomut. Neliat ovane nuname Nâlekamut okautjaujomangikune pinialauktaminik, pijomârtome erksinadlartomik okautjaujomârpok pinialauktaminik tussaksaujomik, Nâlekab iksivajomârpat iksivautaksoarmine, inuit ilûnaita erkartoromavlugit, sorlo Mat. 25 aglaksimangmat. — Kamalertalo! Okarupta piuliklertekarniptingnik, — piuliklertekatui-

naruptale okautjilungitomik uvaptingnik pinialauktaptingnik, tagva piuliklertekatsangilagut sulle nellâgut.

Nagliktara, kanok illingavêt? Pilorigungnarpotit okautaujungnangitomik, okautjautsainaromaguvit Nâlegarnut pinialauktarnik. Aivigekattaruk tamât uvlâkut, okautjaujomavlutit pinialauktarnik, issumagilauktarnik unnuarme kângertome! Tamât unnuleraikpat, okautjaulerit tâpsomunga pinialauktarnik uvlorme annigorsimajome! Woche nâleraikpat, tâpsoma itigganginne tussalerit pinialauktarnik Wocheme tamattomane! Jâriblo nâningane okarkattigingmilugo kennuvigileruk, okautjaujomavlutit pinialauktarnik Jâre tâmna nâvlugo! Taimailiorta, nagliktakka, najortigitsainarlugo piulijivut, okautjivut tamainik pinialauktaptingnik! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 555, 2.

33.

Noa Gûdelo. 1.

No. 568.

Tuksiarnek: Jêsuse piloriktitiga! allarkattaralloartagit, ipperalautsangilarmale, sokkosingimat pairksinît! Erkisimiarkattaramga saimarlunga, okarpakpunga: kina iliktun - inerkâ? ajoksartut nellungilatit, aklujullo pilisârpattit; taimainama nâpkiginga! Amen.

1 Môs. 8, 18. — 22.

Tagvale Noa annilerpok umiaksoarmit ernine nullianelo ernermelo nulliangit illagilugit. Taimâktauk nergjutit nujoartut sunatuinait, pâmgortullo sunatuinait, tingmitsallo sunatuinait, ilûnatiglo pâmgorpaktut nuname, tâpkoa annilerput umiaksoarmit, ilûnatik attunit adsimingnut. Noable Altare (tunnerguservik) sennavâ Nâlekamut tigusivlunelo illanginnik nergjutinit sunatuinarnit ivsornaitunit, ting-

mitsanillo sunatuinarnit ivsornaitunit, ôlugillo tunnergutigivait Altareme. Nâlekablo tippetsiariktok naimaleramiuk, ômamigut okausekarpok: Mattoma kingorngane nuna ôminarsititsomaertara inuit pitjutigællugit; inub ômatât kajungilârningit ajortoksôngmata sorrusionerminit. Mânamillo ômajut tamaita nungutitsomaertakka sorlo pinialaurama. Nunakarningane tamât karngasoinerlo kattersoiviglo, itje kiaglo, aujak okkiorlo, uvlok unnuarlo soraerniatsangilat.

Maggûngnik pitakarpok, nagliktakka, pijariakortunerpaujûngnik inuit ômatinginnut; maggûngnik taipkungninga tukkisitsialauruvit ômatikut, piloringniksarsijungnarpotit kissiane mâne takpânelo. Taimâluatsiak maggûngnik aglangne hailigine pijariakortunerpângojûngnik, issuannit issuat tikkillugo ilûnâne okautaujûngnik. Kaujimavisê ilûnase, maggûk taipkua issumagijâkka sunaungmangângnik? Sivôradlarpunga, appersoruma, ilipse sorrusiojose kigusek sapperajarapsiuk. Ilipselo, inumariojose akkunapsingne pitakarpallukpok atauseungitunik, nâmaktomik kiojungnangitunik apersortokarpat, maggûk taipkua aglangne hailigine okâlatauluartûk sunaungmangangnik? Sunauvâgle? — — Inûb ajortoliksôninga Gûdiblo nâpkigosungninga — tamadsa magguk taipkua issumagijâkka. Maggûk ukkua tukkisinarserkovlugit uvaptingnut, aglangnik hailiginik tunitsiviovogut. Ajornerub nâpkigosungnerublo illinganigingnik tukkisinata, Gûdib nâlegauvianut itterungnanginapta. Nautsertorupselo tuksiarluse aglangne hailigine Berêamiutitut Ap.

pin. 17. unipkautaujutitut, nenisiniarpose tagva, taimaimat nellâgut:

Pigiarnermemarik inuit, Gûdemut pingortitaugalloat ajungitôvlutik, ajornermut kattalaukput; tagvainarle Gûdib nâpkigosungningatauk sakkijârivok; ôminarnerartaugalloartillugit, Gûde okarkassiutjingmat kuglugiamut: „Omigosuktigêngnermik pititsijomavunga iling„nut arnamullo, kinguvâksarnut kingu„vâksanginnullo. Arnablê kinguvâksangat niakuit tullidlaromârpa;“ taimâglo inuit neriuktipait piulijiksamik nelliutsomârtome.

Taimâktauk piuliklerte tâmna nunamôlaurmat killangmit, tâpsoma inôsinganut tokkunganullo ajornerlo nâpkigosungnerlo sakkijârtitaugivuk. Tækkonâruk Jêsuse kejungme senningajolingme! Sunamut kejungmut pititauvâ? Inuit ajortoliksôninginnuungitôk? „Ilâ, nellâgut tâpsoma kannimanivut nang„marpait, ânilakteradlarnivullo ingminut piti„pait.“ Jes. 53, 4. Inuit piungitut ômigosungninginnut unangmijautsainarpok, inuit ajortuggit agganginnut kikkiaktortauvok kejungmut. Amale tækkonârmileruk Jêsuse kejungme senningajolingme! Tækkojungnangilatît tagvane Gûdib nâpkigosungninganik, ivlersilaungitub ernetuaminik pitjutigilutâ? Okarungnarapta, Jesaiasib okausingit 53, 5 attormilugit: „Tâmna idluitullinivut pitjuti„gællugit ikkilertauvok, ajornivullo pitjuti„gællugit nerkerksudlartitauvok; tâmna pit„lartaulaukpok, uvagut ullapirsautekarkovluta, „ikkinginnullo inûlijauvogut.“ Ilâ Jêsuseme

Gûdib nâpkigosungninga timekarlune sorlo tækkonârpavut.

Taimâktauk nelliutune tamaine, Paradîsib Jêsusiblo akkorngangnêtune ajornek nâpkigosungnerlo okautigijauvuk. Attuarsituinaritse Testamentitokab aglanginnik, tamaita kingorlerêktillugit, Môsesib aglanginnit kingorlerpait tikkidlugit! tattamnadlarput ilâ inuit tappatojoksôningit, inuit nellojut kissianeungitok, Israêlitilletauk Gûdemut ajungitulliviotsainartut. Taimaigalloarmatale, tamât nutâmik Gûdib nâpkiniktub nippinga kivgangitigut nellautaijutigullo piluartomik tussarpogut, kennuêdlarmat. Illitaringipisigîk okautsit manigornadlartut, Gûdib angerningit innatsiningillo neriuktitsiningillo sâlerkojiningillo kaiblainingillô?

Taimâluatsiak unipkautsinut Noamik attuarêrtaptingnut inuit ajorninginnik Gûdiblo nâpkigosungninganik erkaititauvogut. Pijokartut taipkua itsarnitat kemmergolavut! anerniptigut tautokôrlavut Noakut, nunalo ukkua tullerartangat! Tautorkôrpogut tagva Noab umiaksoanganik, kakkame Ararateme nunamêtomik. Imab nuna kemagiartoralloarmago kêtaunersaulerlarmelo, sulle imaksoakadlarpok, kakkallo nuvungit sakkijâtuinalerput kikkertatitut; ilûnanelo sakkijârput sulle nuname, taimâktauk immaksûb mallinginne pôktajut napârtut innimingnit pêrtaumajut, iglovinîllo, inuillo pisuktullo timingit tokkungajut. Tagva ikpigijariakarpogut illuptigut: tamanna Gûdib ivsornaitoviub erkartuivinga

ilâ! Inuit ajorningit tagvane pitlartaudlalaukput ila!

Mânnale tautorkôlerit Noamik tâpsomalo illanginnik! tækkominadlarmata; kênanginne sakkijârpok ômatingita ullapirsautekarningat kuviasungningallo kujaliningallo; ussornadlarmata piulijaumavlutiglo asserornartoksoarmit. Tussarungnarpotit aglât Gûdib nippinganik angerutekartomik saimarsainerminik inungnik. Inuit ajorningit Gûdiblo nâpkiningninganik atautsekut taikane kakkame Ararateme tautujungnarpotit.

Erkartuiviksûb ipsoma, tagva ullitornivaksûb kingorngane mânna inuit Gûdelo okarkattigêkput piniarkattigêklutiglo. Uvagullo tamarmik, Gûde taimâktauk Noa kemmergojomavavuk; uvlomele Noa piniarningillo kissêta nautsertorlugit.

Kanok Noa pivlugo attuarsivitâ?

V. 20: „Noable Altare senavâ Nâlekа„mut, tigusivlunelo illanginnik nergjuttinit „sunatuinarnit ivsornaitunit, tingmitsanillo „sunatuinarnit ivsornaitunit ôlugillo tunner„gutigivait Altareme.“

1. Noab tunerguserninganik tunnergutinik tukkisitsiaromagupta, okautigerkâriakarpavut tunnergutiksat tamaita tukkingallo. — Tunnergutiksat taimaitut pivlugit attuarsivogut aglangne hailigine pigiarnermimarik. Taimâktauk kingorngane nellojune tamainekasak tunnergutit tunnijaulaukput illingajuksat Gûdinginnut. Inuit tunnergutinginnut tâpkoa killanârningat Gûdemik pijariakarasuginingat

Gûdemik sakkertitauvuk; tamannalo kingormgutijarivât sorlo Paradîsemit. — Illakaruvit ungagidlartarnik, nagliktara, tagva pilitsomavlugo kunungilatit, kuviasutigituinarpat aglât tamana. Taimâluatsiaktauk inuit Gûde illiorvigijomadlalaukpât. Gûdele nunab pinginnut kissênut nâmaksititaujungnangimat, tamanna pivlugo tunergutit akkiluangiungitok, tukkingille issumagiluaraksauvut. Tukkingalle, nagliktakka, sunauvâ? Sorlo okarkaugama, inuit tunnergutiksanik Gûdemut kaitsijut, adsiujokut pinnialaukput; perkutimik illangata tunnergutautitauningannut sakkertitsijomagamik ômatimik unertutaujuksauningannik Gûdemut kujalimut.

Tunergutiksallo Altareme tunnijauvakput Gûdemut. Ilunasele kaujimavisê, nagliktakka, Altare sunaungmangât? Altare, tagva tunnerguservik ubvalo tunnergutit, Gûdemut illingajuksat illijauviat. Tunnerguservît taimaitut, ubvalo Altarit, sennajaumalaukput sunatuinarnit, ujarkanillônêt, kejungmillônêt, kikkiamillônêt, Goldemillônêt aglât. Tunerguserviublo kângane ikkomakartitauvok; ikkomamullo tunnergutit illijauvakput.

Tunnergutinigle pitakalaukpok sunatuinarnik; pijariakartunerpât, tamadsa aglangne hailigine ôtaksanik taijaujut. Ukkua tunnilugit inuit illusekalaukput imâk: Omajub tokkotaumajub illainangaungitok, nerkingale orksualo ilûnât illijaulaukpok ikkomamut, ikkitauvlunelo nungutaumariklunelo ikkomamut. Tamana pivlugo ôtaksanik taijauvut (ikkoâ-

lajaksaniungitok, ukkusingme ikkoalajautsanginamik). Tunnergutillo ukkua ôtaksat tukkeliksôlaukput imâk: inuit tamakkonunga ajornermingnik pitlaraksaunermingniglo kigligiutsilaukput Gûdib sângane. Tukkingat sakkijâdlarmat inuit tunnergusertut illuserivaktanginnit: Omajok tunnergutautitaksak tokkotaukârtinnago, inûb tunerguseromajub aggangminut ômajub niakoa pattingmivâ; taimâglo inûb ajornine illilaukpait sorlo ômajomut. Omajorlo taimaitok, pilik sorlo inûb ajorninginnik, tokkotauvlune pitlartauvok Gûdib ivsornaitoksûb sângane inuk simmerlugo.

2. Mânale kamatsiarta, nagliktakka! Noamik unipkârviovogut, ômajut sunatuinait ôlugit tunnergutigingmagit Gûdemut, tunnerguserviliorkâlaurame. Noab ômatingata issumanginnik nellojungnaitsiartitauvogut tagva. Tunnergutiksakotiminut ôtaksamut nellâgôrdlune kigligiutsivok, nangminek illanelo idluarnitik pivlugoungitok, Gûdible nâpkigosungninganut kissianut piulijaulauramik, Gûdelo saimartaujariakadlarmat ajortoliksôningit pivlugit; kigliudsigivok okpernerminik, Gûdib nâpkigosumut ajorningit nelliutsomârtometauk issumagijungnaeromârmagit; amalo kigligiutsigivok kujalinerminik piulijaunek pivlugo, illitarksinermit okpernermillo tamattomangat pijomik. — Tattaminiartokarungnaralloarpok akkunaptingne, Noa taimailiulaurmat, pijariakanginasugigamiuk Noa tamattominga. Attuarsigapta Noa pivlugo kanôk? Imâk 6, 9: „Noa angut idluartok pitlaraksaungilak, Gûde

aiparilugo inôtsainalaukpok nelliunermine.“ Pêtrusiblo aglanginne okautjauvogut Noamik okâlajomik idluarnermik. Gûdelo perkojilaurmat, Noa nâletsiarlune umiaksoarmik sennavok ullitornivaksoakarkârtinnago, mittautaudlaralloarpallukkame inungnut mummiksimajunut. Inôlaurame Gûdib idluarijanga nâlegasuarlugo, piulijaularmelo asserornartomit kissimetôvlune illane illagituinarlugit, idluarasugijutekalaungilâk? nagliktakka! Taimairkôrungnaralloarpok! Noale idluarasugitsannane Gûdib erkartuijub sângane ikpigidlarpok suksaunginerminik piungitoksônerminiglo. Inôkattine asserornartomut pijaujut ullutjaumajullo tækkonârlugit pingijaijutiksarsitsangilak, okarporle illumigut imâk: „Nâlegak, ajornek, ajorneratauk issumagijomagungne, kina sângne sakkijarungnarkâ?“ Taimâk nelloptkotidlarlune okpernekarlunele tættekarlunelo niuvok umiaksoarnit.

3. Noa tâmna, nagliktakka, inungnut tamainut malligaksaulungilâk? Tâpsomunga inuit imaitut kissêtaungitut, idluitullijut ilûnatik sânginne, innertertauvut, taimâluatsiarle tâpsomunga kaiblartaudlarput inuit ajungitôkôrtut nangarijaksaukôngitullo kimullônêt. Nagliktara! arvertarasuaruvillônêt ajugaringitarnut Gûdib perkojangit tamaita nâlegomavlugit, igvit okautigijaujungnarkêt Noatut: „Angut, arnak tâmna idluartok pitlaraksaungilak, Gûde aiparilugo inôtsainarpok. Ilûnata ilâ Noa malligariakarparvut. Sorlo

angut idluartok tâmna ikpigidlarmat, Gûde ullapirsaraksaungmat ajornine pivlugit, sorlolo kaitsilaurmat tunnergutinik ôtaksanik tamanna pivlugo, taimâk uvaguttauk idluarasuginata missigitsainartuksauvogut ajornipta pêraksauningannik.

Tagva uvlome apersortaugivogut, illitarsimangâpta nellâgut, tunnergutiksat nelianut Gûde ullapirsartaujungnarmangât ajornivut pivlugit? Jêsusib Kristusib tunnergutautitauninganut Gûde ullapirsartaujungnarpok kissiane; ullapirsartaumarikporle. Tunnergutib tâpsoma pitsartuninga ômatikkut tukkisilaukêt, nagliktara? tukkisitsainarkêt uvlut tamaita, uvlome sullê? Taimâk kissiane Gûdib sângane nâmagijaujungnarpotit; tunnergut tâmna, tagva Jêsusib tokkotauninga kejungme tunnerguservingme, illitarinago attornagolo, ajornernut erkartortaulârpotit issokangitomut. Tâmnale illitarilugo attorlugolo sapperungnaertitauvotittauk Apostelib Paulusib kaiblaininga Rôm. 12, 1 mallitsiarlugo: „Kattangutikka, kaiblarpapse Gûdib nâpki-„ningninganut, timise pitisigik tunnergutik-„sauvlutik ômajut ivsornaitullo kuviagijau-„jullo Gûdemut.“ Attuarsigapta Ebr. 10, 14 imak: „Tunnergumut atausênarmut nâmak-„sitilaukpait issokangitomut ivsornaititauniar-„tut!“

Taimâk, Gûdemik okausinginniglo unipkautsine tamakkunane Sonntagib tâpsoma assiane kemmergojomavluta, uvlome Noab

idluartub nikkanasârtuble piniarninginnut kajungersartaulertatôk, adsigêktomik sakkijâromavluta Gûdib sângane! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 405, 2. 3.

34.

Gûde Noalo. 2.

No. 210.

Tuksiarnek:

Immanuêliga! sapputiuk tarniga nippunganermit,
Piuliklernivît kailauktanganigle pekarkovlunga!
Uitilaurminga inôlerkovlunga kaumajomele!
Jêsus Anernernut tessiortauvlunga arvertarlanga! Amen.

1 Môs. 8, 18—22.

(Aġlait hailigit okausertangit ukkua nautsertoraksat nênersimavut okalautseme tâpsoma sivorlerijangane.)

Ama Sonntageme tamattomane, nagliktakka, anerniptigut majoralerta kakkamut Araratemut, Noab kitorngangitalo niuviannut, tautokôlertalo avamut nunamik attânêtomik, ullitornivaksoarmut ullutjaujomik, Gûdib ajortoliksoarnik pitlarniktub erkartuivianik. Ilâ Gûdib ivsornaitorsôjub tummingit sorlo tautugungnarpogut taikane! Noablo issumangit taipsomane uvlome uvaguttauk ômamiginasuarlavut! Takkuk, nagliktara! nunaptingne ovane ullitornivaksoakarajalaukpat, igvillo kissivît illatit kissêta illagilugit Noatut ussornarajaruvit, ubvalo: kannimajokadlartillugo igvit kissivît tokkomit piulijauvlutit inônajaruvit sulle; tautugajaruvillo avatingne ilûnâne nunamik asserorsimajomik iglovinerniglo serkomisimajunik, inôkattigilauktavîllo timinginnik tokkungajunik illênarsimajunik illakungortitaumajuniglo illijartortaulungitunik, — ômatikkut kibliktaunajangilatît, erksilutillo sajuklutillo taimâktaugle opigosudlarlutit nangerajangilatît Gûdivît sânganê? Taimaitunik Noa taipsomane ômamiutakalaukpok, taimâk uvaguttauk uvlome Gûde sângeriartorlavut!

Mattoma sivorngane Noa illinganingalo piniarningillo kemmergolererpavut. Tâmna idluartônerartaugalloarame, piulijaugalloarlunelo kissime tokkomit, taimâglo idluarasugijutiksakarkôralloarlune, idluarasugitsangilak. Ilâ tunergutautitsinerminut nergjutinik sunatuinarnik sakkertitsivok missigidlarnerminik, nangminek ajortoliksôgame inuktitut pitlar-

taumajutitut, nangminerlo taimaimat pijariakarame Gûdib nâpkiningninganik. Tamattominga taipsomane nautsertulerêrpogut.

Uvlomele mânna Gûde tâpsomalo illinganinga inuit pivlugit kemergolavut! I. Sivorlermik nautsertoraksaptingne Gûde sakkertipok inungnut Gûdetut nâpkigosuktotut nagligosuktotullo. II. Aipanganigle erkaumaniarpogut, taimaikalloarame, erkartuijôtsainarmat sulle inungnik. Nâlegavulle uvlometauk akkunaptingnêlerle anernermigut ungatillutalo nutâmik okautsinik piulijaunartunik!

I. V. 21. „Nâlekablo tippetsiariktok nai-
„maleramiuk, ômamigut okausekarpok: Mat-
„toma kingorngane nuna ôminarsititsomaer-
„tara inuit pitjutigællugit; inûb ômatât ka-
„jungilârningit ajortoksôngmata sorrusionermi-
„nit. Mânnamillo ômajut tamaita nungutit-
„somaertakka, sorlo pinialaurama.“ Tussatsiarpogut, nagliktakka, Nâlekab nâpkiningninganik: „Mattoma kingorngane nuna ôminarsititsomaertara inuit pitjutigællugit.“ Tattamnadlarkôrporle, illautisingmat: „Inûb ômatât kajungilârningit ajortoksôngmata sorrusionerminit.“ Gûdib inûb ajortoksôninga pitjutigivaûk nâpkiningnermîk? Taimaipok ilâ, nagliktakka, tattamnaralloarmat; Gûde tækkojumijarmat inuit Noab kinguvâksangita ajorningita pivallianingannik uvlome tikkidlugo. Illusekarajarune tagva inuktitut, inuit ariulugit issumanajarpok: „Kujanna ukkua! pêrmarigomavakka asserorlugillo; erkagijungnaero-

mavakka, akkiniangimanga pijuksaunermiktut.“ Gûdele inôlunginame, issumakarpok assinginnik, aulatauvlune nâpkigosungnermut. Ilâ, Gûdib inuit ajorningit kissêta kammagikpagit, kinguvârêt ilûnatik nutâmik nuname inôjomârtut tâpsomunga pitlaraksaunajarput asseroraksaumariklutiglo. Tagvale Gûde sulinajatsangilak; inuit ingmingnik âkiklutik ajunginersautillutiglo sappermaringmata; ajornermut kellaksortaumarikkamik sorrusionermingnit. — Ikpigilungilagût uvaguttauk, illuserivaktavut kemmergoleruptigik, Gûde passijaksaunajatsangimat, ullitornivaksoarmut pitlarunitigût? Ilingnelo kitorngarnelo ajornerub angininganik tækkolungilatît? piniarnitit Gûdib sângane suksauvât? erkartoraksatuinaungilagût, ajornivut tækkonâruptigik? Nakormêgle, Gûde ukkua, inuit ajorningit, nâpkigosutigivlugit, issumakalaurmat taipsomane: „Mânna assianik ôktoromavunga pitlarnituinarnermit; sugiartetuinaujomanginama.“

Sunale pivlugo Gûde taimâk issumakarlune sappingilâk? Attuarsivogut v. 21 me: „Nâlekab tippetsiariktok naimaleramiuk, okarpok.“ Gûde inuktun timekangimat, kingakangimallo, okautsit ukkua imâk tukkiggit: Gûde, Noab tunnergutinganik tækkogame, tâpsomalo ômatingata nikkanarsârninganik unganinganiglo idluarsinasuarninganiglo, tagva kuviasudlarpok, inuillo nutâmik nâpkigijomavlugit kajusimavok. Sorlo Noab ômatinganut itterviksarsijungnarame, taimâktauk tækkojumijarpok, pijomârtome Noab

kinguvâksangita akkorngannêtokaromârmat ômamut nellâgôrtomut kennerasuartunik Gûdemik. Inûb ômatingata sâlertauninga tagva ajornarkôtsangilak. Taimâk sulle uvlome illingavogut: ômativut nellâgut angmalungikuptigik Nâlegaptingnut kennertiptingnut, tagva piniarvigijungnangilâtigut, neriugviksakarungnaerpogullo tamânelo takpânelo.

Piluartomigle taipsomane Gûde Noab tunnergutingane tunnergutiksaujomârtomik assianik Jârit 100 iokattartut taipsoma kingorngane tækkonâlerêrpok sorlo; tækkonarêrpok ernetuaminik, tâpsomingatsainarlo Noab kinguvâksanginnik inungmik, Jesuse Kristusemik, tunnergutiksaujomik auliksoarmik inuit ajorningit pivlugit, ajornerit ilûnatik nunaksoarmêtut pêjautiksangannik. Ebêerinut 1, 14 okartokarpok: „Tunnergumut atausênarmut Kristusib „nâmaksitilaukpait issokangitomut ivsornaiti-„tauniartut.“ Pauluselo Efesusemiunut 1, 6 okarpok: „Gûdib kuviagijautingmattigut erd-„lingnartome, tagva ernermine.“ Ilâ taipsomane Gûdib illanâkarningata pitsiarningningatalo inungnik kakkame Ararateme — Jêsusib tunnergutautitauninga kakkame Golgatame pitjutigilerêrivâk. Ernine erdlingnartok Jêsuse Kristuse, inuk idluartotuak kissiat pivlugo Gûde okarungnalaukpok: „Mattoma kingorngane nuna ôminarsititsomaertara inuit pitjutigællugit.“

Kamalertalo, nagliktakka, Gûdib pitsiarnerijane kanok okautigingmagit! V. 22: „Nunakarningane tamât karngasoinerlo kattersoi-

viglo, itje kiaglo, aujak okkiorlo, uvlok unnuarlo soraerniatsangilat.“ Issumakarata ukkua ovane taijaujut Gûdib ajungitulliningititut kemmergotailekattarpakpavut. Sorrusioniptingnit tækkogapta, nelekârtomik uvlokarmat unnuakarlarmelo, aujakarmat okkiokarlarmelo, tamanna issumagingilavut kujalijutiginagolo. Angijomigle kujalijuksauvogut, Gûdib tamakkua tamaita nelekârlugit nelliuterkongmagit. Karngasoijokatuinarpat, kattersoivekaranele, tagva paungakarajangilak, senaugakarajangilak, kakkôjakarajangilak, ajoksarnekarajarporle ilûnane nuname. Itjekatuinarpallo okkiokatsainarlunelo, nangminek nellungitsiarungnarpose, inuit ilûnâne kanok illinganajarmata; kêujakattarajarput kissianeungitok, pinasuarviksakarajangilak nâmaktomik, perortokarajangilarlo sumik. Ama kiakatuinarpat aujakatsainarlarmelo, nellonadlarpok, ilipse puijekarajarmangâpse nâmaktomik. Taimâktauk uvlokatsainatuinarpat, inuit merngortortut kiksartullo merngoêrserviksakarajangilat ânanâmik. Ama, unnuakatsainatuinarpat, inôsekarajarpogut ilûnata kiksanartomik, inôvlutalo sapperkôrajarpogut aglât.

Tamanna pivlugo Gûde nakudlarpok ilâ, tamakkua tamaita nelekârdlutik nelliuterkongmagit. Niplertuksauvogullo Davidetut Img. 104, 24. 27: „Nâlegak, ilâ angijovaksôvut „unudlartoksôlutiglo piniarnitit! ilûnaita silla„tovlutit âkiksulaukpattit, nunalo nâmavok „perkutingnik! Ilûnatik miperpâtit, nerkik-

„samik tunnitsivigilugit perkovlutit nelliutome „idluartome.“

Gûdele inuit kissêtaungitut pivlugit ômatekarpok illapsugosuktomik, ômajulle tamaita aglât pivlugit; sorlo sakkijâtsiarmat okausinginnit v. 21 me: „Mânnamit ômajut „tamaita nungutitsomaertakka, sorlo pinialau„rama.“ Taimâktauk kaujimavagut, ômajut kappianartomut pijaungmata uvagut ajornivut kissiane pitjutigællugit, sorlo Pauluse Rôm. 8 okarmat: „Pingortisimajut asserortaumavut „issumamingnut pinatik. Kaujimavavulle, aner„saumekattigivluta kappiasutsainarmata sulle „tamadsa. Pingortisimajuttauk piulijaujomâr„amik kippalônermit nunguniartomut, illangiu„tivlutiglo Gûdib kittorngangita ânanâmik „piulijauninginnik.“ Taimaimat inuit pitjutekaratik mânetuinak ômajut nelênik âniatitsigunik kappiasuktitsilutiglo siorniortitsilutiglo, piluartomik, tamanna kuviasutigituinarunitsuk aglât, idluitullivut angijomik namagijautsannatiglo Gûdemut. Omatekartuksaugapta ômajunuttauk illapsugosuktomik Gûdetut, puigortuksaunatalo Sâlomub okausinginnik Okâl. 12, 10. „Idluartub nergjutekotine nâpkigivait. „Gûdekangitulle ômatingit takopsoajuiput.“

Mânna keviarupta, nagliktakka, okautigerkaujamnut, sakkijâdlalungilâk nautsertoraksaptingne, Gûdib nâpkiningningata angininga okautaujungnangimât? Aukak ilâ! Taipsomane Gûdib ajagutak illivâ nuvujanut angernerme nellunaikutaksanganik. Uvlomelo sulle ajagutamik tækkoleraigupta, kuviasukluta erkau-

majungnarpogut Gûdib Nâlekab saimarsainingánik nâpkigosungninganiglo. Ilûnatalê? Ipkuatauk, kuksalaidlutik ajortomik kivgartortut Nâlekab saimarsaininganik neriugungnarkât? tækkonârungnarlutiglo kuviasuklutik tâpsoma nellunaikutanganîk? Aukak, nagliktakka!

II. Nâlekab taipsomane inuit angervigilauralloaramigit: „taimangat ullitornivaksoakarungnaermat nunablo inuillo asserortautiksangannik", taimâk okaralloarame, mânna sulle erkartuijôtsainarpok pitlarnikteotsainarlunelo ajornermik.

Erkartuijôvok inungnik ingmigolingajunik. Sorlo Pêtruse okarmat Ap. pin. 10, 42: „Okâ-„lakolaukpâtigut inungnut, kigligiutserkovluta, „tâmna ernine Jêsuse Gûdib erkartuijuksangor-„tingmago inôjuniglo tokkungajuniglo." Pijariakangilangale, aglait hailigit okausertangit unuktut, tamattominga kigligiutsijut tailugit; ilipsingnik nangminipsingnik appersutuinaromavunga; ilûnasekasak Nâlekab erkartuiningánik ômatipsingne tukkisilerêrasugigapse. Ungaleraiguvit ajornerit nelianiglônet mikkijôjârtomik unêt, sujuktileraiguvit idluitullinermut ajortullinermullo, tamât nutâmik kattaktileraiguvit ajornerub sallumainarninginnut, nellâgôngileraiguvit angigutsivlutillo sæglotiksarsivlutillo, — ikpigilungilatît tagva Gûdib ivsornaitub erkartuininganîk? Ilâ ikpigilaukpotit, ikpigilârlutillo ullapitautsainalârlutillo. Ikpigijumijarêrpotit, Gûdib ningausinganik naggatekangitomik, ikpigijumijarêrpotit ôma-

tingne, timingne aglât avatingnelo ikkomamik ipsominga nungusuitomik, kappianartokarvingme pijarêrsimajomik Sâtanasemut tâpsomalo kivganginnut. Ullapirsautekangimut Nâlekab tamât idluitullijomik pitlarnikpok, illânele illautitsivok pitlartaunermik assianik, inûb timinga perkutingillônêt kanoêtomut tikkitaukovlugit.

Taimâktauk nelliutune tamaine, inôkattigêksuit idluitullilingit pivalliakpata, Gûde tækkotipok ingminik pitlarniktetut katsungaitotut ilûnatik sânginne, tikkitaukolaitalo nunat inôkattigêksuillo illuêngartut kângnartoksoarmullo, kannimasernullo, unnatadlarnermullo, nunablo sajukpilungninganut, assinginnullo kappianartolingnut.

Taimaitunik pitlartautiksakartillugo, Gûde nunakarningane naglingnerminik sulle tamakkunane tamaine sakkertitsijomavok. Tussudlarpok inûb ajortoliksûb ômatinga pitlartaunermut amuaromavlugo asserornartomit nungujomârtomillo ingminut, ôktorasuarpok tussarkovlugo mianersijub nertornartub nippinganik. Kinguraininiaratale, nagliktakka, nunakarningane!

„Nunakarningane, Nâlegak okarallo-„arpok, ômajut tamaita nungutitsomaertakka.“ Nelliutilârporle uvloksoak imna erksinadlartok, nunab tamattoma asserortauvia. Tagva Nâlegak okkalârivok pitlarningnersauvlune Noab nelliuninganit, ullitornivagsoarmuungitok, ikkomamulle, sorlo Pêtruse aglangmat II. 3, 6. 7. „Sillaksoak taipsomanêtok ulli-

„tornivagsoarmut nungutauvok immâne. Kil-
„lagle nunalo mattomanêtûk okausinganut ta-
„mattomunga pigumitângolerpuk, pijuksaujo-
„mârlutik ikkomamut uvloksame erkartuiving-
„me, inuillo Gûdemik nâlegomangitut pitlar-
„tauviksanginne. Killait tagva nungujomârput
„serkorpalluksâlungmut, pingortitallo ônarto-
„vaksoarmut aumajomârput, nunalo perku-
„tingillo ikkoalanermut nungutaujomârput."
Tagga! nagliktara, Gûdivut erkartuijok-
soak! Kaujimavêlle, uvloksoak imna erksina-
dlartok kemmâjungnarmangângne? Ilûnata
nellodlarapta, uvagut pijaulângimangâpta ta-
mattomunga? „Nâlekab uvloksanga nelliu-
tsomârmat sorlo tigliktotut unnuaksiortotut."
II. Pêtr. 3, 10.

Tækkunârkauvogut uvlome Gûtiptingnik
nâpkigosuktotôjomik, Gûdiptingniglo erkar-
tuijôtsainartomik. Kanok uvagut tâmna
tukkisilaukpitigô? kaujimavikpitâ, nâpkigijau-
neksijarêrapta nellâgut, ubvalo erksijariakar-
kitâ erkartuininganîk ningausinganiglô? Illi-
taritsiarpavut ilûnata apkosinek Gûdiptingnut
ivsornaitomut nâpkigosuktomulle sangmijok;
aivigilavut! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 817, 1. 3.

35.

No. 343.

Tuksiarnek: Nagliktivut Jêsuse piulijivut! nâlengnivît mallingnivîllo nuname ômatekartilitigut nâlektunik! Amen.

1 Môs. 12, 1 — 4.

Nâlekablo Abrame okautivâ: Nunagitsainartarnit illangnillo aularit, atâtavît iglunga kemaklugo, nunamut unertutigijomârtamnut ilingnut. Inugasaksoangortitsomavagit saimarlutillo, attîllo okautigijaukojomavara angijomik, saimarsaijungortitsomavlutillo. Ilingnik saimarsaijut saimaromavakka, ilingniglo okautekaluktut okauserlugvigijomavakka, ilikkullo kinguvârêt nuname ilûnamassiatik saimarviojomârput. Taimaimat Abrame aularpok, Nâlekab okausingit malliklugit, Lotiblo aiparivâ. Abramele Jârekalaukpok 75 nik, Haranemit aularame.

Gûdib kivganga nertornartok Abraha, Israêlitit Jûdillônêt atâgijangat, malligaksaunerarkattartauvok uvaptingnut aglangne hailigine. Rômiunut 4, 9 Pauluse okarpok Abrahab okperninga okautigiluarlugo: „Abraha okpernine pivlugo idluarsititaujok okautigivavut.“ Jakôbusiblotauk, ok-

pertut piniarnernik puigortailerkojomavlugit, Abraha tungavigivâ, okarame 2, 21: „Abraha atâtavut ajungitullinerminut idluarsititaungilâk? ernerminik Isaarmik tunnijigame altaremut (tunnerguservingmut)? Ahâk, tækkovat tagva, okpernek piniarkattaungmat ajungitulligame, okpernerlo nâmaksingmat ajungitullinermut.“ Tagva, mânna nautsertoromagapta Abrahab kairkojautainarningarnik Gûdemut, sunatuinarnik ajokertortauniarpallukpogut, ômatekatuinarupta killanârtunik. Taimaimat mânna Abrahab illiorningit attorlugit, okautigilavut Gûdib aulatsiningit tessiorningillo uvaptingnik perkojangillo uvaptingnut.

I. Sivorlerpâmik appersutekarpogut tagva: sumik Gûde pivlugo okartuksauvitâ? kanok Gûde illusekarkâ?

Gûde aulatsigune sunatuinarnik, ajungitomik kissianik inungnik perkojivok, inuit idluarkutiksanginut illingajomik. Taimaitsainarkôngilarle. Akkulaitomik inuit okumaitunut, ânianartunut sunatuinarnut tikkitaukogamigit, perkovlugillo sunatuinarnik mamaigituinartamingnik. Taimaigalloarmat, tammartuksaungilagut issumaptingnut. Tussalungilagût Nâlekab aglakotinginne, Gûde naglingniongmât? (1 Joh. 4, 8.) Kaujimatsiarpotillo, kanok naglingnerminik uvaptingnik sakkertitsilaurmat. Ernetuane tunnilugo piulijaukovlugit inuit ilûnaita tokkunganut! Anginersamik pijariakangilatit, kaujijomaleruvit, Gûde nellâgut naglingniomangât? Ta-

mattominga issumaksarsiutsiaruvit, issumajungnangimarikpotit, Gûde tâmna, taimâk, okautaujungnangitomik, naglilauktok ilingnik, piungitomik idluarkutiksarnullo illingalungitomik perkoniarmatit. Kollarutigijungnangimarikpat tamanna. Ilâ Gûdib aulatsiningit tessiorningillo perkojangillo idluartoksôtsainarput.

Uvagullo sangêtokullôjogut kaujimatuinarungnarpogut tamattomane nelliutijunik kissênik; Gûdele pijomârtuniktauk tautntsiarpok. Millugiarârsuk aksaujarmêkune angijome, apkutigijane kissiat tækkojungnarpâ, aksaujarle ilûnaungitok. Inûble aksaujak ilûnât, millugiarârsûblo apkutigijanga tækkotsiarungnarpâ. Taimâktauk uvagut nuname millugiarârsuktitut ikkitotuinarnik, kannitomêtunik, sakkaptingnêtotuinarnik tækkojungnarpogut; nunaksoarle ilûnât atautsekut tækkunârlugo sapperpogut. Gûdele ajulungilak, nunaksoak illuengartok tækkovlugo, sorlo uvagut uvloritsanik, nunapta adsigijanginnik, tækkojungnarapta; Gûdele nâmanersaungijaidlartomik uvaptingnik. Taimâluatsiaktauk inôsipta illainanginnik tækkolutalo kaujijungnarpogut, pijomârtuksanik nellodlarluta. Gûdible ijîkita sângangne inôserijomârtavut ijersimalungilak; tamainik kaujimagame. Tamanna pivlugo akkulaidlartomik Nâlekab okausingit Jes. 55, 8. 9. nellautsivut: „Issumakka issumapsitut — „ingimata, apkotiselo apkotigitsanginapkit. „Imâgle: sorlo killaub kotsingnerpângoninga „nunamit, taimâktauk apkotikka kotsingnero-

„vut apkotipsingnit, issumakkalo issumapsing-„nit.“ Apkutigijaksarijavut piungitôjâralloarpata uvaptingnut, Nâlegak kaujimanersauvok, sumut tikkitauniarapta sulle, sumiglo pijariakarapta nâmaksititaukovluta. Kollaratalo issumaviktuksauvogut illinganiptingne tamaine, Nâlekab okausingit Jer. 29, 11 miksekârmata: „Kaujimagama, kanoêtunik issumakar-„mangârma pivluse; issumakarpungale ulla-„pirsautilingnik kiksanartuniungitorlo.“ Kigligiutsijuksaulutalo Davidetut Img. 139, 17: „Ilâ, pivianartoksôvut sâmne, Gûdîk, issumatit!“

II. Aipanganigle appersorta: kanok uvagut illingajuksauvita Gûdib apkosininginne sunatuinarnê?

1. Tamainit sivorlerpângovok tamanna: tussaromavluta tussujuksauvogut, Gûdib pijomajanga, kajusimaningalônêt, perkojangalônêt sunaumangât? Tussalungikupta, piniarungnanginaptatauk nâmaktomik. Taimaimat tussaromanivut sivorlerpângovok; sorlo Abraha Nâlekab nippinganik tussatsainaromalaurmat.

Illinganiptingne sunatuinarne Gûdib pijomajanga nellonatsangilak, aglangnut hailiginut sakkertitaumagame inungnut tamainut. Tækkoleruvit sunamiglônêt perkutigingitarnik, ôktortauvlutillo pigileromavlugo, issalerungnelo aggaktit tigujomavlugo, inungnut tækkojaunak, tagva Gûdib nippinganik tukkisinadlartomik tussarungnarpotit imâk: tigliktuksaungilatit! Taimâglo tamât, ajornerit

nelianullônêt ôktortaulerangapta, kollarnatsangilak, Gûdib pijomajanga sunaumangât; tussariakatuinârpotit erkaumajariakatuinarlutillo Gûdib okausinginnik aglangne hailiginêtunik tussarkattartarnik.

Taimâktauk, Gûdemut tessiortaugupta sunatuinakut, nangminerlo assianik illinganekartitsungnangikupta; atâtavut, anânavut, kitorngavut, aipavut, illavullo tokkolerpata, tikkitauleruptalo kappianartunut sunatuinarnut, tagva, ama Gûdib kajusimaninga tukkisinarivok. Pijomajanga tamannauvok, kunutuidlutit tamakkoninga tamainik attorkovlutit. Nâlekab pijomajanga tagva kaujimanago ajornarpok; tâmna aulatsingmat tamainik inôsipta illinganinginnik.

Inôtsivîlle illinganingine illanginne, nangminek piniartuksauguvit annerosuktuksauvlutillo sunamik, nellonarkôralloarpok, neliak Gûdemut nâmagijaungmangât? Abraha okautjauvok Gûdemut tukkisinartomik: aularit nunangnit illangnillo! Abrahalo tamât inôsermine Gûdib okausinginnik tussatsiarpok, Gûdib nangminek sakkervigingmago aglât tautokarlune takkuksaujomik. Gûdiblo kivgangit aglangne hailigine unipkautigijaujut ilûnaita kaujititauluarput Gûdib pijomajanganik, Gûdib okarkattigilaurmagit kênarmit kênarmut sakkervigilugillo sunatuinartigut. Taimailingajungnaeralloarpogut uvagut. Gûdele tækkotitsungnaeralloarpok uvaptingnut, uvlome sulle pijomajanganik tukkisiluta sappingilagut. Nellungilase, Nâlekab illiniartine

okautingmagit tilliklervigijomavlugit Anernermik ajunginermik, tessiortiksamik miksekârnernut tamainut. Taimâktauk tuksiarnek nellâgôrtok angerviodlarpok Jêsusemut tussartaunermik. Tamanna pivlugo, kollaleraigupta, sumik piniartuksaumangâpta, katsungaitomik tuksiartatôk, kaumaksartaujomavluta Nâlekamut, tâpsoma pijomajanganik nellojungnaititaulerkovluta.

Taimâk sungiusimagupta tamât mikkijunelo angijunelo Nâlekab pijomajanga tussarkâromavluta, siutivut tussarnersautitauvallianiarput okauserkisârtomik aglât mallugosugungnarkovlugit!

2. Tussatuaruptale Nâlekab nippinganik pijomajanganiglo illinganipta nellîne, kanok piniartuksauvitâ? Abraha malligaksarilugo pijuksauvogut. Abraha tagvainak nâletsiarpok, issumakaromanane assinginnik Gûdib issumanginnit. Unipkârviolungilagut, akkunit siglotungmat, naitomigle aglaksimavok: Taimaimat Abrame aularpok Nâlekab okausingit malliklugit. Kollarutigijungnalauralloarpâ Abrahab, Gûdib angernine nellautsitilârmangâgit, kiksautigijungnarlugolo aulartuksaunine illaminit ungagijaminit, illimagijungnarlugillo nelliutsomârtuksat; taimailiulungilarle. Okpernekarlune sôngojomik, tættekarlunelo Gûdemik kissianik tâpsomunga inôserijomârtane perkovâ, assianik issumajârutekarane. — Paulusetauk Abrahatut nâleksarailune pilaungilâk? Aukak! nangminek okautingmattigut Gal. 1, 15. 16: „Gû-

„dible idluaringmago, ernine sakkertitsomav-
„lugo illumne, okautsinut tussarnertunut okâ-
„lajuksaukovlunga tâpsominga nellojut akkor-
„nganne; erinnesuklunga tagva pivunga, uvi-
„nik auglo issumaksarsiorutiginagik.“ — Luteruselo, Gûdib kivganga imna tussaumajaudlartok, inôlauktok Jârit 300 it mattoma sivorngane taimailiulaukpoktauk. Nellojungnaililaurame ajokertuijersûb Pâpstib Rômemêtub, okpertokattigêllo Katolikit ajokertusingit sunatuinait aglangnit hailiginit pingimata, ikpigilarmelo nippangertuksaunginerminik Gûdib sângane, tagva uvinik auglo issumaksarsiorutiginagik pivok. Ajokertuijôgalloardlune aklujok, ajokertutsit ipkua tammarnartut akkerartorpait inuit ilûnatik sangine, ajokertuijersûb (Pâpstib) angajokaujullo ômigosungningannik sivôralugane.

Nagliktakka! assianik piniaromavluta sappertuksaugalloarpogut. Gûdipta pijomajanganik kaujimagupta, siglutunata uvaguttauk tamattominga piniartatôk, inutokab illuptingnêtub illaptalo ilûnatik akkerartoromagalloarpattigullônêt. Kakkialerutekarniatsangilagut, Gûdib perkojanga kamagilualauruptigo. Kamatuinarta:

III. Nâletsiarnek Gûdemik kanoêtunik malliktekarkâ?

Gûdib taipsomane, Abraha aularkogamiuk, angervigivâ imâk: „Inugasaksoangortitsoma-
„vagit saimarlutillo, attîllo okautigijaukojoma-
„vara angijomik, saimarsaijungortitsomavlu-
„tillo. Ilingnik saimarsaijut saimaromavakka,

„ilingniglo okautekaluktut okauserlugvigijoma-
„vakka, ilikkullo kinguvârêt nuname ilûna-
„massiatik saimarviojomârput.“ Tamakkoalo
tamaita nellautsimarilaukput. Sunamiglo Nâ-
łekab Jêsusib illiniartine angervigivagît?
Mark. 10, 29 okarpok: „Ahamarik okau-
„papse: Inûb iglune kemmakuniuk, kattangu-
„tinelônêt, kitornganelônêt, perorsêvinelônêt,
„uvanga pivlunga okautsillo tussarnertut piv-
„lugit; mattomanêdlune 100 ertortunik piniari-
„vok iglunik, kattangutiniglo, anânaniglo ki-
„tornganiglo, perorsêvingniglo, mâne ômigijau-
„nermine, sillaksoarmelo pijomârtome inôtse-
„mik nâksaungitomik.“

Pitakangikuptalônêt sunamik nuname, nachogijauguptalônêt inungnut tamainut Nâlegak pivlugo, kappiasuktitaulutalo, atautsemik perkutekarpogut anginersaujomik perkutinit tamainit, kialônêt aksârnigarijungnangitanganik uvaptingnit, tagva ullapirsaumik ômatiptingne. Ilâ, nagliktakka, okpernerme Gûde nâletsainaromavlugo kigligiutsijungnarupta, tagva ullapitaujungnatsangilagut sinîklutalônêt erkomavlutalônêt. Kiglormulle, kaujimagupta, Gûdib nippinga tussalaunginaptigo, perkojangillo tappagilauraptigik, tagva ullapitautsainartuksauvogut; inuillo sânginne kuviasuktôjâralloarupta, illuptingne erksituinarpogut; Nâlegak takkordlimavigigaptigo. Erkaumalersiuk nellautaijok Jônase! Tâmna tækkovavut Nâlekab perkolauktanganik nâlegomangitut akkornganne. Nâlekab perkolaurmago, Ninivemiut okâlavigilugit, tagva

Jônase, ômatime sillaininga malliklugo kemâjomadlarpok Gûdemit. Sappidlarlunele. Akkunaksoakartillugo immarpingme ikpigilerpok passijaksaunerminik; ômajoâlungmullo êjaulaurame, tâpsoma illuanêdlune Gûde kakkialervigivâ erksidlarlune. Nagliktakka! Jônase malligaksarinago, Abraha nâletsiartok igsagaksarilavut!

Nâletsiarnek ama saimanartomut illingatitauvok imâk: Atausiarluta nâlelaurupta, tagva okiginersarivavut, aipanganik pingajuaniglo nâlegariakarupta. Taimâk Abraha tukkisilaukpok. Ovane sivorlerpâmik nâlengninga ôktortauvok; kingornganele ama nâlengninga Gûdemut ôktortaukattarpok. Abrahale pitsartutitauvalliavok nâlengnerminut sivornganе sakkertilauktaminut, Gûdiblo saimarsainingaNut sivorngane tukkisilauktaminut. Taimâglo nâletsiarpok aglât, okumainerpângojomik perkojaugame Gûdemut, tokkotsijuksauvlune ernerminik Isaarmik. Ilâ, nagliktakka, nâlengnivut malliklugo pitsartunivut angijorortitauvalliavok. Uvlome nâletsiaruvit Nâlekamik, kaupat kaupsârpallo nâletsiarnersaujungnalârpotit, tuavinersamiglo uvinivît pijomajanganik ajornermiglo sâlakalârpotit. Uvlome nâlegomangikuvit, kaupat kaupsârpallo nâletsiarnek okumaiginersarilârpat, ômatillo sangênersauvalliavok, okpernîllo kammitaulârpok sorlo!

Nagliktakka! inôtsemik nâletsiarnerme anerosuktuksaungilagût? Aukak ilâ! piloringnartoksôngmat. Jêsusib nâletsiarninga tok-

ko tikkillugo, aunga pivluta kovimajok, nag-
lingninga ipaksinangitok ômatiptingnik âkik-
soijungnarpok, tussulerkovlugit tamât Nâle-
kab pijomajanga piniaromavlugo. Kuviana-
mêk! apkutigijavat tamaita, sunatuinaudlarma-
ngâtalônêt okumailutiglo, tagva torârviksa-
mut atautsemut piloringnartomut sangminiar-
put, killangmut. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 337.